

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ
Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης

Οικονομικές Καταστάσεις κατά Δ.Π.Χ.Α.

Για τη χρήση

Από 1^η Ιανουαρίου

έως

31^η Δεκεμβρίου 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	7
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	14
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023.....	32
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023	33
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023	34
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023	35
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023.....	36
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023	37
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 01.01.2023 - 31.12.2023	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	39
2.1 Βάση παρουσίασης	39
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)	39
2.3 Υιοθέτηση νέων προτύπων, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	43
2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.....	46
2.4.1. Αρχές ενοποίησης	46
2.4.2. Μη ελέγχουσες συμμετοχές	46
2.4.3. Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου	46
2.4.4. Απώλεια ελέγχου	46
2.4.5. Συγγενείς εταιρείες.....	47
2.4.6. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο.....	47
2.4.7. Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις.....	48
2.4.8. Έλεγχος απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις.....	48
2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων.....	48
2.5.1. Μέθοδος εξαγοράς	48
2.5.2. Υπεραξία	49
2.5.3. Ενδεχόμενο τίμημα	49
2.5.4. Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια	49
2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	49
2.7 Χρηματοοικονομικά μέσα με βάση το ΔΠΧΑ 9.....	50
2.7.1 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	50
2.7.2 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	53
2.7.3 Τροποποίηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	53
2.7.4. Αναταξινόμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.....	53
2.7.5. Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.....	54
2.8 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων.....	56
2.9 Συμψηφισμός.....	56
2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα	56
2.11 Προμήθειες.....	57
2.12 Ενσώματα πάγια στοιχεία	57
2.13 Περιουσιακά στοιχεία από Πλειστηριασμούς / Αποθέματα Ακινήτων.....	58
2.14 Ακίνητα επενδύσεων	58
2.15 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	58
2.15.1. Υπεραξία	58
2.15.2. Λογισμικό	59
2.16 Μισθώσεις.....	59

2.16.1. Ο Όμιλος ως μισθωτή.....	59
2.16.4. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής.....	60
2.17 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα.....	60
2.18 Προβλέψεις.....	60
2.19 Παροχές προς εργαζομένους.....	60
2.19.1.Συνταξιοδοτικά προγράμματα.....	61
2.20 Φόροι εισοδήματος.....	61
2.21 Συνεταιριστικό κεφάλαιο.....	62
2.22 Συνδεδεμένα μέρη.....	63
2.23 Κρατικές επιχορηγήσεις.....	64
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ.....	64
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.....	67
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ.....	115
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ.....	115
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.....	115
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....	116
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΓΕΝΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ.....	118
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ.....	118
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ.....	119
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ.....	119
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	119
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	120
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	121
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	123
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ.....	124
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ.....	126
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ.....	127
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ.....	128
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.....	128
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ.....	130
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΕΚΔΟΘΕΝΤΕΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	131
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	132
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΕΝΟΠΙΟΥΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ.....	133
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	133
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	134
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ.....	134
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ.....	135
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	135
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	135

Τυχόν διαφορές στα σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Επωνυμία Πιστωτικού Ιδρύματος	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (διακριτικός τίτλος: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ) Αγγλ.: COOPERATIVE BANK OF CHANIA Cooperative of Limited Liabilities (διακριτικός τίτλος: COOPERATIVE BANK OF CHANIA)
Νομικό Πλαίσιο	Νόμος 1667/1986, Νόμος 4261/2014, Κοινοτική Οδηγία 575/2013
Άδεια Λειτουργίας ως Πιστωτικό Ίδρυμα	Απόφαση συνεδρίασης 560/18-09-1995 (Θέμα 14) της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος
Αριθμός Καταστημάτων	23 Καταστήματα
Αρ. Γ.Ε.Μ.Η.	123088758000
Ιστοσελίδα	www.chaniabank.gr
Διεύθυνση E-mail	info@chaniabank.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου	
Πρόεδρος	Μαρακάκης Μιχαήλ του Εμμανουήλ
Αντιπρόεδρος	Ανδρουλάκης Γεώργιος του Χαραλάμπους
Γραμματέας	Περιβολάκης Αλέξανδρος του Βασιλείου
Ταμίας	Φαραντάκης Γεώργιος του Ιωσήφ
Εκτελεστικό Μέλος	Αποστολάκης Εμμανουήλ του Αποστόλου
Εκτελεστικό Μέλος	Αποστολάκης Σπυρίδων του Νικολάου
Εκτελεστικό Μέλος	Βάμβουκας Αναστάσιος του Δημητρίου
Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Κουλιεράκης Ιωάννης του Ευστράτιου
Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Μαλανδράκης Ιωάννης του Ιωάννη
Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Μπαουράκης Γεώργιος του Μιχαήλ
Εκτελεστικό Μέλος	Ντοκάκης Δημήτριος του Βασιλείου
Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Σπερελάκη Μαρία του Θεοδώρου
Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Χιωτάκης Ιωσήφ του Ιωσήφ
Α.Φ.Μ. - Δ.Ο.Υ.	096149662 - Δ.Ο.Υ. ΧΑΝΙΩΝ
Έτος Σύστασης	1993
Διεύθυνση	Ελευθερίου Βενιζέλου 28-32
Τηλέφωνο	28210-25500

Η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση περιλαμβάνει κατά σειρά τις εξής ενότητες:

- ❖ Τη Δήλωση Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- ❖ Την Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
- ❖ Την Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- ❖ Τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου για τη χρήση του 2023
- ❖ Τις Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Δήλωση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Δηλώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

- Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του Ενεργητικού και Υποχρεώσεων, την Καθαρή Θέση και τα Αποτελέσματα Χρήσεως της «Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης», καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο και
- Η ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τράπεζας καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Χανιά, 13 Ιουνίου 2024

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Ταμίας του Δ.Σ.

Μαρακάκης Μιχαήλ

Ανδρουλάκης Γεώργιος

Φαραντάκης Γεώργιος

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Συνεταίρους της

«Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της **«Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων»** (η «Τράπεζα»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2023, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιλήψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση 2.2 επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που γίνεται αναφορά στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΑ) και στις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να γίνουν για κεφαλαιακή ενίσχυση και επίτευξη των στόχων του επιχειρηματικού της σχεδίου (2023-2025), σύμφωνα και με τα υποβληθέντα στοιχεία προς την Τράπεζα της Ελλάδος.

Όπως αναφέρεται στην ανωτέρω Σημείωση, τα γεγονότα αυτά μαζί με το θέμα που περιγράφεται στη Σημείωση 21α, υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας που ενδεχομένως θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας και του Ομίλου. Η γνώμη μας δεν διαφοροποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση 21α των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όπου αναλύονται οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Τράπεζας που απορρέουν από τις αγωγές – δικαστικές διενέξεις ορισμένων συνεταιρίων κατά της Τράπεζας σχετικά με τις Συμβάσεις ειδικού λογαριασμού «Αποδίδω». Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά. Εκτός από το θέμα που περιγράφεται στην παράγραφο της έκθεσης μας “Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση δραστηριότητας”, έχουμε διαπιστώσει ότι τα θέματα που περιγράφονται κατωτέρω είναι τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου που πρέπει να γνωστοποιούνται στην έκθεσή μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε
1. Προβλέψεις για απομειώσεις Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9	
<p>Λόγω της σημαντικότητας του μεγέθους των δανείων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, της πολυπλοκότητας του υπολογισμού απομείωσης των δανείων και του σημαντικού βαθμού κρίσης επί αυτών καθώς και των παραδοχών-εκτιμήσεων της διοίκησης που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό και βάσει του ΔΠΧΑ 9 που εφαρμόζει η Τράπεζα, θεωρήσαμε ότι η απομείωση των δανείων από πελάτες αποτελεί ένα σημαντικό θέμα ελέγχου για την Τράπεζα και τον Όμιλο στην τρέχουσα χρήση.</p> <p>Τα δάνεια και οι άλλες απαιτήσεις κατά πελατών της Τράπεζας και του Ομίλου ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023 σε € 409,0εκ. και € 364,7εκ. αντίστοιχα, σε σύγκριση με € 381,4εκ. και € 343,3εκ. για την Τράπεζα και τον Όμιλο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, μετά από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης ποσού € 109,9εκ. περίπου για την Τράπεζα και τον Όμιλο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με € 101,6εκ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022.</p> <p>Η Τράπεζα και ο Όμιλος σχηματίζουν πρόβλεψη απομείωσης των δανείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 για πραγματοποιηθείσες ζημιές τόσο σε ατομική όσο και σε συλλογική βάση.</p> <p>Οι σημαντικότερες κρίσεις που ασκούνται είναι:</p>	<p>Βάσει της αξιολόγησης των ελεγκτικών κινδύνων, εξετάσαμε τις μεθοδολογίες, τις πολιτικές και τις κρίσεις/παραδοχές που υιοθέτησε η Διοίκηση για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών αναφορικά με τις απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών.</p> <p>Μεταξύ άλλων, για το σημαντικό αυτό θέμα ελέγχου, πραγματοποιήσαμε τις παρακάτω διαδικασίες ελέγχου:</p> <p>Αξιολογήσαμε το εύλογο των παραδοχών και των αποφάσεων που πήρε η Διοίκηση για την ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη καταλληλότητα της ταξινόμησης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην αναπόσβεστη αξία κτήσης, καθώς και τη συνέπεια της μεθοδολογίας κατάταξης των ανοιγμάτων στα προβλεπόμενα βάσει του προτύπου στάδια.</p> <p>Αξιολογήσαμε τα εξής ακόλουθα στοιχεία: <u>Δάνεια που αξιολογούνται σε ατομική βάση</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Αξιολογήσαμε τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχό μας, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 απαιτεί σημαντικές εκτιμήσεις και κρίσεις για την ορθή κατάταξη των δανείων και τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η επιμέτρηση τους, για τον προσδιορισμό αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, για τα μακροοικονομικά κριτήρια και τον σωστό σχεδιασμό των μαθηματικών τύπων και δεδομένων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας. ▪ Οι μεθοδολογίες και οι πολιτικές που επιλέγονται από τη Διοίκηση, η αποτίμηση των εξασφαλίσεων, παραδοχές/παράμετροι, τα μακροοικονομικά κριτήρια και το εύρος των πολλαπλών οικονομικών σεναρίων που πραγματοποιούνται για τον προσδιορισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών που χρησιμοποιούνται για τα δάνεια τα οποία αξιολογούνται σε ατομική βάση. ▪ Οι μεθοδολογίες και οι πολιτικές που υιοθετούνται από τη Διοίκηση, τα μοντέλα για την επιμέτρηση του πιστωτικού κινδύνου μέσω παραγόντων πιστωτικού κινδύνου, όπως η ζημία σε περίπτωση αθέτησης, η πιθανότητα αθέτησης και το άνοιγμα σε αθέτηση καθώς και τα μακροοικονομικά κριτήρια σε συνδυασμό με το εύρος των πολλαπλών οικονομικών σεναρίων που εφαρμόζονται για τον υπολογισμό του ποσού της απομείωσης που διενεργείται σε συλλογική βάση, λαμβάνοντας υπόψη την ομαδοποίηση σε ομοειδείς πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων της πιθανότητας αθέτησης, της ζημιάς κατά την αθέτηση και της χρονικής περιόδου μεταξύ της εμφάνισης ενός συγκεκριμένου ζημιολογίου γεγονότος και της ημερομηνίας που αυτό καθίσταται γνωστό. <p>Η Διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές αρχές και πολιτικές για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης απομείωσης των δανείων, τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και την επισκόπηση της απομείωσης, στις Σημειώσεις 2.7, 4.3, 4.4 και 10 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα της μεθοδολογίας και της πολιτικής υπολογισμού προβλέψεων που έχει επιλέξει η Διοίκηση. ▪ Ελέγξαμε και αξιολογήσαμε, βάσει δείγματος εξυπηρετούμενων δανείων, την πληρότητα του χαρακτηρισμού των δανείων που εμφανίζουν ενδείξεις απομείωσης αξιολογώντας τις με βάση τα προβλεπόμενα που ορίζει το ΔΠΧΑ 9, εξετάζοντας παράλληλα τις παραμέτρους που ενέχουν αβεβαιότητα, την καταλληλότητα των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν σε σχέση με την αξία των εξασφαλίσεων, τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές και την περίοδο αποκατάστασης. ▪ Επαναυπολογίσαμε τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές, συγκρίνοντας τα αποτελέσματα όπως αυτά προσδιορίστηκαν από τη Διοίκηση και διερευνήσαμε τυχόν διαφορές. ▪ Αξιολογήσαμε την πληρότητα και την ακρίβεια των γνωστοποιήσεων βάσει των σχετικών λογιστικών προτύπων. <p><u>Δάνεια που αξιολογούνται σε συλλογική βάση:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Αξιολογήσαμε τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχό μας, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν εξετάζοντας την πληρότητα και την ακρίβεια των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα απομείωσης, συμφωνώντας τα στοιχεία αυτά με τα συστήματα από τα οποία προήλθαν. ▪ Αξιολογήσαμε την πολιτική, μεθοδολογία υπολογισμού προβλέψεων και το εύλογο της μεθοδολογίας του μοντέλου απομείωσης καθώς και των κύριων κρίσεων που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση στα μοντέλα για να προσδιοριστούν οι παράμετροι πιστωτικού κινδύνου για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας. ▪ Ελέγξαμε σε δειγματοληπτική βάση τις κυριότερες παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν για υπολογισμό της πιθανότητας αθέτησης, της ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης και του ανοίγματος σε αθέτηση προκειμένου για τον υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου στο τέλος της χρήσης. ▪ Αξιολογήσαμε το εύλογο της μεθοδολογίας του μοντέλου απομείωσης που εφάρμοσε η Διοίκηση και των κύριων κρίσεων που υιοθετήθηκαν στα
---	---

	μοντέλα για να προσδιοριστούν οι παράμετροι πιστωτικού κινδύνου για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.
--	--

2. Ανακτησιμότητα Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαιτήσης (ΑΦΑ)	
<p>Οι «ΑΦΑ» της Τράπεζας και του Ομίλου ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023 σε € 19,6εκ. περίπου σε σύγκριση με € 20,1εκ. περίπου κατά την αντίστοιχη ημερομηνία της 31 Δεκεμβρίου 2022.</p> <p>Για την Τράπεζα (και σε επίπεδο Ομίλου) οι προσωρινές διαφορές αφορούν στο μεγαλύτερο μέρος (ποσό € 27εκ. περίπου) τις ζημιές που προκύπτουν από προβλέψεις απομείωσης πιστωτικού κινδύνου καθώς και ποσού € 1,77εκ. περίπου «ΑΦΑ» που σχετίζεται με την αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά της παρ. 3 του Άρθρου 27 του Ν.4172/2013 (από διαγραφές δανείων). Οι εν λόγω «ΑΦΑ» δεν βασίζονται απαραίτητα σε μελλοντική κερδοφορία εφόσον μέρος αυτών ποσού €18,1εκ., περίπου σχετίζεται με το ειδικό φορολογικό πλαίσιο του Άρθρου 27^Α του Ν.4172/2013 όπου η Τράπεζα δύναται να μετατρέψει τις «ΑΦΑ» επί των συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (βλέπε Σημείωση 17).</p> <p>Κατά συνέπεια η επιμέτρηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς εξαρτάται από την κρίση και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη δυνατότητα της Τράπεζας και του Ομίλου να παράγει μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, την αξιολόγηση του ιστορικού φορολογικών ζημιών αλλά και του ειδικού φορολογικού πλαισίου των Άρθρων 27 και 27^Α του Ν.4172/2013 οι οποίες ενδέχεται να μην είναι κατάλληλες υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις ενώ το επιχειρηματικό πλάνο της Τράπεζας και του Ομίλου ενδέχεται να επηρεαστεί από τους κινδύνους του μακροοικονομικού και τραπεζικού περιβάλλοντος αλλά και την αβεβαιότητα της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της Τράπεζας, όπως αναφέρουμε και στην Έκθεσή μας.</p> <p>Η Διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις παραδοχές και σημαντικές λογιστικές</p>	<p>Για την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των «ΑΦΑ» της Τράπεζας και του Ομίλου και με βάση την εκτίμησή μας για τους ελεγκτικούς κινδύνους που αφορούν το συγκεκριμένο θέμα, εξετάσαμε τις παραδοχές και τις μεθόδους που εφαρμόζει η Τράπεζα και ο Όμιλος για τον προσδιορισμό της ανακτησιμότητας των «ΑΦΑ» καθώς και τις παραδοχές της για την ύπαρξη μελλοντικών φορολογικών κερδών.</p> <p>Οι διαδικασίες αξιολόγησης περιελάμβαναν κυρίως την:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξέταση των υπολογισμών και προβλέψεων του επιχειρησιακού σχεδίου 2023-2025, τη βιωσιμότητα του Επιχειρηματικού της μοντέλου και την Στρατηγική αποεπένδυσης μέρους των θυγατρικών της και του εύλογου των σημαντικών παραδοχών και προσδοκιών της Διοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη της Τράπεζας και την επίδρασή τους στο υπόλοιπο των «ΑΦΑ» καθώς και την ιστορικότητα των φορολογικών κερδών της Τράπεζας και του Ομίλου, • Αξιολογήσαμε τις ανωτέρω παραδοχές και προσδοκίες της Τράπεζας και του Ομίλου με βάσει τις δικές μας εκτιμήσεις και γνώσεις για την Τράπεζα, τον Όμιλο και τον κλάδο ευρύτερα • Αξιολόγηση των εκτιμήσεων της Διοίκησης επί των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του ύψους των «ΑΦΑ» σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 και 27^Α του Ν.4172/2013 • Αξιολόγηση της επάρκειας και καταλληλότητας των σχετικών γνωστοποιήσεων για τις «ΑΦΑ» στις εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις <p>Με βάση τις ανωτέρω διαδικασίες, θεωρήσαμε ότι οι κρίσεις και οι παραδοχές της Διοίκησης σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ήταν εύλογες.</p>

της εκτιμήσεις για τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στις Σημειώσεις 4.13.3 και 17 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.	
---	--

Άλλες πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ’ αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα

επηρεάζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Τράπεζας και των θυγατρικών της.
Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν.4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2023.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα και τον Όμιλο και το περιβάλλον αυτού, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της εταιρείες, κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 27 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διορίστηκε για πρώτη φορά ως Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής της Τράπεζας με την από 18/06/2006 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 18 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων της Τράπεζας.

Αθήνα, 28.06.2024

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΑΚΗΣ
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 11501

ΑΡΕΧ ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ Α.Ε
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 202
Λεωφόρος Συγγρού 203, ΤΚ 17121, Αθήνα

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Επί των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης χρήσεως 2023

Η παρακάτω ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά την χρήση του 2023 (01.01.2023 έως 31.12.2023). Η Έκθεση είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις άρθρων 150 έως 153 του Ν. 4548/18. Η παρούσα έκθεση απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις σχετικές, αναγκαίες κατά το νόμο, πληροφορίες για την Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (εφεξής, η «Τράπεζα») και τον Όμιλο.

Η Έκθεση περιλαμβάνεται αυτούσια στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση που αφορά τη χρήση 2023, μαζί με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου και τα λοιπά απαιτούμενα από το νόμο στοιχεία και δηλώσεις.

Εξελιξίς στον Διεθνή και Ευρωπαϊκό Χώρο

Το 2023 αποδείχτηκε ακόμη ένα έτος μεγάλων προκλήσεων και κινδύνων τόσο για τις οικονομίες όσο και για τις τράπεζες και τους καταναλωτές, συνεχίζοντας την εικόνα που καταγράφηκε το 2022. Παρά τις δυσκολίες, η παγκόσμια οικονομία αποδείχθηκε ανθεκτική στο τέλος, μεταθέτοντας όμως τα δομικά της προβλήματα στο 2024. Προς το τέλος του έτους υπήρξαν θετικές ενδείξεις για επαναφορά στην ομαλότητα, με σταδιακή μείωση του πληθωρισμού και αποφυγή της ύφεσης, διατηρώντας ανθεκτική την αγορά εργασίας.

Πιο αναλυτικά, κατά την προηγούμενη χρονιά συνεχίστηκε η πολιτική αύξησης των επιτοκίων από τις Κεντρικές Τράπεζες. Παρά την υποχώρηση από τα ιστορικά υψηλά επίπεδα του 2022, ο πληθωρισμός παρέμεινε επίμονα υψηλός. Οι ανατιμήσεις στις τιμές βασικών προϊόντων και οι υψηλές τιμές ενέργειας, παρά την αποκλιμάκωσή τους σε σχέση με το προηγούμενο έτος, συνέχισαν να πλήττουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Αυτά συνέβησαν εν μέσω της συνέχισης του πολέμου της Ρωσίας στην Ουκρανία και της σύγκρουσης τον Οκτώβριο του 2023 μεταξύ Ισραήλ και Χαμάς, η οποία δημιούργησε νέες προκλήσεις και ανησυχίες για εξάπλωση της σύγκρουσης σε όλη τη Μέση Ανατολή.

Οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων ενισχύθηκαν σημαντικά, αυξάνοντας το κόστος δανεισμού των κρατών, καθώς ο πληθωρισμός αποδείχθηκε δύσκολο να μειωθεί. Αυτό τροφοδότησε τις προσδοκίες για περισσότερες αυξήσεις επιτοκίων από τις Κεντρικές Τράπεζες.

Το 2023 ξεκίνησε με μεγάλους κινδύνους για το χρηματοπιστωτικό σύστημα, εξαιτίας της κατάρρευσης της αμερικανικής τράπεζας Silicon Valley Bank, της μεγαλύτερης τραπεζικής κατάρρευσης στις ΗΠΑ από την οικονομική κρίση του 2008, και της Signature Bank. Οι πολιτικές υψηλών επιτοκίων της Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed) οδήγησαν σε μειώσεις των τιμών των ομολόγων που κατείχαν οι τράπεζες αυτές, πλήττοντας την κεφαλαιακή τους επάρκεια και πυροδοτώντας κρίση εμπιστοσύνης για το τραπεζικό σύστημα. Αυτό οδήγησε σε εκροές καταθέσεων από μικρομεσαίες τράπεζες στις ΗΠΑ και ανησυχία για μετάδοση της κρίσης σε τραπεζικούς φορείς παγκοσμίως, επηρεάζοντας την πραγματική οικονομία.

Η κατάρρευση των αμερικανικών τραπεζών μεταφέρθηκε γρήγορα στην Ευρώπη, με την κατάρρευση της ελβετικής τράπεζας Crédit Suisse, η οποία τελικά εξαγοράστηκε από την UBS με τη συνδρομή των ελβετικών αρχών.

Στην Ευρωζώνη, ο πληθωρισμός παρέμεινε υψηλότερος από τον στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) που αναγόταν στο 2%. Εν γένει, παρά τη σταδιακή υποχώρηση από τα ιστορικά υψηλά επίπεδα του 2022, ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη συνέχισε να παραμένει υψηλός και το 2023, εντεινόντας τις ανησυχίες για περαιτέρω αυξήσεις επιτοκίων από την ΕΚΤ και για διατήρησή τους σε υψηλά επίπεδα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Ειδικότερα, η ΕΚΤ προχώρησε σε αυξήσεις επιτοκίων για 10 συνεχόμενους μήνες, φθάνοντας το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων στο 4%, το υψηλότερο επίπεδο από την εισαγωγή του ενιαίου νομίσιματος. Το επιτόκιο πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης αυξήθηκε στο 4,5% και το επιτόκιο διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης στο 4,75%.

Η σημαντική αποκλιμάκωση του πληθωρισμού λίγο πριν τη λήξη του 2023 αναθέρμανε τις ελπίδες για μείωση των επιτοκίων ωρύτερα από ό,τι αναμενόταν, εντός του 2024. Η στρατηγική της ΕΚΤ πλέον περιλαμβάνει τη διατήρηση των επιτοκίων αμετάβλητων, θεωρώντας ότι οι προηγούμενες αυξήσεις συμβάλλουν ήδη στην αποκλιμάκωση του πληθωρισμού. Η μείωση των τιμών ενέργειας συνέβαλε επίσης στην αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, με την τιμή του αργού πετρελαίου μπρεντ να υποχωρεί κάτω από τα 80 δολάρια το βαρέλι και την τιμή του φυσικού αερίου στα 35 ευρώ τη μεγαβατώρα.

Σε ένα ευρύτερο πεδίο, η παγκόσμια οικονομία εισήλθε στο 2023 με προκλήσεις, αλλά το πρώτο εξάμηνο αποδείχθηκε ανθεκτική. Η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη υποχώρησε, αλλά δεν σταμάτησε, υποβοηθούμενη από τις χαμηλότερες από τις αναμενόμενες τιμές ενέργειας και το άνοιγμα της οικονομίας της Κίνας μετά τους περιορισμούς της πανδημίας. Στην πορεία του έτους, όμως, οι επιπτώσεις της αυστηρής νομισματικής πολιτικής των υψηλών επιτοκίων έγιναν ορατές, επηρεάζοντας την επιχειρηματική και καταναλωτική εμπιστοσύνη, με την ανάπτυξη στην Κίνα να είναι χαμηλότερη από την αναμενόμενη.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σημειώνει την επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης στο 3% στο τέλος του 2023 από 3,5% το 2022, με την επιβράδυνση να συνεχίζεται και το 2024 και την ανάπτυξη να προβλέπεται στο 2,9%. Στην Ευρωζώνη, η ανάπτυξη προβλέπεται να μειωθεί από 3,3% σε 0,7% το 2023, πριν αυξηθεί στο 1,2% το 2024. Μάλιστα, η Γερμανία βρέθηκε σε ύφεση το δεύτερο εξάμηνο του 2023 με πρόβλεψη για ανάπτυξη -0,5%, ενώ η Γαλλία σημείωσε ανάπτυξη 0,1% το 2023.

Οι αναθεωρημένες προβλέψεις της ΕΚΤ του Δεκεμβρίου δείχνουν ότι η Ζώνη του Ευρώ απέφυγε την ύφεση και αναμένεται να επιτύχει ρυθμό μεγέθυνσης 0,6% το 2023 και 0,8% το 2024. Η πρωτοφανής αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ συνέβαλε στην αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, που εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 5,4% το 2023 και θα προσεγγίσει τον στόχο του 2% στα τέλη του 2025. Ωστόσο, οι γεωπολιτικές εντάσεις, οι μισθολογικές αυξήσεις και το δημοσιονομικό κόστος των ακραίων καιρικών φαινομένων παραμένουν κίνδυνοι για τον πληθωρισμό σε επίπεδο ευρωζώνης.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η ανάπτυξη αναμένεται να μειωθεί στο 0,5% το 2023 από 4,1% το 2022, ως αποτέλεσμα της αυστηρής νομισματικής πολιτικής για τον περιορισμό του πληθωρισμού. Οι αναδυόμενες αγορές και οι αναπτυσσόμενες οικονομίες προβλέπεται να σημειώσουν ανάπτυξη 4,0% το 2023 και το 2024, παρά τις περιφερειακές αποκλίσεις. Χώρες όπως η Ινδία και η Ρωσία, καθώς και η Ουκρανία, φαίνεται να προσαρμόζονται στην πραγματικότητα του πολέμου.

Συνολικά, το 2023 ήταν ένα έτος μεγάλων προκλήσεων για την παγκόσμια οικονομία, η οποία παρουσίασε σημάδια ανθεκτικότητας σε ορισμένους τομείς, αλλά ταυτόχρονα μεγάλα προβλήματα φαίνεται ότι μεταφέρονται για το 2024.

Εξελίξεις στον Ελληνικό Χώρο

Το 2023 χαρακτηρίστηκε από υψηλή αβεβαιότητα και δυσμενείς γεωπολιτικές εξελίξεις στο διεθνές περιβάλλον. Οι συγκρούσεις στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή, εντός και πλησίον της ευρωπαϊκής επικράτειας, αύξησαν κατακόρυφα τους κινδύνους για την ευρωπαϊκή οικονομία, η οποία ήδη έδειχνε σημάδια επιβράδυνσης εν μέσω αποκλιμακούμενου αλλά υψηλού πληθωρισμού και αυστηροποίησης της νομισματικής πολιτικής.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η ελληνική οικονομία επέδειξε ιδιαίτερη ανθεκτικότητα, καταγράφοντας το πρώτο εννεάμηνο του 2023 έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης (2,2%) μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανοδική πορεία της ελληνικής οικονομίας το 2023 πιστοποιείται από την πρώτη θέση που κατέλαβε, για δεύτερη συνεχή χρονιά, μεταξύ 35 κρατών για τη βελτίωση των επιδόσεων σε πέντε οικονομικούς και χρηματοοικονομικούς δείκτες.

Συγκεκριμένα, η αύξηση του ΑΕΠ της Ελλάδας διαμορφώθηκε στο 2% το 2023, έναντι μόλις 0,6% στην Ευρωζώνη, ενώ για το 2024, διεθνείς και εγχώριοι οργανισμοί προβλέπουν αύξηση του ΑΕΠ στο εύρος 2,0 - 2,9%, σε σύγκριση με 1,2% στην Ευρωζώνη.

Αυτοί οι ρυθμοί ανάπτυξης αντανακλούν διάφορους παράγοντες που επηρεάζουν την ελληνική και ευρωπαϊκή οικονομία. Στην περίπτωση της Ελλάδας, οι μεταρρυθμίσεις, οι επενδύσεις και η βελτίωση του επιχειρηματικού

περιβάλλοντος παίζουν καταλυτικό ρόλο στην επιτάχυνση της οικονομικής μεγέθυνσης. Από την άλλη, η Ευρωζώνη αντιμετωπίζει προκλήσεις όπως η ενεργειακή κρίση, οι γεωπολιτικές εντάσεις και οι πληθωριστικές πιέσεις, που περιορίζουν τον ρυθμό ανάπτυξης.

Αυτές οι προβλέψεις υποδεικνύουν μια συνέχιση της θετικής δυναμικής της ελληνικής οικονομίας σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωζώνη, παρά τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον.

Παράλληλα, ο τουρισμός αποτέλεσε καθοριστικό παράγοντα για την ελληνική οικονομία το 2023, ξεπερνώντας τις ιστορικά υψηλές επιδόσεις του 2019 σε όρους αφίξεων και εισπράξεων, παρά τις αρχικές ανησυχίες λόγω της αποδυνάμωσης των ευρωπαϊκών εισοδημάτων, εξαιτίας των πληθωριστικών πιέσεων. Συγκεκριμένα, το πρώτο δεκάμηνο του έτους, οι διεθνείς ταξιδιωτικές αφίξεις και εισπράξεις διαμορφώθηκαν σε 30,9εκ. και 19,6 δισ. ευρώ αντίστοιχα, υπερβαίνοντας τις αντίστοιχες επιδόσεις του 2019, κατά 4,1% και 11,6%, αντίστοιχα.

Σε κάθε περίπτωση, ο πληθωρισμός αποτέλεσε μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά το 2023. Μετρούμενος από τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), κατέγραψε ηπιότερη άνοδο σε σύγκριση με το 2022, παραμένοντας όμως σε υψηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα ο μέσος ετήσιος ρυθμός του ΕνΔΤΚ διαμορφώθηκε σε 4,2%, το 2023 έναντι 9,3% το 2022. Ο δομικός πληθωρισμός, που εξαιρεί τις τιμές των μη επεξεργασμένων τροφίμων και της ενέργειας, διαμορφώθηκε σε υψηλότερα επίπεδα 6,2%.

Ασφαλώς, ο υψηλός πληθωρισμός αποτελεί πανευρωπαϊκό φαινόμενο. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), προσπαθώντας να τον περιορίσει, διατήρησε την περιοριστική νομισματική πολιτική που ξεκίνησε το 2022, προβαίνοντας σε διαδοχικές αυξήσεις επιτοκίων. Το επιτόκιο πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης διαμορφώθηκε στο 4,5%, αυξημένο κατά 200 μονάδες βάσης εντός του έτους και κατά 450 μονάδες βάσης από τον Ιούλιο του 2022. Στις τελευταίες συνεδριάσεις του 2023 η ΕΚΤ διατήρησε αμετάβλητα τα επιτόκια, εκτιμώντας ότι τα επίπεδα αυτά μπορούν να οδηγήσουν σε αποκλιμάκωση του πληθωρισμού. Αυτό δημιούργησε τις συνθήκες για μια σταδιακή μείωση των επιτοκίων εντός του 2024, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα προκύψουν νέες διαταραχές στον ενεργειακό τομέα, διασφαλίζοντας έτσι την υποχώρηση των πληθωριστικών προσδοκιών. Πράγματι, τον Ιούνιο του 2024 το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) αποφάσισε να μειώσει τα τρία βασικά επιτόκια πολιτικής κατά 25 μονάδες βάσης.

Από το 2024, η δημοσιονομική πειθαρχία θα είναι αναγκαία λόγω της απενεργοποίησης της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η διατήρηση των πρωτογενών πλεονασμάτων και οι θετικοί ρυθμοί οικονομικής μεγέθυνσης θα εξασφαλίσουν την περαιτέρω μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ. Αυτά, σε συνδυασμό με τα ευνοϊκά χαρακτηριστικά του δημόσιου χρέους, συνέβαλαν στην ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας για το αξιόχρεο της Ελληνικής Δημοκρατίας από τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης S&P και Fitch μετά από 13 χρόνια.

Κρητική Οικονομία

Ο τουρισμός αποτελεί την αιχμή του δόρατος στην ελληνική οικονομία, καθώς το 2023 κατέγραψε ιστορικά υψηλά για τον τομέα, ο οποίος ανήλθε στο επίπεδο των 28,5 δισ. ευρώ που αντιστοιχεί στο 13% του ΑΕΠ, ξεπερνώντας τα μεγέθη του 2022, τα οποία ήταν αντίστοιχα 23,9 δισ. ευρώ και 11,6% του ΑΕΠ, με την Κρητική οικονομία να σημειώνει πολύ θετικές επιδόσεις και κατά το 2023.

Το 2023 έκλεισε με νέο ρεκόρ για τις εξαγωγές της Κρήτης. Οι Κρητικές εξαγωγές, μη συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, έφτασαν το ποσό των 885,60 εκ. ευρώ και τους 471.143 τόνους, έναντι των 688,30 εκ. ευρώ και τους 422.220 τόνους το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, παρουσιάζοντας αύξηση ίση με 28,7% σε αξία και 11,6% σε ποσότητα και καταρρίπτοντας το περυσινό ρεκόρ.

Ο κλάδος των Τροφίμων και Ποτών, ο οποίος αποτελεί το 69,3% του συνόλου των Κρητικών εξαγωγών με 613,6 εκ. ευρώ, παρουσιάζει αύξηση ίση με 50,8%. Ο κλάδος των Χημικών & Πλαστικών έρχεται δεύτερος, με μερίδιο 19,2% επί του συνόλου των εξαγωγών της Κρήτης και μείωση της τάξεως του 5,6%. Ακολουθούν οι κλάδοι της Κλωστοϋφαντουργίας & Ένδυσης (μερίδιο 3,1% και μείωση 4,9%), του Αγροτικού Εξοπλισμού (μερίδιο 2,8% και μείωση 11,9%) και με μικρότερα μερίδια οι Μηχανές & Συσκευές, τα Δομικά Υλικά και τα λοιπά βιομηχανικά προϊόντα.

Στον αγροδιατροφικό τομέα, οι εξαγωγές ελαιόλαδου έφτασαν στα 466,3 εκ. ευρώ, καταλαμβάνοντας το 52,7% του συνόλου των Κρητικών εξαγόμενων προϊόντων και το 76% στην κατηγορία των Τροφίμων & Ποτών, με αύξηση 69,5% σε σχέση με το περυσινό αντίστοιχο διάστημα. Τα Κηπευτικά έφτασαν τα 89,6 εκ. ευρώ με αύξηση 18,5%, τα Φρούτα τα 13,9 εκ. ευρώ και αύξηση 3% και με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν τα Ψάρια & Θαλασσινά, η κατηγορία των Νερών – Αναψυκτικών – Χυμών, τα Γαλακτοκομικά, το Κρασί, το Μέλι και το Κρέας & Παρασκευάσματά του.

Σχετικά με τις αγορές που απορροφούν τα Κρητικά προϊόντα, οι κυριότεροι αγοραστές των Κρητικών προϊόντων είναι: η Ιταλία (με μερίδιο 37,5%), δεύτερη η Γερμανία (με μερίδιο 12,3%), και ακολουθούν η Ισπανία (με μερίδιο 5,7%), οι Η.Π.Α. (με μερίδιο 4,6%) και η Γαλλία (με μερίδιο 4,4%). Τη δεκάδα των κυριότερων αγοραστών των Κρητικών προϊόντων συμπληρώνουν η Ολλανδία, η Πολωνία, η Ρουμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Τουρκία.

Ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Κρητικής οικονομίας είναι το εύρος των κλάδων που την συνθέτουν, όπως ο τουρισμός, η ενέργεια, η ανάπτυξη ακινήτων, η μεταποίηση, η αγροτική παραγωγή και η παραθεριστική κατοικία, κλάδοι οι οποίοι παρουσιάζουν μοναδικά ποιοτικά χαρακτηριστικά, που ενισχύουν τις θετικές της προοπτικές και κατ' επέκταση τον ρόλο της Κρήτης ως μια ισχυρή οικονομική περιφέρεια σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο.

Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα

Το 2023 τα θεμελιώδη μεγέθη των ελληνικών τραπεζικών ομίλων βελτιώθηκαν. Η κερδοφορία των τραπεζικών ομίλων ενισχύθηκε σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας τη σημαντική αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους και προμήθειες εν μέσω ανόδου των βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ, αλλά και τη μείωση των προβλέψεων για τον πιστωτικό κίνδυνο λόγω της μείωσης του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Από την άλλη πλευρά, αρνητική επίδραση στην κερδοφορία των Ελληνικών Τραπεζών είχαν η μείωση των καθαρών εσόδων από χρηματοοικονομικές πράξεις, λόγω μη επαναλαμβανόμενων κερδών του προηγούμενου έτους, και δευτερευόντως η αύξηση των λειτουργικών εξόδων. Οι δείκτες ρευστότητας των Ελληνικών Τραπεζών ενισχύθηκαν σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2022, παραμένοντας υψηλότεροι από αυτούς των Τραπεζών της ευρωζώνης, παρά τη μείωση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα (μέσω των πράξεων TLTRO). Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας βελτιώθηκαν σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2022, παραμένοντας όμως χαμηλότερα από το μέσο όρο της ευρωζώνης.

Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου των ελληνικών τραπεζικών ομίλων βελτιώθηκε περαιτέρω, αλλά το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) προς το σύνολο των δανείων παραμένει σημαντικά υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα και προσωρινά στοιχεία, τα ΜΕΔ κατέγραψαν περαιτέρω μείωση σε 6,6% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου το Δεκέμβριο του 2023 (από 8,7% το Δεκέμβριο του 2022), σε σύγκριση με 2,3% σε επίπεδο ευρωζώνης. Το 2023 το απόθεμα των ΜΕΔ των ελληνικών τραπεζών μειώθηκε κατά 3,3 δισ. ευρώ, στα 9,9 δισ. ευρώ και αφορά κυρίως επιχειρηματικά δάνεια (68%) και δευτερευόντως στεγαστικά (23%) και καταναλωτικά (9%).

Το ευνοϊκό εγχώριο περιβάλλον διευκολύνει τις Τράπεζες να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις. Η ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας και η αναβάθμιση του αξιόχρεου της χώρας στην επενδυτική κατηγορία συνέβαλαν ώστε να μεταβληθούν οι προοπτικές των ελληνικών τραπεζών από τους οίκους αξιολόγησης από σταθερές σε θετικές, ενώ αντίθετα οι προοπτικές των ευρωπαϊκών τραπεζών είναι ως επί το πλείστον ουδέτερες ή αρνητικές. Αυτό έχει οδηγήσει στη μείωση του κόστους χρηματοδότησης των τραπεζών από τις κεφαλαιαγορές και κατ' επέκταση τις διευκολύνει να καλύψουν την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL).

Το 2023 πραγματοποιήθηκε επίσης η αποεπένδυση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) από τις τράπεζες. Το γεγονός αυτό αντανάκλα την πρόοδο του τραπεζικού τομέα στην αντιμετώπιση αδυναμιών του παρελθόντος και στην επίτευξη επαναλαμβανόμενης λειτουργικής κερδοφορίας. Η αποεπένδυση του ΤΧΣ από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες με επιτυχείς όρους καταδεικνύει τη βελτίωση της ελκυστικότητας και των προοπτικών τους. Συνολικά από το πρόγραμμα αποεπένδυσης του ΤΧΣ (μεταξύ Οκτωβρίου 2023 και Μαρτίου 2024) το Ελληνικό Δημόσιο έχει εισπράξει 2,8 δισ. ευρώ.

Τα τραπεζικά επιτόκια συνέχισαν να αυξάνονται κατά το 2023 σε συνέπεια με την αυστηροποίηση της κατεύθυνσης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Η μετακύλιση των αυξήσεων των επιτοκίων πολιτικής της ΕΚΤ διέφερε ανά κατηγορία δανείων. Σε πραγματικούς όρους, τα επιτόκια των τραπεζικών δανείων μεταστράφηκαν το 2023 σε θετικά επίπεδα, τα οποία ωστόσο είναι σχετικά χαμηλά σε σύγκριση με το παρελθόν. Συγκριτικά με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, η άνοδος των ονομαστικών επιτοκίων δανεισμού στην Ελλάδα ήταν ηπιότερη τόσο για τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (ΜΧΕ) όσο και για τα νοικοκυριά.

Πιο συγκεκριμένα, το κόστος δανεισμού των ΜΧΕ αυξήθηκε σημαντικά. Έτσι, το μεσοσταθμικό επιτόκιο των επιχειρηματικών δανείων διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο το 2023 σε 5,8% (έναντι μέσης τιμής 3,5% το 2022). Ωστόσο, οι όροι δανεισμού των επιχειρήσεων ήταν στην πραγματικότητα ευνοϊκότεροι σε σύγκριση με ό,τι αποτυπώνεται στη στατιστική σειρά των τραπεζικών επιτοκίων, λόγω της προσφοράς χαμηλότοκων δανείων μέσω των χρηματοδοτικών εργαλείων του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ), καθώς και των δανείων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Για τα δάνεια προς τα νοικοκυριά, οι αυξήσεις των επιτοκίων ήταν πιο περιορισμένες σε σχέση με τις επιχειρήσεις. Αναλυτικότερα, το μεσοσταθμικό επιτόκιο των στεγαστικών δανείων διαμορφώθηκε το 2023 σε 4,1% (υψηλότερο κατά 96 μ.β. έναντι του 2022), ενώ το αντίστοιχο επιτόκιο των καταναλωτικών δανείων καθορισμένης διάρκειας αυξήθηκε σε 11,3% (υψηλότερο κατά 78 μ.β. έναντι του 2022).

Οι εκταμιεύσεις επιχειρηματικών δανείων που συνδέονται με τα χρηματοδοτικά εργαλεία ανήλθαν το 2023 σε αξιόλογο ποσοστό των συνολικών νέων δανείων τακτής λήξης προς τις ΜΧΕ για την εν λόγω περίοδο. Οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις επιχειρηματικών δανείων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) αντιπροσώπευαν ακόμη μεγαλύτερο μερίδιο, περίπου το 1/4 των νέων δανείων τακτής λήξης προς τις ΜμΕ. Οι εκταμιεύσεις των επιχειρηματικών δανείων που συνδέονται με το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αντιπροσώπευαν κατά προσέγγιση ένα επιπλέον δέκατο του συνόλου των νέων δανείων τακτής λήξης προς τις ΜΧΕ. Όσον αφορά τα νοικοκυριά, οι αυξήσεις των δανειακών επιτοκίων ήταν πιο περιορισμένες κατά το 2023 έναντι των επιχειρήσεων, κατ' αρχάς διότι αφορούν σε μεγαλύτερο ποσοστό επιτόκια καθοριζόμενα βάσει τιμολογιακής πολιτικής των πιστωτικών ιδρυμάτων και όχι αυτομάτως βάσει επιτοκίων αναφοράς. Εξάλλου, αυξήσεις στα επιτόκια δανεισμού των ιδιωτών είχαν αρχίσει να καταγράφονται ήδη πολύ πριν την αυστηροποίηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής.

Οι τραπεζικές καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα εξακολούθησαν να ενισχύονται, με ηπιότερο ρυθμό σε σχέση με το 2022, καταγράφοντας μετατόπιση από τις καταθέσεις μίας ημέρας προς τις καταθέσεις προθεσμίας. Ειδικότερα, οι τραπεζικές καταθέσεις αυξήθηκαν σωρευτικά κατά 5,8 δισ. ευρώ το 2023 (έναντι αύξησης κατά 8 δισ. ευρώ το 2022) και το υπόλοιπό τους διαμορφώθηκε σε 194,8 δισ. ευρώ, που είναι το υψηλότερο επίπεδο από τα μέσα του 2011.

Τέλος, οι προοπτικές των πιστοληπτικών αξιολογήσεων των Τραπεζών διαγράφονται θετικές, καθώς υποστηρίζονται τόσο από την αναβάθμιση του αξιόχρεου της Ελλάδος στην επενδυτική κατηγορία και την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας όσο και από τις εξελίξεις στα θεμελιώδη μεγέθη των Τραπεζών. Ειδικότερα, η βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου των Τραπεζών (με τη μείωση του δείκτη ΜΕΔ) και η ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας, της κερδοφορίας και της ρευστότητάς τους συντελούν περαιτέρω στη βελτίωση των επιδόσεων των Τραπεζών. Από την άλλη πλευρά, ενδεχόμενη αποκλιμάκωση των επιτοκίων αναμένεται να έχει σχετικά μικρή επίπτωση στην κερδοφορία των τραπεζών.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων

Ο κύριος στόχος της Τράπεζας Χανίων είναι να συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη και να υποστηρίζει την οικονομία, με αίσθημα ευθύνης. Λειτουργώντας με στόχο να χτίσει σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες της και να προωθεί την καινοτομία, η τράπεζά μας αντιμετώπισε επιτυχώς όλες τις σύνθετες προκλήσεις που αντιμετώπισε, παραμένοντας ένας βασικός πυλώνας του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Με βαθιά γνώση των αναγκών της τοπικής κοινωνίας, η Τράπεζα Χανίων έχει αναπτύξει ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτουν πλήρως τις απαιτήσεις της σύγχρονης ψηφιακής εποχής, με ιδιαίτερη έμφαση στην πράσινη οικονομία.

Η Διοίκηση της Τράπεζας, στα πλαίσια της αναπτυξιακής της πολιτικής και οργανωτικής της προσπάθειας, έχει καθορίσει τους βασικούς άξονες πάνω στους οποίους βασίζεται η πορεία της Τράπεζας, το όραμά της και οι αξίες που το διέπουν.

Βάσει του οράματος της Διοίκησης, οι άξονες αυτοί είναι:

- Ο εκσυγχρονισμός της Τράπεζας με διατήρηση του επίκεντρου στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και νοικοκυριά.
- Η ανάπτυξη των εργασιών της μέσω διευρυμένης γεωγραφικής κάλυψης, δημιουργίας νέων πηγών εσόδων και αξιοποίησης νέων επιχειρηματικών ευκαιριών
- Η στήριξη των τοπικών κοινωνιών και η συμμετοχή στις επιχειρήσεις που έχουν συμβολή στις οικονομίες που δραστηριοποιούνται
- Η θωράκιση του ισολογισμού μέσω της προσέλκυσης νέων κεφαλαίων, αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων και βελτίωσης της κερδοφορίας
- Η υποστήριξη της καινοτομίας και της βιωσιμότητας μέσω των αρχών της ηθικής και κοινωνικής χρηματοδότησης.
- Η δημιουργία αξίας και γενικότερα η διασφάλιση των συμφερόντων των μελών της Τράπεζας με ενίσχυση της εμπορευσιμότητας της συμμετοχής τους.

Το 2022 η Τράπεζά μας συνέχισε να επενδύει σε έργα ψηφιακού μετασχηματισμού. Ειδικότερα ολοκλήρωσε την αναβάθμιση του συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης και αρχειοθέτησης εγγράφων ενώ βελτιώνει διαρκώς την πλατφόρμα ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking, mobile banking) ενσωματώνοντας συστήματα που προσφέρουν τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια των δεδομένων των χρηστών. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την τελευταία τριετία, η Τράπεζά μας βραβεύτηκε τέσσερις φορές για τις ψηφιακές τις υποδομές και υπηρεσίες. Μετά τη βράβευση του e-banking και τη διπλή βράβευση της mobile εφαρμογής, η Τράπεζα απέσπασε το Χρυσό Βραβείο στην κατηγορία πρόληψης της απάτης (Fraud Prevention) στα Cyber Security Awards 2023.

Το Δίκτυο της Τράπεζας

Συνολικά, το δίκτυο της Τράπεζας αποτελείται σήμερα από είκοσι τρία καταστήματα σε Κρήτη και Αττική. Πιο αναλυτικά, το δίκτυο Καταστημάτων στην Κρήτη απαρτίζεται από δεκαπέντε σημεία και της Αττικής από οκτώ. Στην Κρήτη λειτουργούν οκτώ καταστήματα στο Νομό Χανίων, ένα κατάστημα στον Νομό Ρεθύμνης, τέσσερα καταστήματα στον Νομό Ηρακλείου και δύο καταστήματα στον Νομό Λασιθίου. Στην Αττική υπάρχουν καταστήματα στα εξής σημεία: στη Λεωφόρο Συγγρού, στο Περιστέρι, στην Αγία Παρασκευή, στην οδό Δραγατσάνιου (περιοχή Πλατείας Κλαυθμώνος), στην Καλλιθέα, στο Παγκράτι στο Μαρούσι και στη Γλυφάδα.

Ρευστότητα

Η ρευστότητα της Τράπεζας κατά τη διάρκεια του 2023 όπως και το 2022, παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, διατηρώντας διαθέσιμα σε κεντρικές και άλλες τράπεζες ποσού €165 εκ. και €190 εκ. την 31.12.2023 και την 31.12.2022 αντίστοιχα.

Οι εποπτικοί δείκτες ρευστότητας, παραμένουν σε υψηλά επίπεδα ξεπερνώντας τα ελάχιστα εποπτικά όρια 100%. Συγκεκριμένα, την 31 Δεκεμβρίου 2023 ο δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας LCR («Liquidity Coverage Ratio») ανήλθε σε 467% και 415% για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα, ενώ ο δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης NSFR («Net Stable Funding Ratio») ανήλθε σε 137,2% και 140% για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα.

Κεφαλαιακή Επάρκεια

Κατά την 31.12.2023 σε ενοποιημένη βάση ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε σε 17,0% (2022:15,6%) ενώ σε ατομική βάση ο Δείκτης ανήλθε σε 16,7% (2022:16,3%).

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις (Ν.4261/2014 και Κανονισμός ΕΕ 575/2013) από την 01/01/2016 και εφεξής, τέθηκαν σε ισχύ, τα παρακάτω κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας:

Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και ανέρχεται σε 2,50% από την 01/01/2019. Σύμφωνα με την Ε.Π.Α.Θ 428/28.06.2022 η Τράπεζα θα πρέπει να τηρεί 2,50% και για το έτος 2023.

Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,50%, ενώ υπάρχει η δυνατότητα να ανέλθει και σε ποσοστό υψηλότερο του 2,50% εφόσον αυτό δικαιολογείται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 127 του Ν.4261/2014. Η Τράπεζα της Ελλάδος, για το 2023 και για το 2022 καθόρισε το ποσοστό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σε 0%.

Βάσει της απόφασης 428/28.06.2022 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και στα πλαίσια της Εποπτικής Διαδικασίας Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ), ορίστηκαν για την Τράπεζα κεφαλαιακές απαιτήσεις του πυλώνα 2 σε 1,25% καθώς και πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ύψους 3,36% για το έτος 2023 και 2022.

Βάσει όλων των ανωτέρω ο ελάχιστος απαιτούμενος συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας για το 2023 διαμορφώνεται σε 15,11%.

Έτος	Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	Απόθεμα Ασφαλείας Ν.4261/2014	Πρόσθετες Απαιτήσεις από ΕΔΕΑ	P2G Απαιτήσεις	Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας
2022	8,00%	0,0%	3,36%	0,0%	11,36%
2023	8,00%	2,50%	3,36%	1,25%	15,11%

Επιπρόσθετα να σημειώσουμε ότι λόγω της σημαντικής συμμετοχής της αναβαλλόμενης φορολογίας στα εποπτικά κεφάλαια, ο κίνδυνος που σχετίζεται με το πλαίσιο αναγνώρισης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (D.T.A. & D.T.C, Άρθρο 27 και 27^α του Ν.4172/2013)) είναι σημαντικός και συσχετίζεται με τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές και την όποια τυχόν δυσμενή μεταβολή του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει το χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια.

Διαχείριση μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPEs)

Βασική προτεραιότητα της Τράπεζας είναι ο περιορισμός των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ). Στην κατεύθυνση αυτή η Στρατηγική Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΣΜΕΑ) της Τράπεζας αναθεωρείται και προσαρμόζεται τακτικά στο πλαίσιο των υφιστάμενων οικονομικών συνθηκών σε παγκόσμιο και τοπικό επίπεδο. Κατά τα προηγούμενα έτη, πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση των υποδομών διαχείρισης και στρατηγικής των ΜΕΑ, ευθυγραμμισμένη με τις Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής και τις λοιπές οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Ειδικότερα η Τράπεζα έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Οργανωτική αναδιάρθρωση: Σημαντικός επανασχεδιασμός με δημιουργία ανεξάρτητων διοικητικών δομών και εφαρμογή ενδελχώς τεκμηριωμένων πρακτικών και πολιτικών αναφορικά με την διαχείριση του χαρτοφυλακίου των καθυστερήσεων.
- Ανάπτυξη ευέλικτων προϊόντων ρυθμίσεων και διαδικασιών οριστικών διευθετήσεων.
- Διαχείριση ανθρωπίνων πόρων και αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας των στελεχών στη διαχείριση των ΜΕΑ.
- Καίριες επενδύσεις σε εξοπλισμό Πληροφοριακών Συστημάτων, συνδυαστικά με την λειτουργία πλατφορμών για την υπαγωγή σε ευεργετικούς νόμους ρύθμισης χρεών και τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς.

Κατά τα προηγούμενα έτη επιτεύχθηκε συμμόρφωση με τους τιθέμενους επιχειρησιακούς στόχους για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα στο πλαίσιο εφαρμογής της ΣΜΕΑ, παρά το δυσμενές μακροοικονομικό περιβάλλον και την ύπαρξη δυσχερειών σε ό,τι αφορά τη διαχείρισή τους.

Το Σεπτέμβριο του 2023 η Τράπεζα υπέβαλε στην Τράπεζα της Ελλάδος τους στρατηγικούς στόχους για τα ΜΕΑ / ΜΕΔ, που απεικονίζουν τη στόχευση της Τράπεζας αναφορικά με την διαχείριση και τη μείωση των ΜΕΑ έως το τέλος του 2026 προβλέποντας μείωση αυτών μέσω της αναμορφωμένης ΣΜΕΑ της Τράπεζας, παρά την ενδιάμεση επιδείνωση των μεγεθών τους που προβλέπεται βραχυπρόθεσμα λόγω της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας.

Συγκεκριμένα, στόχος της Τράπεζας είναι η σημαντική μείωση των ΜΕΑ και η επίτευξη δείκτη 27% έως το 2024, 20% έως το 2025 και 15% έως το 2026.

Λόγω των γενικότερων μακροοικονομικών συνθηκών και κυρίως του αυξημένου πληθωρισμού και της ανόδου των επιτοκίων το 2023 προέκυψαν νέα ΜΕΑ με τάση αύξησης και για το πρώτο τρίμηνο του 2024, καθώς οι συνθήκες της αγοράς δεν έχουν ομαλοποιηθεί. Αυτή η ανοδική τάση για το 2023 και τις αρχές του 2024 είχε προβλεφθεί από την Τράπεζα στην τιθέμενη στοχοθεσία.

Το 2023 εμφάνισαν αύξηση της τάξεως του 11% περίπου τόσο τα ΜΕΑ, όσο και τα ΜΕΔ σε σχέση με το προηγούμενο έτος, καθώς προέκυψε κυρίως από την καταγγελία σημαντικών οφειλών, επομένως τη δημιουργία νέων ΜΕΔ. Παρά την αύξηση των ΜΕΑ, οι δείκτες κάλυψης από Προβλέψεις για τα ΜΕΑ και ΜΕΔ δε σημείωσαν ουσιώδη επιδείνωση και διαμορφώθηκαν σε 42,4% και 42,9% αντίστοιχα για το 2023, έναντι 42,5% και 42,3% για το 2022.

Στον παρακάτω Πίνακα απεικονίζονται οι σημαντικότεροι δείκτες παρακολούθησης και διαχείρισης των Δανείων της Τράπεζας:

Λογαριασμός/ Δείκτης	2023	2022
€ / %		
Δάνεια	519.020.570	483.048.362
Σωρευμένες προβλέψεις	109.932.811	101.623.909
Αξία καλυμμάτων δανείων	543.958.957	499.488.099
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs)	252.127.711	226.745.989
εκ των οποίων: Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPLs)	227.884.196	204.866.819
εκ των οποίων: Οριστικές καθυστερήσεις	190.742.965	179.983.603
Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPEs) / Δάνεια	48,58%	46,94%
Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPLs) / Δάνεια	43,91%	42,41%
Οριστικές καθυστερήσεις / Δάνεια	36,75%	37,26%
Προβλέψεις/ Δάνεια	21,18%	21,04%
Κάλυψη NPLs	42,88%	42,31%
Κάλυψη NPEs	42,42%	42,52%
Καλύμματα/ Δάνεια	104,80%	103,40%
Καλύμματα και προβλέψεις/ Δάνεια	125,99%	124,44%
Μέσο επιτόκιο δανείων	5,81%	6,34%

Στην κατεύθυνση υλοποίησης των επιχειρησιακών στόχων που έχουν τεθεί για τη διαχείριση των ΜΕΑ για τα έτη 2024-2025, ελήφθησαν υπόψη:

- η συνεχιζόμενη άνοδος του πληθωρισμού, καθώς και η αύξηση των επιτοκίων. Τα εισοδήματα των φυσικών προσώπων, καθώς και τα κόστη παραγωγής καταναλωτικών προϊόντων έχουν επηρεαστεί σημαντικά από τις πληθωριστικές πιέσεις.
- το τοπικό οικονομικό περιβάλλον, που ευνοείται από την ανοδική πορεία της τουριστικής σεζόν, την ανοδική πορεία των τιμών των ακινήτων και την οικοδομική δραστηριότητα στο νησί.
- η αύξηση της διενέργειας ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, που έχει καταστήσει τη διαδικασία αναγκαστικής είσπραξης οφειλών πιο ευέλικτη υπέρ των πιστωτών, με ανασταλτικό παράγοντα τις καθυστερήσεις που τοπικά παρατηρούνται ελλείψει πιστοποιημένων συμβολαιογράφων.
- οι καθυστερήσεις που σημειώθηκαν στην επιδίκαση, αλλά και εκτέλεση των καταγγελλόμενων οφειλών, λόγω της παρατεταμένης αποχής των δικηγόρων κατά το παρελθόν διάστημα.
- οι επιπτώσεις από το ισχύον νομικό πλαίσιο και συγκεκριμένα η ολοκλήρωση των εκκρεμών υποθέσεων Ν.3869, η εφαρμογή του νέου Ν.4738 Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας, παράλληλα με τη λειτουργία των ειδικών ηλεκτρονικών πλατφορμών για την ευχερέστερη επίτευξη ρυθμίσεων. Εντούτοις, ενώ ο αριθμός των αιτήσεων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας είναι σημαντικός, ελάχιστες είναι οι υποθέσεις που τελικά οδηγούνται σε υλοποίηση και σε ομαλή αποπληρωμή των ρυθμισμένων οφειλών.

➤ λοιποί παράγοντες όπως οι εσωτερικές υποδομές (πληροφοριακά συστήματα, προσωπικό, οργανωτική διάρθρωση), καθώς και η έως σήμερα εμπειρία από τη διαχείριση του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων της Τράπεζας.

Η Τράπεζα στα πλαίσια της αίτησης για πανελλαδική άδεια και μετασχηματισμού της σε Α.Ε., εκπονεί νέο επιχειρηματικό σχέδιο, στο οποίο θα περιλαμβάνονται οι σχεδιαζόμενες ενέργειες διαχείρισης και δραστηρικής μείωσης των μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων της.

Μετατροπή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτησης έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (Άρθρο της Ν.4172/2013)

Η Τράπεζα, βάσει της απόφασης της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 24 Νοεμβρίου 2015, έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 27^Α του Ν.4172/2013 σχετικά με την προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Με την υπαγωγή αυτή κατοχυρώνεται η προσωρινή φορολογική απαίτηση (D.T.A.) με τη μετατροπή της σε οριστική απαίτηση (D.T.C.), με αντίστοιχη ωφέλεια στον υπολογισμό των Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων. Το μέγιστο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχεται σε €18,1 εκ. περίπου.

Διαχείριση Κινδύνων

Σκοπός της Μονάδας Διαχείρισης κινδύνων είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των πολιτικών διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δ.Σ. της Τράπεζας και τις εκάστοτε οδηγίες των Εποπτικών Αρχών (Τράπεζα της Ελλάδος, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή).

Οι βασικότεροι κίνδυνοι, στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα, σύμφωνα με τη φύση των δραστηριοτήτων της είναι ο πιστωτικός και ο λειτουργικός κίνδυνος.

- Για τον πιστωτικό κίνδυνο, ακολουθείται η Τυποποιημένη Προσέγγιση, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 (άρθρα 111 – 133).
- Για τον λειτουργικό κίνδυνο, ακολουθείται η προσέγγιση του Βασικού Δείκτη σύμφωνα και με τα άρθρα 315 – 316 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013.

Επιπλέον των ανωτέρω, η Τράπεζα εκτίθεται και στους εξής παρακάτω κινδύνους:

- Στον επιτοκιακό κίνδυνο, ο οποίος αφορά την πιθανότητα επέλευσης μη-αναμενόμενων μεταβολών στα έσοδα ή/και στα έξοδα από τόκους, ως αποτέλεσμα μεταβολών στα επιτόκια (απόρροια της χρονικής αναντιστοιχίας στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού).
Αναλύεται σε δυο επιμέρους κινδύνους:
 - Τον κίνδυνο θέσης: Είναι ο κίνδυνος που σχετίζεται με την μεταβολή της τιμής των στοιχείων του ενεργητικού λόγω κάποιας μεταβολής των επιτοκίων.
 - Τον κίνδυνο εισοδήματος: Είναι ο κίνδυνος που αναφέρεται στην πιθανότητα να μειωθεί το εισόδημα της τράπεζας σε μια απρόβλεπτη ή μη επιθυμητή εξέλιξη των επιτοκίων.
- Στον κίνδυνο ρευστότητας, ο οποίος αφορά στην πιθανή αδυναμία της Τράπεζας, για την ανεύρεση επαρκών ρευστών διαθεσίμων, για την κάλυψη των υποχρεώσεών της. Για τη διαχείριση του κινδύνου αυτού εφαρμόζονται οι αρχές διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας, όπως έχουν αποτυπωθεί στις εκάστοτε αποφάσεις της Διοίκησης, σε συνδυασμό με τη Στρατηγική διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας και το ισχύον πλαίσιο ορίων ρευστότητας.
- Στον τεχνολογικό κίνδυνο, ο οποίος αναφέρεται στο ενδεχόμενο ανεπάρκειας των συστημάτων τεχνολογίας και πληροφορικής καθώς και στο ενδεχόμενο βλάβης κάποιου εκ των συστημάτων αυτών. Εξαιτίας αυτού του ενδεχόμενου επισημαίνεται ότι υπάρχει η ανάγκη προστασίας των συστημάτων τόσο από εξωτερικούς παράγοντες όσο και από ενδογενείς δυσχέρειες. Ο τεχνολογικός κίνδυνος εμπεριέχει επίσης την πιθανότητα κάποια επένδυση

της Τράπεζας σε ένα πληροφοριακό σύστημα ή τεχνολογικό εξοπλισμό να μην αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

- Στον νομικό κίνδυνο, ο οποίος οφείλεται σε αλλαγές του νομικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία ενός πιστωτικού ιδρύματος, καθώς και σε επιβολή ποινών ή/και προστίμων από τις εποπτικές ή/και τις δικαστικές αρχές που κατά συνέπεια επηρεάζουν την κερδοφορία και μεταβάλλουν την θέση του ιδρύματος. Για παράδειγμα, μια δικαστική απόφαση που αφορά μια συγκεκριμένη τράπεζα μπορεί να έχει ευρύτερες επιπτώσεις στην διευθέτηση σημαντικών τραπεζικών ζητημάτων στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος. Επίσης, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίδεται και στην καλή κατανόηση του διεθνούς εποπτικού πλαισίου, διότι ενδέχεται να επιδέχεται διαφορετικές ερμηνείες και μια κακή κατανόηση μπορεί να οδηγήσει στην επιβολή επώδυνων κυρώσεων. Τέλος, ο νομικός κίνδυνος συνδέεται και με τον κίνδυνο φήμης του ιδρύματος.
- Στον κίνδυνο φήμης, ο οποίος θεωρείται ιδιαίτερης σημασίας και σχετίζεται με τον κίνδυνο να υποστεί βλάβη το πιστωτικό ίδρυμα λόγω αρνητικής δημοσιότητας. Δημιουργείται κυρίως από τις παρελθοντικές αποτυχίες των δραστηριοτήτων, της διαχείρισης ή των προϊόντων του ιδρύματος. Ο εν λόγω κίνδυνος θεωρείται ύψιστης σημασίας μιας και οι ζημιές που είναι σε θέση να προκαλέσει δεν μπορούν να προβλεφθούν με ακρίβεια και κατά συνέπεια, κρίνεται αναγκαία η συνεχής παρακολούθησή του.
- Στον κίνδυνο συμμόρφωσης ο οποίος νοείται ο κίνδυνος νομικών ή εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημιάς ή επιπτώσεων στην φήμη του πιστωτικού ιδρύματος ως αποτέλεσμα της έλλειψης συμμόρφωσής του με τους νόμους, τους κανονισμούς ή/και τους κώδικες δεοντολογίας. Ο κίνδυνος συμμόρφωσης με τον οποίο ήταν αντιμέτωπη η Τράπεζα ήταν περιορισμένος δεδομένου ότι η Τράπεζα επιλαμβάνεται όλων των απαιτούμενων μέτρων για τον περιορισμό του.
- Στον κίνδυνο αγοράς, ο οποίος αποτελείται από τον συναλλαγματικό κίνδυνο και τον κίνδυνο χαρτοφυλακίου συναλλαγών και ισχύουν τα εξής:

α) Όσον αφορά στον συναλλαγματικό κίνδυνο, σύμφωνα με το άρθρο 351 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, δεδομένου ότι το άθροισμα της καθαρής θέσης της Τράπεζας σε συνάλλαγμα και σε χρυσό δεν υπερβαίνει το 2% των συνολικών ιδίων κεφαλαίων του, η Τράπεζα δεν σχηματίζει κεφαλαιακή απαίτηση.

β) Όσον αφορά στον κίνδυνο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, δεδομένου ότι ο όγκος των δραστηριοτήτων του, είναι εξαιρετικά χαμηλός και δεν υπερβαίνει ποτέ το 6% του συνολικού ενεργητικού, όπως ορίζεται στο άρθρο 94 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο αυτό καλύπτονται από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που σχηματίζονται για τον πιστωτικό κίνδυνο.

- Στους περιβαλλοντικούς και ESG κινδύνους για τους οποίους ισχύουν τα εξής:

Ως ESG κίνδυνοι ορίζονται οι κίνδυνοι εμφάνισης τυχόν οικονομικών επιπτώσεων στην Τράπεζα που προκύπτουν από παράγοντες Περιβαλλοντικούς (E), Κοινωνικούς (S) και Εταιρικής Διακυβέρνησης (Governance). Η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος είναι σημαντικές πηγές που επηρεάζουν την οικονομική δραστηριότητα και ως εκ τούτου επηρεάζουν και το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Ο κλιματικός κίνδυνος όπως ονομάζεται είναι ο κίνδυνος που προέρχεται από πιθανή απώλεια ή αρνητική επίδραση για την Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένων ζημιών ή/και καταστροφών σε φυσικά περιουσιακά στοιχεία, διακοπής εργασιών ή αστοχιών συστημάτων, ως αποτέλεσμα των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών καταστροφών. Στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους περιλαμβάνονται δύο βασικές κατηγορίες:

i) Ο φυσικός κίνδυνος (Physical Risk) αναφέρεται στον χρηματοοικονομικό αντίκτυπο της αλλαγής του κλίματος, συμπεριλαμβανομένων συχνότερων ακραίων καιρικών φαινομένων και σταδιακών αλλαγών στο κλίμα, καθώς και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, όπως η μόλυνση του αέρα, των υδάτων και της γης, η λειψυδρία, η απώλεια της βιοποικιλότητας και η αποψίλωση. Συνεπώς, ο φυσικός κίνδυνος ταξινομείται ως «οξύς» όταν προέρχεται από ακραία φαινόμενα, όπως η ξηρασία, οι πλημμύρες και οι καταιγίδες, και ως «χρόνιος» όταν προέρχεται από προοδευτικές μεταβολές, όπως η άνοδος της θερμοκρασίας, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η λειψυδρία, η απώλεια της βιοποικιλότητας, η μεταβολή της χρήσης γης, η καταστροφή οικοτόπων και η στενότητα των φυσικών πόρων.

ii) Ο κίνδυνος μετάβασης (Transitional Risk) αναφέρεται στη χρηματοοικονομική ζημία ιδρύματος, η οποία μπορεί να επέλθει, άμεσα ή έμμεσα, από τη διαδικασία προσαρμογής προς μια περισσότερο βιώσιμη – από περιβαλλοντική άποψη – οικονομία χαμηλότερων εκπομπών άνθρακα. Ο κίνδυνος αυτός θα μπορούσε να προκληθεί από μια σχετικά απότομη υιοθέτηση κλιματικών και περιβαλλοντικών πολιτικών, από την τεχνολογική πρόοδο ή μεταβολές του κλίματος και των προτιμήσεων στις αγορές.

Οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι ενδέχεται να έχουν επίπτωση στον πιστωτικό κίνδυνο της Τράπεζας.

Όμιλος - Εξελίξεις

Παρακάτω παρατίθενται οι ενοποιούμενες εταιρίες του ομίλου και τα αντίστοιχα ποσοστά ψήφου:

Επωνυμία θυγατρικής	Ποσοστό ψήφου Ομίλου	
	31.12.2023	31.12.2022
ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.	74,46%	74,46%
ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ.	100,00%	100,00%
ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε.	91,45%	79,88%
ΑΒΕΑ	71,69%	71,69%
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ PRIME ENERGY Α.Ε	100,00%	100,00%
ΑΕΕΑΠ	89,94%	-

Στα τέλη του 2023 ο Όμιλος προχώρησε στην ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ) δια κρατώντας συνολικό ποσοστό 89,94% (έμμεσο ποσοστό), συγκεκριμένα η Τράπεζα την 31.12.2023 κατείχε το 60,62% της ΑΕΕΑΠ, ενώ η θυγατρική της εταιρεία ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε. κατείχε το 39,38%. Σημειώνεται ότι τον Απρίλη του 2024 η Τράπεζα αγόρασε το ποσοστό των ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. στην εν λόγω εταιρεία κατέχοντας πλέον το 100%. Επίσης κατά το 2023, η Τράπεζα προχώρησε σε αύξηση του ποσοστού συμμετοχής της στην θυγατρική ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε. κατά ποσοστό 11,57%, με αγορά 115.710 μετοχών έναντι ποσού €35.001, διαμορφώνοντας το τελικό ποσοστό συμμετοχής στην εν λόγω θυγατρική κατά την 31.12.2023 σε 91,45%. Στις αρχές του 2024 η Τράπεζα συμμετείχε στην αύξηση κεφαλαίου της ΒΙΟΧΥΜ, αγοράζοντας το σύνολο των μετοχών της αύξησης, συγκεκριμένα αγοράζοντας 800.000 μετοχές, αυξάνοντας το ποσοστό συμμετοχής της στην εν λόγω θυγατρική σε 95,25%. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος βρίσκεται στο στάδιο συγχώνευσης δια της απορρόφησης της εταιρείας ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε. από την θυγατρική εταιρεία ΑΒΕΑ, καθώς και της εταιρείας ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ. από την Τράπεζα, οι οποίες συγχωνεύσεις αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του 2024.

Προοπτικές για το Μέλλον

Οι βασικοί στρατηγικοί στόχοι της Διοίκησης για τη τριετία 2024-2026 είναι οι εξής:

- Η επίτευξη πανελλαδικής άδειας και ο μετασχηματισμός της Τράπεζας σε Ανώνυμη Εταιρεία, με γνώμονα την είσοδο της σε οργανωμένη αγορά μεσοπρόθεσμα και την επίτευξη σημαντικής επέκτασης και διεύρυνσης των εργασιών της.
- Η δραστική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων της με στόχο την επέκταση και τη βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου της.
- Η περαιτέρω ισχυροποίηση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας τόσο σε ατομικό όσο και σε ενοποιημένο επίπεδο.
- Η διατήρηση της ρευστότητας σε υψηλά επίπεδα καθώς και των δεικτών παρακολούθησης της ρευστότητας.
- Η υλοποίηση των σχεδιασμών της για αποεπένδυση μέσω της εισαγωγής στο χρηματιστήριο της νέας εταιρείας Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας (ΑΕΕΑΠ).
- Ο εμπλουτισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων βάσει των τάσεων της αγοράς και των σύγχρονων απαιτήσεων κυρίως μέσω της ενίσχυσης των ψηφιακών συναλλαγών στο πλαίσιο του ευρύτερου ψηφιακού μετασχηματισμού της Τράπεζας.
- Η σύναψη στρατηγικών συνεργασιών με δυναμικές και ανταγωνιστικές εταιρείες των οποίων η τεχνογνωσία θα συνδράμει στον εκμοντερνισμό και σε σημαντικές βελτιώσεις υφιστάμενων προϊόντων και υπηρεσιών.

- Η στοχευμένη επέκταση σε νέες ομάδες πελατών μέσω της παροχής προϊόντων και υπηρεσιών ειδικά προσαρμοσμένων στις ανάγκες τους.
- Η ενίσχυση της κοινωνικής στρατηγικής της Τράπεζας, έχοντας ως προτεραιότητα την υποστήριξη της τοπικής κοινωνίας και τη δημιουργία αξίας για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.
- Η ενσωμάτωση των ESG θεμάτων τόσο στη λειτουργία όσο και στο επιχειρηματικό μοντέλο και στην εταιρική κουλτούρα της Τράπεζας. Η αξιοποίηση των επιχειρηματικών ευκαιριών πράσινης και βιώσιμης χρηματοδότησης, η στήριξη των πελατών της στη προσπάθεια μετάβασής τους σε μια πιο βιώσιμη οικονομία, καθώς και η στοχοθέτηση και υλοποίηση μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα της Τράπεζας.
- Η ενδυνάμωση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, για τη θωράκιση της Τράπεζας από εξωτερικές απειλές, συμπεριλαμβανομένων και των περιβαλλοντικών κινδύνων και των κινδύνων ESG.

Εξέλιξη οικονομικών μεγεθών και Αποτελεσμάτων χρήσεως 2023

Ενεργητικό

Το σύνολο του ενεργητικού της Τράπεζας την 31.12.2023 αυξήθηκε κατά περίπου 14,2εκ.€ συγκριτικά με την 31.12.2022. Κατά το 2023 είχαμε αύξηση των Δανείων (μετά από προβλέψεις) κατά περίπου 27,6εκ.€ με ταυτόχρονη μείωση των διαθεσίμων κατά περίπου 26εκ.€. Τέλος, τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού αυξήθηκαν κατά περίπου 12,8εκ.€.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2023	2022	2023	2022
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	152.678.677	178.889.583	152.663.648	178.717.669
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	12.168.963	11.718.650	12.035.622	11.718.650
Δάνεια (υπόλοιπο μετά από προβλέψεις)	364.773.218	343.364.408	409.087.759	381.424.454
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	19.602.947	20.180.926	19.570.431	20.139.421
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	137.435.181	133.758.301	94.976.249	82.090.874
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	686.658.985	687.911.869	688.333.710	674.091.068

Χορηγήσεις

Οι συνολικές χορηγήσεις (προ προβλέψεων) της Τράπεζας την 31.12.2023 ανέρχονται σε 519εκ.€ (474,7εκ.€ Όμιλος), έναντι των 483εκ.€ (449,9εκ.€ Όμιλος) την 31.12.2022, παρουσιάζοντας μια αύξηση της τάξης του 7,4%. Οι σωρευτικές προβλέψεις της Τράπεζας την 31.12.2023 ανέρχονται σε 109,9εκ.€ έναντι 101,6εκ.€ την 31.12.2022. Ο δείκτης κάλυψης του συνόλου των δανείων από προβλέψεις της Τράπεζας την 31.12.2023 ανέρχεται σε 22,8% έναντι 21% την 31.12.2022.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2023	2022	2023	2022
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (σύνολο)	474.702.352	444.986.173	519.021.570	483.048.362
μείον:				
Σχηματισθείσες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο	(109.929.134)	(101.621.765)	(109.932.811)	(101.623.909)
Δάνεια (υπόλοιπο μετά από προβλέψεις)	364.773.218	343.364.408	409.087.759	381.424.453

Υποχρεώσεις

Οι καταθέσεις της Τράπεζας την 31.12.2023 ανέρχονται σε 602,8εκ.€ έναντι 599,3εκ.€ την 31.12.2022, καταγράφοντας μια μικρή αύξηση της τάξεως των 3,6εκ.€ (ποσοστιαία μεταβολή 0,6%). Το υπόλοιπο των ομολογιακών δανείων την 31.12.2023 ανέρχεται σε 22,4εκ.€ .

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2023	2022	2023	2022
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Καταθέσεις	588.411.863	599.686.228	602.851.867	599.258.944
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	22.493.271	17.273.152	22.493.271	17.273.152
Λοιπά στοιχεία παθητικού	14.687.754	14.535.397	5.161.558	4.313.788
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	625.592.888	631.494.777	630.506.696	620.845.884

Ίδια Κεφάλαια

Ο αριθμός των μελών της Τράπεζας στο τέλος του 2023 ανέρχεται σε 27.713 έναντι 27.214 στα τέλη του 2022, ενώ τα Ίδια Κεφάλαια διαμορφώνονται σε 57,8εκ.€ έναντι 53,2εκ.€ την 31.12.2022 παρουσιάζοντας μια αύξηση της τάξεως περίπου 8,6%. Σε επίπεδο Ομίλου, τα Ίδια Κεφάλαια ανέρχονται σε 61εκ.€ την 31.12.2023 έναντι 56,4εκ.€ την 31.12.2022. Σημειώνεται ότι ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας της Τράπεζας την 31.12.2023 ανέρχεται σε 16,73% και 17,0% για τον Όμιλο, υψηλότεροι του ελάχιστου απαιτούμενου εποπτικού δείκτη 15,11%.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2023	2022	2023	2022
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ				
Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	21.028.695	19.808.811	21.028.695	19.808.811
Υπεραξία υπέρ το άρτιο	87.257.316	85.178.221	87.257.316	85.178.221
Ίδιες συνεταιριστικές μερίδες θυγατρικών	(303.890)	(303.890)	-	-
Αποθεματικά	4.540.130	4.660.072	4.333.592	4.408.759
Αποτελέσματα σε νέο	(54.898.865)	(56.397.895)	(54.792.589)	(56.150.608)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	3.442.712	3.471.773	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	61.066.097	56.417.092	57.827.014	53.245.183
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	17,0%	15,64%	16,73%	16,24%

Οι λοιποί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου και της Τράπεζας διαμορφώνονται ως εξής:

Δείκτες σε %	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2023	2022	2023	2022
ΛΟΙΠΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ				
Μέσο επιτόκιο καταθέσεων	-	-	1,1%	0,29%
Δάνεια/ Καταθέσεις	-	-	86,1%	80,6%
Δαπάνες προσωπικού/ Σύνολο λειτουργικών εξόδων	47,5%	46,9%	49,4%	50,4%
Κόστος/ Έσοδα	59,3%	52,7%	55,1%	48,7%

Σημειώνεται ότι το μέσο επιτόκιο καταθέσεων της Τράπεζας για το 2023 συγκριτικά με το 2022 παρουσίασε μια αύξηση της τάξεως των περίπου 1%, ακολουθώντας την αυξητική τάση των επιτοκίων. Ο δείκτης Δάνεια/Καταθέσεις παρουσίασε μια μικρή αύξηση κυρίως λόγω των καταθέσεων που διατηρήθηκαν περίπου στα ίδια επίπεδα την 31.12.2023 συγκριτικά με την προηγούμενη ημερομηνία αναφοράς (αύξηση 5,5%). Τέλος, ο δείκτης συνολικό Κόστος/Έσοδα παρουσίασε αύξηση της τάξεως των 6,4%.

Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Τα καθαρά έσοδα από τόκους της Τράπεζας διαμορφώνονται για το 2023 σε 27,5εκ.€ έναντι 28,9εκ.€ το 2022 και σε επίπεδο Ομίλου σε 24,1εκ.€ από 26,2εκ.€ το 2022. Τα κέρδη προ φόρων της Τράπεζας για το 2023 διαμορφώνονται σε 2εκ.€ έναντι 11,6εκ.€ το 2022, ενώ σε επίπεδο Ομίλου για το 2023 διαμορφώνονται σε 2,7εκ.€ έναντι 12,3εκ.€ το 2022. Τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους της Τράπεζας για το 2023 ανέρχονται σε 1,4εκ.€ έναντι 8,4εκ.€ το 2022 και σε επίπεδο Ομίλου σε 1,5εκ.€ το 2023 έναντι 8,4εκ.€ το 2022. Οι προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και λοιπές απαιτήσεις της Τράπεζας για το 2023 ανέρχονται σε 11,5εκ.€ έναντι 5,3εκ.€ το 2022 και σε επίπεδο Ομίλου για το 2023 σε 11,8εκ.€ έναντι 5,4εκ.€ το 2022.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2023	2022	2023	2022
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ				
Έσοδα από τόκους	31.714.127	29.154.880	34.781.649	31.544.076
Καθαρά έσοδα από τόκους	24.080.022	26.245.104	27.469.742	28.925.651
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	2.345.809	1.918.626	2.364.954	1.929.201
Λειτουργικά έξοδα	(20.993.685)	(20.121.981)	(17.083.907)	(16.528.047)
Λειτουργικά έσοδα	34.759.906	38.155.642	31.026.303	33.892.574
Προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο	(11.767.218)	(5.374.610)	(11.528.776)	(5.338.216)
Απομείωση αξίας παγίων /λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	(283.721)	-	(4.568)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	656.950	(33.489)	(413.113)	(455.756)
Αποτελέσματα προ φόρων	2.655.953	12.341.841	2.000.507	11.655.987
Φόρος Εισοδήματος	(1.130.666)	(3.971.840)	(642.489)	(3.160.430)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	1.525.287	8.370.002	1.358.018	8.405.557

Κοινωνική Προσφορά

Πιστή στο όραμα των ιδρυτών της, η Τράπεζα Χανίων λειτουργεί διαχρονικά ως μια ανθρωποκεντρική Τράπεζα σχεδιάζοντας και υλοποιώντας με συνέπεια και συνέχεια δράσεις και προγράμματα που συμβάλουν στην ευημερία της κοινωνίας. Έχοντας τις ρίζες της στα Χανιά, παραμένει πιστή στον τόπο της και στέκεται αρωγός στην τοπική κοινωνία, τον πολιτισμό, το περιβάλλον και τους ανθρώπους. Δημιουργεί αξία για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ενισχύει έμπρακτα την τοπική κοινωνία και στηρίζει τους συμπολίτες της που το έχουν ανάγκη.

Με γνώμονα τα παραπάνω, η Τράπεζα εδώ και μία δεκαετία έχει σχεδιάσει ένα στοχευμένο πρόγραμμα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, το οποίο περιλαμβάνει δράσεις σε τρεις βασικούς πυλώνες: Κοινωνία, Πολιτισμός, Περιβάλλον.

Κοινωνία

Εντός του 2023, η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων διέθεσε συνολικά το ποσό των 35 χιλ. ευρώ, για την υποστήριξη δράσεων με κοινωνικό χαρακτήρα και για τη χορηγική ενίσχυση αθλητικών και φιλανθρωπικών σωματείων, πολιτιστικών συλλόγων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Πολιτισμός

Η Τράπεζα, ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη σε θέματα που αφορούν τον πολιτισμό, ενισχύει πολιτιστικούς, λαογραφικούς και φιλολογικούς συλλόγους, αθλητικές ομάδες, εκπαιδευτικά ιδρύματα καθώς και πρωτοβουλίες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Παράλληλα, έχει αναλάβει τη μόνιμη συντήρηση του αρχαιολογικού χώρου, που βρίσκεται στο κτίριο διοίκησης και κεντρικού καταστήματος.

Επιπλέον, η Τράπεζα διατηρεί ζωντανή την ιστορική μνήμη των εταιριών του Ομίλου της, μέσω πλούσιου αρχειακού υλικού, αποτελούμενο από φωτογραφίες, βίντεο, έγγραφα και αναμνηστικά αντικείμενα. Τέλος, παραχωρεί αφιλοκερδώς την αίθουσα συνεδριάσεων του κτιρίου διοίκησης για την υλοποίηση εκδηλώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που διοργανώνονται από διάφορους φορείς.

Περιβάλλον

Έχοντας κύριο μέλημα την προστασία του περιβάλλοντος και τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, η Τράπεζα εφαρμόζει φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές και τεχνολογίες και μεριμνά για τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, πετρελαίου θέρμανσης και νερού ούτως ώστε τόσο το κεντρικό κτίριο διοίκησης όσο και τα καταστήματά της να πληρούν τις προϋποθέσεις των κανονισμών ενεργειακής απόδοσης. Επιπλέον, η Τράπεζα δραστηριοποιείται και στην ανακύκλωση υλικών όπως το χαρτί, το πλαστικό και οι μπαταρίες.

Εργασιακά

Πέρα των τριών πυλώνων, για τον Όμιλο ιδιαίτερη βαρύτητα κατέχουν οι εργασιακές σχέσεις. Ο Όμιλος δίδοντας μεγάλη σημασία στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και της επαγγελματικής προόδου του ανθρώπινου δυναμικού της, στηρίζει τους εργαζομένους στην διαρκή εκπαίδευση και επιμόρφωση τους. Προσφέρει αμοιβές βάσει της εθνικής αγοράς εργασίας, εξασφαλίζοντας την τήρηση των εκάστοτε εργασιακών νόμων. Τέλος, ο Όμιλος διασφαλίζει στους εργαζομένους της ένα υγιές και ασφαλές εργασιακό περιβάλλον, καθώς και την αποφυγή των διακρίσεων σεβόμενη την διαφορετικότητα των εργαζομένων της.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΣΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 4374/2016.

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΛΟΓΩ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ-ΠΡΟΒΟΛΗΣ-ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΑΡΘΡΟ 6 ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ Ν. 4374/2016	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
24 MEDIA ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Α.Ε.	4.000,00
AMUSEMENTNET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	1.400,00
BANKINGNEWS Α.Ε.	12.000,00
CRETAPOST Ι.Κ.Ε.	2.200,00
ECONOMICO ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΕ (ECOMOMICO)	2.000,00
ENIGMA M G ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	1.925,00
ETHOS MEDIA Α.Ε.	3.600,00
FINANCIAL MARKETS VOICE	7.000,00
LIQUID MEDIA Α.Ε.	5.000,04
MEDIA2DAY ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.	5.000,00
ONMEDIA DIGITAL ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	6.000,00
PAPALIOS MEDIA GROUP Ι.Κ.Ε.	2.000,00
PRESS CENTER ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	17.279,88
PROMOTION PLUS Ι.Κ.Ε.	1.760,00
Q MEDIA L.T.D.	6.600,00
REPORT PRIVATE COMPANY	2.700,00
XK PUBLICATIONS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	1.252,00
ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ Ι.Κ.Ε.	9.410,00
ΑΛΤΕΡ ΕΓΚΟ ΜΜΕ Α.Ε.	17.000,00
ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	6.200,00
ΑΝΕΖΑΚΗΣ ΕΠΑΜ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΕASY 93,2	2.700,00
ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.	355,00
ΓΙΑΪΤΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	5.900,00
ΓΚΡΕΚΟΤΕΛ Α.Ε.	4.032,26
ΓΡΑΦΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.Ε.	3.450,00
ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	8.000,51
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.	518,93
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ Ι.Κ.Ε.	850,00
ΕΝΙΚΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ Α.Ε.	3.760,00
ΖΟΥΓΚΛΑ ΤΖΙ ΑΡ Α.Ε.	5.000,20
Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ	5.038,13
ΙΚΑΡΟΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	16.200,00
ΚΑΛΑΪΤΖΑΚΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.820,00
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΗΛΙΑ ΚΟΖΥΡΗ - ΜΙΧΑΛΗΣ ΗΛΙΑ ΚΟΖΥΡΗΣ Ο.Ε.Ε.	1.641,00
ΚΑΠΙΤΑΛ.GR Α.Ε.	4.008,00
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗ-ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	2.750,00
ΚΑΡΤΣΩΝΑΚΗΣ ΕΜΜ ΚΑΡΑΚΗ Β Ε .Ε.	700,00
ΚΟΣΜΟΣ ΣΠΟΡ Α.Ε.	1.425,36
ΚΟΥΦΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1.200,00
ΚΡΕΤΑ ΜΙΝΤΙΑ ΠΡΟΝΤΑΚΣΙΟΝΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2.000,00
ΚΥΚΛΟΣ Α.Ε.	3.600,00
ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ MEDIA ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΕΣ-ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ-ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Α.Ε.	3.709,98
ΜΑΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	1.350,00
ΜΑΥΡΙΔΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	1.800,00
ΜΕΤΡΟ Α.Ε.Β.Ε.	106,17
ΜΕΤΡΟΝ ΑΡΙΣΤΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΟΝ.Ε.Π.Ε.	11.400,00

ΜΙΧΕΛΑΡΑΚΗ ΑΡΓΥΡΩ	2.750,00
ΜΟΥΝΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	2.061,00
ΜΥΚΩΝΙΑΤΗΣ Α. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	2.322,00
ΝΕΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ)	28.999,44
ΝΤΑΟΥΝΤΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	4.282,00
ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	200,00
ΟΚΤΑΣ ΜΙΝΤΙΑ Ι.Κ.Ε.	2.000,00
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	320,00
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.	11.800,00
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΓΕΩ. ΜΙΧΑΗΛ	1.000,00
ΠΑΡΑ ΕΝΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ Ε.Π.Ε.	7.801,05
ΠΑΤΕΡΑΚΗΣ ΔΗΜ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1.050,00
ΠΑΤΤΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1.800,00
ΠΑΥΛΙΔΑΚΗΣ ΜΑΡΚΟΣ	2.200,00
ΠΙΤΣΟΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	350,00
ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΙΣΣΑΜΙΚΟΣ ΠΑΕ	10.000,00
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΛΗΘΙΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ Α.Ε.	6.384,00
ΣΑΜΙΩΤΗ ΕΛΕΝΗ	4.200,00
ΣΕΓΡΕΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3.600,00
ΣΚΟΥΤΑΡΑΣ Β. Α.Ε.	12.000,40
ΣΤΑΥΡΙΔΗ ΕΛΕΝΗ	8.800,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΓΚΡΗΤΙΚΑ ΝΕΑ ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΑΘΙΒΟΛΕΣ	240,00
ΣΥΝΚΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	4.500,00
ΤΖΙΛΙΒΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ	250,00
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΡΕΘΥΜΝΟΥ Α.Ε.	22.513,79
ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ Ο.Ε.	1.800,00
ΧΑΝΙΑ ΛΑΪΒ ΤΒ Ο.Ε.	6.600,00
Γενικό Άθροισμα	432.474,99

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στα παραπάνω ποσά δεν συμπεριλαμβάνονται επιβαρύνσεις υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (Φ.Π.Α. Ειδικός Φόρος Τηλεόρασης) και υπέρ τρίτων (Αγγελιόσημο) συνολικής αξίας 103.698,48€

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΛΟΓΩ ΔΩΡΕΑΣ-ΧΟΡΗΓΙΑΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΡΘΡΟ 6 ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ Ν. 4374/2016	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
12ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ	728,02
5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ	7,00
ONENESS ACT ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	310,00
WE4ALL ΑΜΚΕ	2.000,00
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΧΑΝΙΩΝ Ο ΚΥΔΩΝ	1.300,00
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΕΡΟΚΟΥΡΟΥ	14,88
ΕΝΩΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	1.000,00
ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	500,00
ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΙΣΑΜΟΥ	500,00
ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΑΓΡΟΝΟΜΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΧΑΝΙΩΝ	600,00
ΜΙΝΩΙΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	310,00
ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	3.000,00
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΠΗΛΙΑΣ	14,88
ΟΜΙΛΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΜΠΡΙΤΖ ΧΑΝΙΩΝ	500,00
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΤΟ ΡΟΔΟ"	2.000,00
ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΧΑΝΙΩΝ	1.000,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Ν.ΧΑΝΙΩΝ	22,32
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΦΩΝ Ν.ΧΑΝΙΩΝ	10,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ Ν.ΧΑΝΙΩΝ	7,44
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΙΩΝ Ν.ΧΑΝΙΩΝ	12,40

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΩΝ ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΧΑΝΙΩΝ	1.000,00
ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	300,00
ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΚΑΓΙΑΛΕΣ"	10,00
2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΟΥΔΑΣ	407,96
MILITOS PRODUCTIONS IKE	6.200,00
ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΟΦΗ	150,00
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ "ΠΑΓΧΑΝΙΑΚΟΥ"	50,00
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΧΑΝΙΑ	500,00
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ	500,00
ΕΛΕΠΑΠ ΧΑΝΙΩΝ	2.000,00
ΕΝΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΙΣΑΜΟΥ	200,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	1.000,00
ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ Ο ΑΡΗΣ ΣΟΥΔΑΣ	500,00
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΟΚΚΑΣ	5.000,00
ΣΤΗΡΙΞΙΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ	300,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΟΔΡΟΜΩΝ ΚΡΗΤΗΣ	200,00
ΣΥΝ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ	500,00
ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	500,00
ΦΙΛΑΘΡΩΠΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	300,00
Γενικό Άθροισμα	33.454,90
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΣΕ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΣΕ €
ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (756 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ)	17.912,49

Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών της Τράπεζας και σε συνθήκες και όρους της αγοράς. Επιπλέον ανάλυση παρέχεται στην Σημείωση 24 των οικονομικών καταστάσεων.

Παράρτημα: Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), σε σχέση με τους εναλλακτικούς δείκτες μέτρησης απόδοσης (Ε.Δ.Μ.Α.), στον κατωτέρω πίνακα παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία ορισμού και υπολογισμού των σχετικών Ε.Δ.Μ.Α. που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για το 2023.

Δείκτης	Ορισμός
Δάνεια	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών τέλους περιόδου
Δάνεια	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών τέλους περιόδου
Καταθέσεις	Υποχρεώσεις προς πελάτες τέλους περιόδου
Σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο	Σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών τέλους περιόδου
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθυστέρηση >90 ημερών τέλους περιόδου
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs)	Σύμφωνα με τους ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA, ITS Technical Standards), ως μη εξυπηρετούμενα ορίζονται τα ανοίγματα που πληρούν μία ή και τις δύο κάτωθι προϋποθέσεις: α. Σημαντικά ανοίγματα με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών β. Ανοίγματα αβέβαιης πλήρους είσπραξης χωρίς τη ρευστοποίηση εξασφάλισης, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη ποσού σε καθυστέρηση ή ημερών καθυστέρησης
Τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού	Μέσος όρος αρχής και τέλους περιόδου ταμείου και διαθεσίμων σε Κεντρικές Τράπεζες, απαιτήσεων κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
Κύρια βασικά ίδια κεφάλαια (CET1)	Κύρια βασικά ίδια κεφάλαια τέλους περιόδου, όπως ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΥ) 575/2013, με σταδιακή εφαρμογή των διατάξεων στα σταθμισμένα στοιχεία Ενεργητικού
Κεφαλαιακή επάρκεια (total capital +ratio)	Συνολικά ίδια κεφάλαια τέλους περιόδου, όπως ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΥ) 575/2013, με σταδιακή εφαρμογή των διατάξεων στα σταθμισμένα στοιχεία Ενεργητικού
Λειτουργικά έξοδα	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού συν γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα συν αποσβέσεις ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων περιόδου
Οργανικά έσοδα	Καθαρά έσοδα από τόκους συν καθαρά έσοδα από προμήθειες περιόδου
Δάνεια / Καταθέσεις	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο προς υποχρεώσεις προς πελάτες τέλους περιόδου
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs)	Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs) προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Κάλυψη μη εξυπηρετούμενων δανείων (σε καθυστέρηση >90 ημερών)	Σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθυστέρηση >90 ημερών τέλους περιόδου
Κάλυψη μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs)	Σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο προς μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs) τέλους περιόδου
Οριστικές καθυστερήσεις / Δάνεια	Δάνεια για τα οποία η Τράπεζα θεωρεί σχεδόν βέβαιο ότι δεν θα μπορέσουν να εξυπηρετηθούν προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Προβλέψεις / Δάνεια	Σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Καλύμματα / Δάνεια	Αξία καλυμμάτων δανείων προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Καλύμματα και προβλέψεις / Δάνεια	Αξία καλυμμάτων δανείων και σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Μέσο επιτόκιο δανείων	Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα δανείων της περιόδου, προς μέσο όρο δανείων περιόδου. Ο μέσος όρος των μη-εξυπηρετούμενων δανείων της περιόδου υπολογίζεται στο καθαρό από προβλέψεις ποσό αυτών
Μέσο επιτόκιο καταθέσεων	Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα περιόδου προς μέσο όρο περιόδου καταθέσεων
Επιτοκιακό περιθώριο	Μέσο επιτόκιο δανείων μείον μέσο επιτόκιο καταθέσεων περιόδου
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Καθαρά έσοδα από τόκους περιόδου προς τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού
Αποτελεσματικότητα περιθωρίου	Τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού επί επιτοκιακό περιθώριο περιόδου
Αποτελεσματικότητα περιθωρίου / Καθαρά έσοδα από τόκους	Τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού επί επιτοκιακό περιθώριο προς καθαρά έσοδα από τόκους περιόδου
Κόστος / Έσοδα	Λειτουργικά έξοδα προς οργανικά έσοδα περιόδου
Οργανικά κέρδη προ προβλέψεων	Οργανικά έσοδα μείον λειτουργικά έξοδα περιόδου

Χανιά, 13 Ιουνίου 2024

Ο Προέδρος του Δ.Σ

Μιχαήλ Μαρακάκης

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Ποσά σε €	Σημ.	Όμιλος		Τράπεζα	
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	11	152.678.677	178.889.583	152.663.648	178.717.669
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	11	12.168.963	11.718.650	12.035.622	11.718.650
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	12	1.044.865	1.044.865	1.044.865	1.044.865
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	4	364.773.218	343.364.408	409.087.759	381.424.454
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	25	-	-	31.653.834	10.203.696
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	26	6.678.056	14.045	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	13	9.044.603	12.225.269	3.979.792	3.689.604
Ενσώματα πάγια στοιχεία	15	22.152.409	22.821.462	3.342.659	11.868.491
Ακίνητα επενδύσεων	16	56.901.988	49.568.028	18.989.460	29.820.000
Ασώματα περιουσιακά στοιχεία	14	3.251.561	2.941.219	2.758.894	2.365.396
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	17	19.602.947	20.180.926	19.570.431	20.139.421
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	18	38.361.699	45.143.413	33.206.745	23.098.823
Σύνολο Ενεργητικού		686.658.985	687.911.869	688.333.710	674.091.068
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	19	-	-	-	-
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	19	2.145.477	2.635.199	1.572.443	1.564.063
Υποχρεώσεις προς πελάτες	19	586.266.386	597.051.029	601.279.424	597.694.881
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	23	22.493.271	17.273.152	22.493.271	17.273.152
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	17	2.698.003	2.852.998	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	20	11.989.751	11.682.399	5.161.558	4.313.789
Σύνολο Παθητικού		625.592.888	631.494.777	630.506.696	620.845.885
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	22	21.028.695	19.808.811	21.028.695	19.808.811
Διαφορά από έκδοση μεριδίων υπέρ το άρτιο	22	87.257.316	85.178.221	87.257.316	85.178.221
Μείον: Ίδιες συνεταιριστικές μερίδες θυγατρικών	22	(303.890)	(303.890)	-	-
Λοιπά αποθεματικά	28	4.540.130	4.660.072	4.333.592	4.408.759
Αποτελέσματα εις νέον		(54.898.865)	(56.397.895)	(54.792.589)	(56.150.608)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		57.623.385	52.945.319	57.827.014	53.245.184
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		3.442.712	3.471.773	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		61.066.097	56.417.092	57.827.014	53.245.184
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		686.658.985	687.911.869	688.333.710	674.091.068

Χανιά, 13 Ιουνίου 2024

Οι σημειώσεις στις σελίδες 38 μέχρι 136 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Ποσά σε €	Σημ.	Όμιλος		Τράπεζα	
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		31.714.127	29.154.880	34.781.649	31.544.076
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(7.634.105)	(2.909.776)	(7.311.907)	(2.618.424)
Καθαρά έσοδα από τόκους	5	24.080.022	26.245.104	27.469.742	28.925.651
Έσοδα προμηθειών		2.621.661	2.578.636	2.640.806	2.589.211
Έξοδα προμηθειών		(275.852)	(660.010)	(275.852)	(660.010)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	6	2.345.809	1.918.626	2.364.954	1.929.201
Καθαρά Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	<u>29</u>	7.637.735	6.120.965	669.275	609.628
Έσοδα από μερίσματα		133.048	100.990	123.940	94.614
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου		47.509	1.689.451	295.627	662.281
Καθαρά Λοιπά έσοδα	<u>16</u>	515.783	2.080.506	102.766	1.671.199
Σύνολο Εσόδων		34.759.906	38.155.642	31.026.303	33.892.574
Δαπάνες προσωπικού	<u>7</u>	(9.963.014)	(9.619.925)	(8.441.900)	(8.353.385)
Αποσβέσεις πάγιων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	<u>14,15</u>	(2.251.976)	(2.308.721)	(1.459.054)	(1.499.305)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	<u>9</u>	(8.778.695)	(8.193.335)	(7.182.952)	(6.675.357)
Σύνολο Εξόδων		(20.993.685)	(20.121.981)	(17.083.907)	(16.528.047)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	<u>10</u>	(11.767.218)	(5.374.610)	(11.528.776)	(5.338.216)
Απομείωση αξίας Παγίων/Λοιπών στοιχείων ενεργητικού Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	<u>26</u>	-	(283.721)	-	(4.568)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις		656.950	(33.489)	-	-
		-	-	(413.113)	(455.756)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		2.655.953	12.341.841	2.000.507	11.565.987
Φόρος εισοδήματος	<u>30</u>	(1.130.666)	(3.971.840)	(642.489)	(3.160.430)
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου μετά φόρων		1.525.287	8.370.002	1.358.018	8.405.557
Αναλογούντα σε:					
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		(3.175)	(35.576)	-	-
Συνεταίρους της Τράπεζας		1.528.462	8.405.578	1.358.018	8.405.557

Χανιά, 13 Ιουνίου 2024

Οι σημειώσεις στις σελίδες 38 μέχρι 136 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου	1.525.287	8.370.002	1.358.018	8.405.557
Αναλογιστικά έσοδα/έξοδα στην κατάσταση συνολικών εσόδων μετά από φόρους	(70.591)	59.497	(75.167)	59.497
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	-	-	-	-
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	1.454.696	8.429.498	1.282.851	8.465.054
<i>Αναλογούνται σε:</i>				
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	(1.879)	(35.576)	-	-
Συνεταίρους της Τράπεζας	1.456.575	8.465.075	1.282.851	8.465.054

Χανιά, 13 Ιουνίου 2024

Οι σημειώσεις στις σελίδες 38 μέχρι 136 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Ποσά σε €	Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Ίδιες συνεταιριστικές μερίδες	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά	Αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021 και 1 Ιανουαρίου 2022	19.789.647	85.100.926	(303.890)	-	(40.037)	4.618.439	(64.783.415)	44.381.670	3.506.608	47.888.278
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	59.497	-	-	59.497	-	59.497
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	8.405.578	8.405.578	(35.576)	8.370.002
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	59.497	-	8.405.578	8.465.075	(35.576)	8.429.498
Αύξηση / (μείωση) συνεταιριστικού κεφαλαίου	19.164	77.295	-	-	-	-	-	96.459	-	96.459
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	22.173	(20.058)	2.115	742	2.857
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 1 Ιανουαρίου 2023	19.808.811	85.178.221	(303.890)	-	19.460	4.640.612	(56.397.895)	52.945.319	3.471.773	56.417.092
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	(71.887)	-	-	(71.887)	1.295	(70.591)
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	1.528.462	1.528.462	(3.175)	1.525.287
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	(71.887)	-	1.528.462	1.456.575	(1.879)	1.454.696
Αύξηση / (μείωση) συνεταιριστικού κεφαλαίου	1.219.884	2.079.095	-	-	-	-	-	3.298.979	-	3.298.979
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	(48.056)	(29.432)	(77.488)	(27.182)	(104.670)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	21.028.695	87.257.316	(303.890)	-	(52.427)	4.592.556	(54.898.865)	57.623.385	3.442.712	61.066.097

Χανιά, 13 Ιουνίου 2024

Οι σημειώσεις στις σελίδες 38 μέχρι 136 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Ποσά σε €	Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά	Αποτ/ματα εις νέων	Σύνολο
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021 και την 1η Ιανουαρίου 2022	19.789.647	85.100.926	-	(36.121)	4.385.383	(64.556.165)	44.683.671
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	59.497	-	-	59.497
Κέρδη /(ζημιές) περιόδου	-	-	-	-	-	8.405.557	8.405.557
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	59.497	-	8.405.557	8.465.054
Αύξηση /(μείωση) συνεταιριστικού κεφαλαίου	19.164	77.295	-	-	-	-	96.459
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022 και την 1η Ιανουαρίου 2023	19.808.811	85.178.221	-	23.376	4.385.383	(56.150.608)	53.245.184
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	(75.167)	-	-	(75.167)
Κέρδη /(ζημιές) περιόδου	-	-	-	-	-	1.358.018	1.358.018
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	(75.167)	-	1.358.018	1.282.851
Αύξηση /(μείωση) συνεταιριστικού κεφαλαίου	1.219.884	2.079.095	-	-	-	-	3.298.979
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	21.028.695	87.257.316	-	(51.791)	4.385.383	(54.792.589)	57.827.014

Χανιά, 13 Ιουνίου 2024

Οι σημειώσεις στις σελίδες 38 μέχρι 136 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	2.655.953	12.341.841	2.000.507	11.565.987
Προσαρμογές για:				
Μη ταμειακά στοιχεία κατάστασης αποτελεσμάτων και λοιπές προσαρμογές:				
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	2.251.975	2.306.349	1.459.054	1.449.304
Λοιπά λειτουργικά αποτελέσματα	(350.318)	(2.007.453)	(164.160)	(1.606.453)
Λοιπές κινήσεις παγίων (καθαρές διαγραφές παγίων)	2.113	-	2.113	-
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	11.767.218	5.374.610	11.528.776	5.338.216
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	86.131	135.287	73.013	135.287
Προσαρμογές αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(42.070)	(1.521.117)	(290.188)	(493.947)
Έσοδα από μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	(133.048)	(100.990)	(123.940)	(94.614)
Αναλογία (κερδών)/ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(656.949)	33.489	413.113	445.756
Καθαρό (κέρδος)/ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	10.400	-	388.910	-
Προσαρμογές απομείωσης αποθεμάτων	-	283.721	-	4.568
Λοιπές προσαρμογές	(220.322)	(13.237)	(30.549)	(35.410)
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:				
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(450.313)	8.791.957	(316.972)	8.791.957
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.365.779	-	1.365.779
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(30.324.160)	5.827.883	(36.340.213)	2.262.423
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(2.663.901)	(4.359.405)	(14.389.989)	845.363
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(489.722)	(48.569)	8.380	(2.317)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(10.784.642)	(2.255.710)	3.584.543	(1.982.782)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	-	-	-	-
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(455.704)	(37.956)	(126.487)	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	647.865	1.664.846	101.240	(1.069.112)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(29.149.494)	27.781.328	(32.222.843)	26.980.006
Ταμειακές ροές από την επενδυτική δραστηριότητα				
Συμμετοχή στην (αύξηση)/μείωση μετοχικού κεφαλαίου συνδεδεμένων εταιρειών /θυγατρικών	-	-	-	-
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	133.048	100.990	123.940	94.614
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(3.038.767)	(2.686.760)	(2.384.535)	(1.855.797)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	164.215	317.452	-	341.845
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(7.000)	(10.579)	-	(8.579)
Απόκτηση επιπλέον ποσοστών σε θυγατρικές / συγγενείς	(2.777.325)	-	(35.001)	-
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(5.525.830)	(2.278.897)	(2.295.596)	(1.427.917)
Ταμειακές ροές από την χρηματοδοτική δραστηριότητα				
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	3.298.979	96.459	3.298.979	96.459
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων	5.160.000	-	5.160.000	-
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	8.458.979	96.459	8.458.979	96.459
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	5.439	33.295	5.439	33.295
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων	(26.210.906)	25.632.185	(26.054.021)	25.681.842
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	178.889.583	153.257.398	178.717.669	153.035.827
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	152.678.677	178.889.583	152.663.648	178.717.669

Χανιά, 13 Ιουνίου 2024

Οι σημειώσεις στις σελίδες 38 μέχρι 136 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 01.01.2023 - 31.12.2023****ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ**

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (διακριτικός τίτλος ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ και εφεξής «Τράπεζα») ιδρύθηκε με την από 18 Αυγούστου 1993 ιδρυτική συνέλευση των μελών του Συνεταιρισμού ως αμιγής πιστωτικός συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης. Ο Συνεταιρισμός έλαβε άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα με την υπ' αριθμό συνεδρίαση 560/18-9-1995 απόφαση (θέμα 14) της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, και έκτοτε ο Συνεταιρισμός λειτουργεί μέχρι σήμερα ως Πιστωτικό Ίδρυμα, σύμφωνα με τις διατάξεις, αρχικά του Ν. 2076/1992, στη συνέχεια του Ν. 3601/2007 και σήμερα του Ν.4261/2014, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2258/1993 καθώς και με τις διατάξεις των αποφάσεων των εκάστοτε αρμόδιων επιτροπών της Τράπεζας της Ελλάδος. Για να εισέλθει κάποιος ως μέλος του Συνεταιρισμού υποχρεούται να αγοράσει μια τουλάχιστον συνεταιριστική μερίδα, η πραγματική αξία της οποίας καθορίζεται από την ονομαστική αξία αυτής πλέον μιας υπεραξίας που καθορίζεται από την περιουσιακή θέση της Τράπεζας. Έδρα του Συνεταιρισμού έχει οριστεί, βάσει του Καταστατικού, ο Δήμος Χανίων, ενώ από το 2007 στεγάζεται στην οδό Ελευθερίου Βενιζέλου 28-32 στο κέντρο της πόλης των Χανίων σε ιδιόκτητα κτίρια (Αριθμ.Γ.Ε.ΜΗ 123088758000, τηλ.(+30) 28210 25500), www.chaniabank.gr).

Δυνάμει των άρθρων 2 και 3 του Καταστατικού και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία, γραφεία ή άλλες εγκαταστάσεις οπουδήποτε καθώς και να διορίζονται ή και να ανακαλούνται αντιπρόσωποι σε οποιαδήποτε πόλη της Ελλάδος ή του εξωτερικού, αφού τηρηθούν και τα προβλεπόμενα σχετικώς από το νόμο. Στη διάρκεια της εικοσαετούς και πλέον λειτουργίας της η Τράπεζα έχει αναπτύξει μια σειρά από ελκυστικά τραπεζικά προϊόντα που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των μελών/πελατών της ενώ σε συνάρτηση με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») μεριμνά ώστε να παγιοποιήσει τη θέση της στο τραπεζικό στερέωμα αλλά και να σταθεί αρωγός στην τοπική οικονομία.

Η βάση των εργασιών του Ομίλου αποτελείται από ευέλικτα (για τις ανάγκες των πελατών της) χορηγητικά και καταθετικά προϊόντα επιχειρηματικής και λιανικής τραπεζικής, παράλληλες τραπεζικές εργασίες (συνάλλαγμα και εμβάσματα), χρηματοπιστηριακές υπηρεσίες αλλά και διαχείριση ακίνητης περιουσίας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε ολόκληρη τη Κρήτη αλλά και στην Αττική, με προοπτική να επεκταθεί το δίκτυό της και στην υπόλοιπη επικράτεια.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων, είναι η εξής:

- Μαρακάκης Μιχαήλ του Εμμανουήλ, Πρόεδρος Δ.Σ.
- Ανδρουλάκης Γεώργιος του Χαραλάμπους, Αντιπρόεδρος Δ.Σ.
- Περιβολάκης Αλέξανδρος του Βασιλείου, Γραμματέας
- Φαραντάκης Γεώργιος του Ιωσήφ, Ταμίας
- Αποστολάκης Εμμανουήλ του Αποστόλου, Εκτελεστικό Μέλος
- Αποστολάκης Σπυρίδων του Νικολάου, Εκτελεστικό Μέλος
- Βάμβουκας Αναστάσιος του Δημητρίου, Εκτελεστικό Μέλος
- Κουλιεράκης Ιωάννης του Ευστράτιου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Μαλανδράκης Ιωάννης του Ιωάννη, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Μπαουράκης Γεώργιος του Μιχαήλ, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Ντοκάκης Δημήτριος του Βασιλείου, Εκτελεστικό Μέλος
- Σπερελάκη Μαρία του Θεοδώρου, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Χιωτάκης Ιωσήφ του Ιωσήφ, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Οι οικονομικές καταστάσεις υπόκεινται στην έγκριση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των συνεταίρων της Τράπεζας. Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 13 Ιουνίου 2024.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 (οι «οικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.»), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»).

Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά). Τα συγκριτικά στοιχεία, όπου κρίθηκε απαραίτητο αναπροσαρμόστηκαν για να συμβαδίζουν με την παρουσίαση της τρέχουσας περιόδου.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καθώς και τα ακίνητα επενδύσεων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η ως ανωτέρω διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών εφαρμόζεται κυρίως στις ακόλουθες περιοχές: προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και λοιπών απαιτήσεων, αποτίμηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αποτίμηση ακινήτων επενδύσεων, έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων από επιχειρηματικές συνενώσεις, έλεγχος της δυνατότητας ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, εκτίμηση των υποχρεώσεων από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία και των υποχρεώσεων από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανοιχτές φορολογικές χρήσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τα δημοσιευμένα.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών ή πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2023 συντάχθηκαν με βάση την αρχή της συνέχειας της επιχειρηματικής δράσης (going concern). Η υιοθέτηση της αρχής αυτής κρίθηκε ως κατάλληλη από τη Διοίκηση της Τράπεζας, συνεκτιμώντας τα παρακάτω:

Μακροοικονομικό περιβάλλον:

Το 2023 αποδείχτηκε ακόμη ένα έτος μεγάλων προκλήσεων και κινδύνων τόσο για τις οικονομίες όσο και για τις τράπεζες και τους καταναλωτές, συνεχίζοντας την εικόνα που καταγράφηκε το 2022. Παρά τις δυσκολίες, η παγκόσμια οικονομία αποδείχθηκε ανθεκτική στο τέλος, μεταθέτοντας όμως τα δομικά της προβλήματα στο 2024. Προς το τέλος του έτους υπήρξαν θετικές ενδείξεις για επαναφορά στην ομαλότητα, με σταδιακή μείωση του πληθωρισμού και αποφυγή της ύφεσης, διατηρώντας ανθεκτική την αγορά εργασίας

Στην Ευρωζώνη, ο πληθωρισμός παρέμεινε υψηλότερος από τον στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) που αναγόταν στο 2%. Εν γένει, παρά τη σταδιακή υποχώρηση από τα ιστορικά υψηλά επίπεδα του 2022, ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη συνέχισε να παραμένει υψηλός και το 2023, εντεινόντας τις ανησυχίες για περαιτέρω αυξήσεις επιτοκίων από την ΕΚΤ και για διατήρησή τους σε υψηλά επίπεδα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Ειδικότερα, η ΕΚΤ προχώρησε σε αυξήσεις επιτοκίων για 10 συνεχόμενους μήνες, φθάνοντας το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων στο 4%, το υψηλότερο επίπεδο από την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος. Το επιτόκιο πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης αυξήθηκε στο 4,5% και το επιτόκιο διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης στο 4,75%.

Ο μέσος ετήσιος ρυθμός του Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) διαμορφώθηκε σε 4,2%, το 2023 έναντι 9,3% το 2022. Ο δομικός πληθωρισμός, που εξαιρεί τις τιμές των μη επεξεργασμένων τροφίμων και της ενέργειας, διαμορφώθηκε σε υψηλότερα επίπεδα 6,2%.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σημειώνει την επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης στο 3% στο τέλος του 2023 από 3,5% το 2022, με την επιβράδυνση να συνεχίζεται και το 2024 και την ανάπτυξη να προβλέπεται στο 2,9%. Στην Ευρωζώνη, η ανάπτυξη προβλέπεται να μειωθεί από 3,3% σε 0,7% το 2023, πριν αυξηθεί στο 1,2% το 2024. Μάλιστα, η Γερμανία βρέθηκε σε ύφεση το δεύτερο εξάμηνο του 2023 με πρόβλεψη για ανάπτυξη -0,5%, ενώ η Γαλλία σημείωσε ανάπτυξη 0,1% το 2023.

Κεφαλαιακή Επάρκεια:

Κατά την 31.12.2023 σε ενοποιημένη βάση ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε σε 17,0% (2022:15,6%) ενώ σε ατομική βάση ο Δείκτης ανήλθε σε 16,7% (2022:16,3%).

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις (Ν.4261/2014 και Κανονισμός ΕΕ 575/2013) από την 01/01/2016 και εφεξής, τέθηκαν σε ισχύ, τα παρακάτω κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας:

Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και ανέρχεται σε 2,50% από την 01/01/2019. Σύμφωνα με την Ε.Π.Α.Θ 428/28.06.2022 η Τράπεζα θα πρέπει να τηρεί 2,50% και για το έτος 2023.

Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,50%, ενώ υπάρχει η δυνατότητα να ανέλθει και σε ποσοστό υψηλότερο του 2,50% εφόσον αυτό δικαιολογείται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 127 του Ν.4261/2014. Η Τράπεζα της Ελλάδος, για το 2023 και για το 2022 καθόρισε το ποσοστό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σε 0%.

Βάσει της απόφασης 428/28.06.2022 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και στα πλαίσια της Εποπτικής Διαδικασίας Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ), ορίστηκαν για την Τράπεζα κεφαλαιακές απαιτήσεις του πυλώνα 2 σε 1,25% καθώς και πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ύψους 3,36% για το έτος 2023 και 2022.

Βάσει όλων των ανωτέρω ο ελάχιστος απαιτούμενος συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας για το 2023 διαμορφώνεται σε 15,11%.

Έτος	Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	Απόθεμα Ασφαλείας Ν.4261/2014	Πρόσθετες Απαιτήσεις από ΕΔΕΑ	P2G Απαιτήσεις	Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας
2022	8,00%	0,0%	3,36%	0,0%	11,36%
2023	8,00%	2,50%	3,36%	1,25%	15,11%

Επιπρόσθετα να σημειώσουμε ότι λόγω της σημαντικής συμμετοχής της αναβαλλόμενης φορολογίας στα εποπτικά κεφάλαια, η αβεβαιότητα που σχετίζεται με το πλαίσιο αναγνώρισης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (D.T.A. & D.T.C, Άρθρο 27 και 27^α του Ν.4172/2013)) είναι σημαντική και συσχετίζεται με τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές και την όποια τυχόν δυσμενή μεταβολή του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει το χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια.

Για το 2023 οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις διαμορφώνονται ως εξής:

Έτος	Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	Απόθεμα Ασφαλείας Ν.4261/2014	Πρόσθετες Απαιτήσεις από ΕΔΕΑ	Επιπρόσθετες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις λόγω P2G	Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας
2023	8,00%	2,50%	3,36%	1,25%	15,11%

Ρευστότητα:

Η ρευστότητα της Τράπεζας κατά τη διάρκεια του 2023 όπως και το 2022, παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, διατηρώντας διαθέσιμα σε κεντρικές και άλλες τράπεζες ποσού €165 εκ. και €190 εκ. την 31.12.2023 και την 31.12.2022 αντίστοιχα.

Οι εποπτικοί δείκτες ρευστότητας, παραμένουν σε υψηλά επίπεδα ξεπερνώντας τα ελάχιστα εποπτικά όρια 100%. Συγκεκριμένα, την 31 Δεκεμβρίου 2023 ο δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας LCR («Liquidity Coverage Ratio») ανήλθε σε 467% και 415% για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα, ενώ ο δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης NSFR («Net Stable Funding Ratio») ανήλθε σε 137,2% και 140% για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα.

Διαχείριση μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPEs):

Βασική προτεραιότητα της Τράπεζας είναι ο περιορισμός των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ). Στην κατεύθυνση αυτή η Στρατηγική Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΣΜΕΑ) της Τράπεζας αναθεωρείται και προσαρμόζεται τακτικά στο πλαίσιο των υφιστάμενων οικονομικών συνθηκών σε παγκόσμιο και τοπικό επίπεδο.

Κατά τα προηγούμενα έτη, πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση των υποδομών διαχείρισης και στρατηγικής των ΜΕΑ, ευθυγραμμισμένη με τις Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής και τις λοιπές οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Ειδικότερα η Τράπεζα έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Οργανωτική αναδιάρθρωση: Σημαντικός επανασχεδιασμός με δημιουργία ανεξάρτητων διοικητικών δομών και εφαρμογή ενδεδειγμένων τεκμηριωμένων πρακτικών και πολιτικών αναφορικά με την διαχείριση του χαρτοφυλακίου των καθυστερήσεων.
- Ανάπτυξη ευέλικτων προϊόντων ρυθμίσεων και διαδικασιών οριστικών διευθετήσεων.
- Διαχείριση ανθρωπίνων πόρων και αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας των στελεχών στη διαχείριση των ΜΕΑ.
- Καίριες επενδύσεις σε εξοπλισμό Πληροφοριακών Συστημάτων, συνδυαστικά με την λειτουργία πλατφορμών για την υπαγωγή σε ευεργετικούς νόμους ρύθμισης χρεών και τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς.

Κατά τα προηγούμενα έτη επιτεύχθηκε συμμόρφωση με τους τιθέμενους επιχειρησιακούς στόχους για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα στο πλαίσιο εφαρμογής της ΣΜΕΑ, παρά το δυσμενές μακροοικονομικό περιβάλλον και την ύπαρξη δυσχερειών σε ό,τι αφορά τη διαχείρισή τους.

Το Σεπτέμβριο του 2023 η Τράπεζα υπέβαλε στην Τράπεζα της Ελλάδος τους στρατηγικούς στόχους για τα ΜΕΑ / ΜΕΔ, που απεικονίζουν τη στόχευση της Τράπεζας αναφορικά με την διαχείριση και τη μείωση των ΜΕΑ έως το τέλος του 2026 προβλέποντας μείωση αυτών μέσω της αναμορφωμένης ΣΜΕΑ της Τράπεζας, παρά την ενδιάμεση επιδείνωση των μεγεθών τους που προβλέπεται βραχυπρόθεσμα λόγω της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας.

Συγκεκριμένα, στόχος της Τράπεζας είναι η σημαντική μείωση των ΜΕΑ και η επίτευξη δείκτη 27% έως το 2024, 20% έως το 2025 και 15% έως το 2026.

Λόγω των γενικότερων μακροοικονομικών συνθηκών και κυρίως του αυξημένου πληθωρισμού και της ανόδου των επιτοκίων το 2023 προέκυψαν νέα ΜΕΑ με τάση αύξησης και για το πρώτο τρίμηνο του 2024, καθώς οι συνθήκες της αγοράς δεν έχουν ομαλοποιηθεί. Αυτή η ανοδική τάση για το 2023 και τις αρχές του 2024 είχε προβλεφθεί από την Τράπεζα στην τιθέμενη στοχοθεσία.

Το 2023 εμφάνισαν αύξηση της τάξεως του 11% περίπου τόσο τα ΜΕΑ, όσο και τα ΜΕΔ σε σχέση με το προηγούμενο έτος, καθώς προέκυψε κυρίως από την καταγγελία σημαντικών οφειλών, επομένως τη δημιουργία νέων ΜΕΔ. Παρά την αύξηση των ΜΕΑ, οι δείκτες κάλυψης από Προβλέψεις για τα ΜΕΑ και ΜΕΔ δε σημείωσαν ουσιώδη επιδείνωση και διαμορφώθηκαν σε 42,4% και 42,9% αντίστοιχα για το 2023, έναντι 42,5% και 42,3% για το 2022.

Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις από Νομικές Υποθέσεις:

Υπάρχουν δικαστικές διενέξεις - αγωγές που έχουν γίνει από συνεταίρους κατά της Τράπεζας και έχουν ως αίτημα την αποζημίωση των εναγόντων λόγω της επικαλούμενης εκ μέρους τους ζημίας που έχουν υποστεί από την κατάρτιση των Συμβάσεων Ειδικού Λογαριασμού Αποδίδω.

Η εκτίμηση της Διοίκησης της Τράπεζας είναι ότι οι αγωγές εν τέλει θα απορριφθούν για συγκεκριμένους λόγους που έχουν να κάνουν με την πληρότητα των εγγράφων τα οποία παρουσιάζονται από την Τράπεζα και τα οποία αποδεικνύουν την νομιμότητά και την τήρηση των νόμων και κανόνων οι οποίοι επιβάλλονται στα πιστωτικά ιδρύματα και κατά συνέπεια στις συναλλαγές της Τράπεζας με τους πελάτες της (βλέπε και Σημ. 21^Α).

Συνεπώς, η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά, λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω και ιδιαίτερα μετά και τις θετικές αποφάσεις του ανώτατου δικαστηρίου (Αρείου Πάγου) ότι η οριστική διευθέτηση, μέχρι το αμετάκλητο αυτών, θα έχει θετική έκβαση για την Τράπεζα.

Εκτίμηση για τη συνέχιση της δραστηριότητας:

Με βάση τους ανωτέρω παράγοντες κινδύνου και αβεβαιότητας αναφορικά με τις νομικές υποθέσεις και τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων καθώς και λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τράπεζα βρίσκεται σε στάδιο εκπόνησης νέου επιχειρηματικού σχεδίου στα πλαίσια μετασχηματισμού της σε Α.Ε., με κύριο άξονα την γεωγραφική της επέκταση, την επίτευξη πιστωτικής επέκτασης, την αποτελεσματική διαχείριση των ΜΕΑ καθώς και την ενίσχυση της κεφαλαιακής της επάρκειας, η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τη σύνταξη των οικονομικών της καταστάσεων.

2.3 Υιοθέτηση νέων προτύπων, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα Πρότυπα, τροποποιήσεις Προτύπων και Διερμηνείες που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Μάιο του 2017, το IASB πρόεβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, καθώς και τροποποιήσεις τον Ιούνιο του 2020, το οποίο αντικαθιστά το ενδιάμεσο Πρότυπο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Το νέο ενιαίο Πρότυπο θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με συνεπή τρόπο. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Το πρότυπο έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2023. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν έχει ουσιώδη επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»: Γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023)

Οι τροποποιήσεις αντικαθιστούν την απαίτηση της γνωστοποίησης «σημαντικών» λογιστικών πολιτικών με την απαίτηση γνωστοποίησης «ουσιωδών» λογιστικών πολιτικών. Περιλαμβάνονται παραδείγματα και επεξηγήσεις πότε μια λογιστική πολιτική είναι πιθανό να είναι «ουσιώδης». Το Συμβούλιο ανέπτυξε οδηγίες για να υποστηρίξει την εφαρμογή της μεθόδου ουσιαστικότητας σε τέσσερα βήματα. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν έχει ουσιώδη επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη»: Ορισμός Λογιστικών εκτιμήσεων (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023)

Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 8 όρισε τις λογιστικές εκτιμήσεις ως νομισματικά ποσά στις οικονομικές καταστάσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα ως προς τη επιμέτρησή τους. Διευκρίνισε πως μία λογιστική πολιτική μπορεί να απαιτεί τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων να αποτιμώνται κατά τέτοιο τρόπο που να δημιουργείται αβεβαιότητα. Στην περίπτωση αυτή η οικονομική οντότητα αναπτύσσει μία λογιστική εκτίμηση. Η ανάπτυξη λογιστικών εκτιμήσεων περιλαμβάνει τη χρήση κρίσεων και υποθέσεων. Κατά την ανάπτυξη των λογιστικών εκτιμήσεων η οικονομική οντότητα χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης και δεδομένα. Η οικονομική οντότητα μπορεί να απαιτηθεί να μεταβάλει τις λογιστικές εκτιμήσεις. Το γεγονός αυτό από τη φύση του δεν σχετίζεται με τις προηγούμενες χρήσεις ούτε αποτελεί διόρθωση λάθους. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν έχει ουσιώδη επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του ΔΛΠ 12 Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά)

Η τροποποίηση περιορίζει το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης αναγνώρισης σύμφωνα με την οποία οι εταιρίες σε συγκεκριμένες περιπτώσεις εξαιρούνταν από την υποχρέωση αναγνώρισης αναβαλλόμενου φόρου κατά την αρχική αναγνώριση στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η εν λόγω εξαίρεση δεν εφαρμόζεται πλέον σε συναλλαγές που κατά την αρχική αναγνώριση έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ισόποσων φορολογητέων και εκπεστέων προσωρινών διαφορών. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν έχει ουσιώδη επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του ΔΛΠ 12 «Φόρος εισοδήματος»: Διεθνής Φορολογική Μεταρρύθμιση - Πρότυποι Κανόνες του Πυλώνα II (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά) Την 23.5.2023, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 12 με σκοπό να παρέχει καθοδήγηση αναφορικά με τον χειρισμό των διατάξεων που επιβάλλονται μέσω των πρότυπων κανόνων του Πυλώνα II της Διεθνούς Φορολογικής Μεταρρύθμισης. Ειδικότερα η τροποποίηση προβλέπει ότι μία εταιρία: α) δεν θα πρέπει να αναγνωρίζει και να γνωστοποιεί πληροφόρηση αναφορικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο εισοδήματος του Πυλώνα II β) θα πρέπει να γνωστοποιεί ότι έχει εφαρμόσει την ανωτέρω εξαίρεση γ) θα πρέπει να γνωστοποιεί διακριτά το έξοδο (έσοδο) τρέχοντα φόρου εισοδήματος που σχετίζεται με τον φόρο εισοδήματος του Πυλώνα II. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν έχει ουσιώδη επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 17 Αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 ΚΑΙ ΔΠΧΑ 9- Συγκριτική πληροφόρηση (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά)

Η τροποποίηση είναι μια μεταβατική επιλογή, που σχετίζεται με συγκριτικές πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Η τροποποίηση αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις οικονομικές οντότητες να αποφύγουν προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων και ως εκ τούτου να βελτιώσει τη χρησιμότητα της συγκριτικής πληροφόρησης για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν έχει ουσιώδη επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

Νέα Πρότυπα, τροποποιήσεις Προτύπων και Διερμηνείες που θα τεθούν σε ισχύ σε μεταγενέστερες περιόδους

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 - Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2024 και μετά)

Τον Ιανουάριο του 2020 το ΣΔΛΠ πρόεβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2020, το IASB πρόεβη στην έκδοση μίας τροποποίησης για την αναβολή κατά ένα έτος της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της αρχικώς εκδοθείσας τροποποίησης στο ΔΛΠ 1. Ωστόσο, τον Οκτώβριο του 2022, το IASB εξέδωσε μία επιπλέον τροποποίηση που στοχεύει στην βελτίωση της πληροφόρησης που παρέχουν οι εταιρείες σχετικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές δεσμεύσεις. Το ΔΛΠ 1 απαιτεί από μία εταιρεία να ταξινομήσει το δάνειο ως μακροπρόθεσμο μόνο εάν η εταιρεία μπορεί να αποφύγει τον διακανονισμό του δανείου εντός 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς. Ωστόσο, η ικανότητα μίας εταιρείας να το πράξει εξαρτάται συχνά από τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις του. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 προσδιορίζουν ότι οι δεσμεύσεις που πρέπει να τηρούνται μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση του δανείου ως βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου κατά την ημερομηνία αναφοράς. Αντίθετα, οι τροποποιήσεις του προτύπου απαιτούν από μία εταιρεία να γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με αυτές τις δεσμεύσεις στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων. Η Τράπεζα και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που θα έχει η ανωτέρω τροποποίηση στις οικονομικές του καταστάσεις.

Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 16 Υποχρέωση Μίσθωσης σε μία Πώληση και Επαναμίσθωση (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά)

Τον Σεπτέμβριο του 2022, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις». Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς μια οικονομική οντότητα λογιστικοποιεί μια πώληση και επαναμίσθωση μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι απαιτήσεις εφαρμόζονται αναδρομικά σε συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που συνήφθησαν μετά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16. Η Τράπεζα και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που θα έχει η ανωτέρω τροποποίηση στις οικονομικές του καταστάσεις.

Τροποποίηση του ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»: Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με όρους συμμόρφωσης (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά)

Την 31.10.2022, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 1 με την οποία παρείχε διευκρινίσεις αναφορικά με την ταξινόμηση σε βραχυχρόνια ή μακροχρόνια μιας υποχρέωσης την οποία μια εταιρία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει για τουλάχιστον 12 μήνες και η οποία ωστόσο υπόκειται σε συμμόρφωση με συγκεκριμένους όρους. Ειδικότερα, διευκρινίστηκε ότι μόνο οι όροι με τους οποίους μια οικονομική οντότητα υποχρεούται να συμμορφωθεί κατά ή πριν από την ημερομηνία ισολογισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση μιας υποχρέωσης ως βραχυπρόθεσμης ή μακροπρόθεσμης. Η Τράπεζα και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που θα έχει η ανωτέρω τροποποίηση στις οικονομικές του καταστάσεις.

Τροποποίηση του ΔΛΠ 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών» και του ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»: Συμφωνίες παροχής πίστωσης για την αποπληρωμή προμηθευτών (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά)

Την 25.5.2023, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων τροποποίησε τα πρότυπα Δ.Λ.Π. 7 και Δ.Π.Χ.Π. 7 αποσκοπώντας στην παροχή γνωστοποιήσεων αναφορικά με τις συμφωνίες παροχής πιστώσεων για την αποπληρωμή προμηθευτών. Πρόκειται για συμφωνίες που οι εταιρίες συνάπτουν με τρίτους πιστωτές, οι οποίοι αναλαμβάνουν να αποπληρώσουν τις οφειλές των εταιριών στους προμηθευτές τους. Στη συνέχεια η εταιρία θα πρέπει να αποπληρώσει τους τρίτους πιστωτές με βάση τους όρους της μεταξύ τους συμφωνίας. Οι γνωστοποιήσεις έχουν ως σκοπό να βοηθήσουν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων α) να αξιολογήσουν τον τρόπο που οι ρυθμίσεις χρηματοδότησης προμηθευτή επηρεάζουν τις υποχρεώσεις και τις ταμειακές ροές μιας οικονομικής οντότητας, και β) να κατανοήσουν την επίδραση των ρυθμίσεων χρηματοδότησης προμηθευτή στους κινδύνους ρευστότητας και πώς θα μπορούσε να επηρεαστεί η οικονομική οντότητα εάν τα εν λόγω χρηματοοικονομικά εργαλεία δεν είναι πλέον διαθέσιμα. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμα υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Τράπεζα και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που θα έχουν οι ανωτέρω τροποποιήσεις στις οικονομικές του καταστάσεις αν και δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

Τροποποίηση του ΔΛΠ 21 «Οι επιπτώσεις των αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες»: Έλλειψη ανταλλαξιμότητας (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2025 και μετά)

Την 15.8.2023, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 21 αναφορικά με τα νομίσματα στα οποία παρατηρείται έλλειψη ανταλλαξιμότητας. Με την τροποποίηση διευκρινίζεται πώς μια οικονομική οντότητα πρέπει να αξιολογεί εάν ένα νόμισμα είναι ανταλλάξιμο και πώς πρέπει να προσδιορίζει μια άμεση συναλλαγματική ισοτιμία όταν δεν υφίσταται η δυνατότητα ανταλλαγής. Επίσης, με την τροποποίηση προστέθηκαν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν την επίπτωση ενός νομίσματος που δεν είναι ανταλλάξιμο. Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει ακόμα υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Τράπεζα και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που θα έχει η ανωτέρω τροποποίηση στις οικονομικές του καταστάσεις αν και δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

Η Τράπεζα και ο Όμιλος δεν έχουν σκοπό να εφαρμόσουν κανένα από τα Πρότυπα ή Διερμηνείες νωρίτερα, ενώ και η επίδρασή τους από την εφαρμογή τους μελλοντικά (όταν καταστούν υποχρεωτικά) δεν αναμένεται να έχει σημαντικές επιδράσεις στις ατομικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

2.4.1. Αρχές ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και των θυγατρικών της, στις οποίες ασκεί έλεγχο η Τράπεζα. Έλεγχος υφίσταται όταν ισχύουν αθροιστικά τα εξής: α) εξουσία επί της εταιρείας β) τοποθετήσεις ή δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην εταιρεία και γ) δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του επί της εταιρείας για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται με την απώλεια του ελέγχου.

Τα έσοδα και οι δαπάνες και τα λοιπά συνολικά έσοδα των θυγατρικών που αποκτώνται ή πωλούνται μέσα στη χρήση ενσωματώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων από την ημερομηνία απόκτησης των θυγατρικών και παύουν να ενσωματώνονται από την ημερομηνία πώλησης των θυγατρικών αυτών. Τα καθαρά κέρδη και τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα των θυγατρικών κατανέμονται μεταξύ των μετόχων της Τράπεζας και των μη ελεγχουσών συμμετοχών ακόμη και αν με τον επιμερισμό αυτό, το υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών γίνει αρνητικό.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές εφαρμόζουν διαφορετικές λογιστικές αρχές από εκείνες του Ομίλου, γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις τους προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου. Οι διαιτηρικές συναλλαγές, τα διαιτηρικά υπόλοιπα καθώς και τα κέρδη/ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται πλήρως κατά την ενοποίηση.

2.4.2. Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αναγνωρίζονται αρχικά στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων. Μετά την εξαγορά, η λογιστική αξία των μη ελεγχουσών συμμετοχών είναι η αξία αυτών κατά την αρχική αναγνώριση πλέον το μερίδιο των μη ελεγχουσών συμμετοχών στις μετέπειτα μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων. Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα επιμερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και εάν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει χρεωστικό υπόλοιπο μη ελεγχουσών συμμετοχών.

2.4.3. Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου

Μεταβολές του ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική οι οποίες δεν επιφέρουν απώλεια του ελέγχου της, καταχωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μετόχων.

Το υπόλοιπο των λογαριασμών των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Τράπεζας και του λογαριασμού «Μη ελέγχουσες συμμετοχές» αναπροσαρμόζονται, προκειμένου να απεικονιστεί η μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής των παραπάνω μετόχων επί της θυγατρικής. Τυχόν διαφορά μεταξύ της προσαρμογής των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, καταχωρείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας.

2.4.4. Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση που η μεταβολή οδηγήσει σε απώλεια του ελέγχου της θυγατρικής, το κέρδος ή η ζημία από την πώληση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ (i) του αθροίσματος της εύλογης αξίας του τιμήματος που εισπράχθηκε και της εύλογης αξίας του ποσοστού συμμετοχής που εξακολουθεί να υφίσταται στη θυγατρική και (ii) της λογιστικής αξίας, πριν την πώληση, των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), των υποχρεώσεων και των μη ελεγχουσών συμμετοχών. Τα μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, λογιστικοποιούνται ως εάν η Τράπεζα είχε πωλήσει απ' ευθείας τα περιουσιακά αυτά στοιχεία (μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή μεταφορά στα κέρδη εις νέο, σύμφωνα με τα ισχύοντα Δ.Π.Χ.Α.).

Η εύλογη αξία τυχόν συμμετοχής στη θυγατρική που εξακολουθεί να υφίσταται μετά την ημερομηνία της απώλειας του ελέγχου της, θεωρείται ως η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού μέσου

σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 9 ή ως το κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τη μέθοδο της καθαρής θέσης σε περίπτωση που με τα ισχύοντα πρότυπα θα αναγνωριστεί ως συγγενής ή κοινοπραξία.

2.4.5. Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς νοούνται οι εταιρείες επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν ελέγχει. Εάν ο Όμιλος κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, 20% ή περισσότερο των δικαιωμάτων ψήφου της επένδυσης, θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή, εκτός εάν σαφώς μπορεί να αποδειχθεί ότι δεν είναι αυτή η περίπτωση. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς εταιρείας συμπεριλαμβάνεται στην αξία κτήσης της επένδυσης (μετά από οποιεσδήποτε σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης). Η αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρείας μετά την εξαγορά (αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου) και από τις κινήσεις στα αποθεματικά (αναγνωρίζονται στα αποθεματικά του Ομίλου). Το ποσό των μερισμάτων που εισπράχθηκαν από τη συγγενή εταιρεία κατά τη διάρκεια της χρήσης μειώνει τη λογιστική αξία της συγκεκριμένης επένδυσης. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες που πραγματοποιήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό τη διάθεσή τους εντός ενός έτους από την ημερομηνία αγοράς τους, όταν δηλαδή η ουσιώδης επιρροή που ασκεί ο Όμιλος κρίνεται προσωρινή, καταχωρούνται στο λογαριασμό «Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση». Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιρειών, απαλείφονται σε ποσοστό που αφορά τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρείες αυτές. Τυχόν τέτοιες ζημίες, που επίσης απαλείφονται, αποτελούν ένδειξη απομείωσης της αξίας του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης τροποποιήθηκαν προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπειά τους με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

2.4.6. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι ένα σχήμα στο οποίο δύο ή περισσότερα μέρη έχουν κοινό έλεγχο. Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) Τα μέρη δεσμεύονται από μια συμβατική ρύθμιση και

β) Η συμβατική ρύθμιση παρέχει σε δύο ή περισσότερα από τα εν λόγω μέρη κοινό έλεγχο του σχήματος.

Κοινός έλεγχος είναι ο συμβατικά συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου ενός σχήματος, ο οποίος υπάρχει μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος.

Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι είτε μια κοινή επιχείρηση είτε μια κοινοπραξία.

Κοινή επιχείρηση είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων, έναντι του σχήματος. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται συμμετέχοντες σε κοινή επιχείρηση.

Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται κοινοπρακτούντες.

Ο προσδιορισμός από τον Όμιλο του τύπου σχήματος υπό κοινό έλεγχο στον οποίο συμμετέχει, ως κοινής επιχείρησης ή ως κοινοπραξίας εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών του σχήματος.

Στην περίπτωση συμμετοχής του Ομίλου σε κοινή επιχείρηση, ο Όμιλος αναγνωρίζει:

α) τα περιουσιακά της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία του ανήκουν από κοινού

β) τις υποχρεώσεις της, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού

γ) τα έσοδά του από την πώληση του μεριδίου του από την παραγωγή που προκύπτει από την κοινή επιχείρηση

δ) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και

ε) τις δαπάνες του, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιεσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού.

Στην περίπτωση συμμετοχής της Τράπεζας σε κοινοπραξία η Τράπεζα αναγνωρίζει τη συμμετοχή της ως επένδυση και λογιστικοποιεί την εν λόγω επένδυση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (βλ. Σημείωση 2.4.7).

2.4.7. Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας οι θυγατρικές, οι συγγενείς και οι κοινοπραξίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης και προσαρμόζεται η αξία της επένδυσης με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η Τράπεζα άλλαξε στη χρήση 2018 λογιστική πολιτική στην επιμέτρηση των θυγατρικών της, από την μέθοδο του κόστους κτήσης στη μέθοδο της καθαρής θέσης, με βάση την τροποποίηση του ΔΛΠ 27. Βάσει της προαναφερόμενης τροποποίησης από την 01.01.2016 επιτρέπεται η χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης στις επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρείες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρείας.

2.4.8. Έλεγχος απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Ο Όμιλος και η Τράπεζα αξιολογούν και ελέγχουν (ξεχωριστά από την επίπτωση της μεθόδου καθαρής θέσης στην αξία της επένδυσης), εάν μία επένδυση σε θυγατρική, συγγενή ή κοινοπραξία έχει υποστεί απομείωση, όταν και μόνο όταν εκτιμούν ότι υπάρχουν ενδείξεις (κυρίως από εξωγενείς δυσμενείς παράγοντες) απομείωσης. Εάν και εφόσον υπάρχει τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης και όταν η λογιστική αξία της επένδυσης υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται στην ανακτήσιμη.

2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων

2.5.1. Μέθοδος εξαγοράς

Οι εξαγορές επιχειρήσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3 καταχωρούνται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα που καταβάλλεται σε μία συνένωση επιχειρήσεων αποτιμάται στην εύλογη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρθηκαν από τον Όμιλο, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον Όμιλο προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες της εξαγοραζόμενης επιχείρησης και των μετοχικών τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος σε αντάλλαγμα του ελέγχου της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Τα έξοδα που αφορούν στην εξαγορά καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία της εξαγοράς, εκτός από:

- αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και υποχρεώσεις ή περιουσιακά στοιχεία που αφορούν σε παροχές σε εργαζομένους καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 «Φορολογία εισοδήματος» και Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» αντίστοιχα,
- υποχρεώσεις ή μετοχικούς τίτλους που αφορούν σε προγράμματα παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών ή προγράμματα παροχών του Ομίλου που εξαρτώνται από αξία μετοχών, που συνάφθηκαν προς αντικατάσταση προγραμμάτων παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών, καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 2 «Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών» κατά την ημερομηνία της εξαγοράς και
- περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων) που κατέχονται προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες» καταχωρούνται σύμφωνα με αυτό το πρότυπο.

2.5.2. Υπεραξία

Η υπεραξία καταχωρείται ως το υπερβάλλον μεταξύ (α) του αθροίσματος του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και (β) της καθαρής αξίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εάν, μετά από επανεξέταση, η καθαρή αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν υπερβαίνει το άθροισμα του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.3. Ενδεχόμενο τίμημα

Σε περίπτωση που το τίμημα που συμφωνήθηκε κατά την συνένωση επιχειρήσεων, περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ενδεχόμενο τίμημα, τότε το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό τίμημα κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς αναγνωρίζονται αναδρομικά με αντίστοιχη προσαρμογή της υπεραξίας. Οι προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς προκύπτουν από νέες πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (η οποία δε μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες δεν εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς, λογιστικοποιούνται με βάση την ταξινόμηση του ενδεχόμενου τιμήματος. Όταν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται σε επόμενες περιόδους αναφοράς και η μετέπειτα εκκαθάρισή του αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο/υποχρέωση, σε επόμενες περιόδους αναφοράς επαναμετράται στην εύλογη αξία το αποτέλεσμα της αποτίμησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.4. Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε ο Όμιλος στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς (την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο) και το προκύπτον κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ποσά που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προήλθαν από την εξαγοραζόμενη επιχείρηση πριν την απόκτηση του ελέγχου της, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εφόσον ο χειρισμός αυτός θα ήταν ο κατάλληλος σε περίπτωση πώλησής της.

2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της τράπεζας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρησιμοποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών (τρέχουσες ισοτιμίες) που επικρατούν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών ή της αποτίμησης όταν τα στοιχεία επανεκτιμώνται. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη ή ζημιές) που προκύπτουν από τον διακανονισμό των ανωτέρω συναλλαγών καθώς και από τη μετατροπή στο τέλος της χρήσης των νομισματικών στοιχείων από το ξένο νόμισμα στο λειτουργικό νόμισμα, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συγκεκριμένα στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου».

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, που αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και συγκεκριμένα στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, όπως για παράδειγμα τα διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά έσοδα. Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

2.7 Χρηματοοικονομικά μέσα με βάση το ΔΠΧΑ 9

2.7.1 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισής τους καθώς και με βάση τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Οι κατηγορίες κατάταξης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση τα παραπάνω κριτήρια διακρίνονται στις τρεις ακόλουθες κατηγορίες κατάταξης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων: α) στο αποσβεσμένο κόστος (Amortised Cost), β) στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVTOCI) και γ) στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL).

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, με εξαίρεση τα δάνεια που αναγνωρίζονται την ημερομηνία εκταμίευσής τους.

Αναλυτικότερα με βάση το ΔΠΧΑ 9:

- Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (Hold-to-Collect) και οι συμβατικές του ταμειακές ροές συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (SPPI), επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος (Amortized cost). Εξαίρεση αποτελεί εάν μια οικονομική οντότητα επιλέξει την επιμέτρηση του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL).
- Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και οι συμβατικές του ταμειακές ροές συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου, επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVTOCI). Εξαίρεση αποτελεί εάν μια οικονομική οντότητα επιλέξει την επιμέτρηση του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL).
- Οι υπόλοιποι χρεωστικοί τίτλοι καθώς και οι συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Εξαίρεση αποτελεί εάν μια οικονομική οντότητα επιλέξει αμετάκλητα οι μεταγενέστερες μεταβολές της εύλογης αξίας των συμμετοχικών της τίτλων και οι οποίοι δεν διακρατούνται για διαπραγμάτευση, να παρουσιάζονται απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα, αναγνωρίζοντας στην κατάσταση των αποτελεσμάτων μόνο τα έσοδα από μερίσματα.

Αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου

Η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ταμειακές ροές μιας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Ο καθορισμός του επιχειρηματικού μοντέλου πραγματοποιείται από τη Διοίκηση του Ομίλου σύμφωνα με το λειτουργικό μοντέλο του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη

τον τρόπο διαχείρισης των στοιχείων αυτών για τη δημιουργία ταμειακών ροών, τους κινδύνους που συνδέονται με την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και του τρόπου αξιολόγησης και διαχείρισης αυτών των κινδύνων, της σχετικής αποζημίωσης του προσωπικού και της συχνότητας, του όγκου και του σκοπού των ιστορικών πωλήσεων αναφορικά με την εν λόγω ομάδα, καθώς και τις προσδοκίες της Διοίκησης για μελλοντικές πωλήσεις.

Το επιχειρηματικό μοντέλο των Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών του Ομίλου καθώς και των χρεωστικών τίτλων του Ομίλου αξιολογείται ως συμβατό με το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης των συμβατικών ταμειακών ροών τους (HTC) καθώς:

- Τα δάνεια, οι λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών και οι χρεωστικοί τίτλοι διακρατούνται με στόχο την είσπραξη των συμβατικών τους ροών.
- Στο επιχειρηματικό μοντέλο και στη στρατηγική της Τράπεζας δεν περιλαμβάνονται μελλοντικά σχέδια για πωλήσεις δανείων για κανένα από τα χαρτοφυλάκια της, χωρίς ωστόσο να μπορεί να αποκλεισθούν σποραδικές πωλήσεις ή πωλήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων που λαμβάνουν χώρα λόγω της επιδείνωσης της πιστοληπτικής διαβάθμισης των πιστούχων, οι οποίες βάσει του ΔΠΧΑ 9, από μόνες τους δε δύναται να συντελέσουν υποχρέωση της Τράπεζας να αλλάξει επιχειρηματικό μοντέλο (κατά συνέπεια θα μπορεί να συνεχίσει να επιμετρά το δανειακό της χαρτοφυλάκιο στο αποσβεσμένο κόστος).
- Δεν έχουν πραγματοποιηθεί πωλήσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο παρελθόν.
- Η απόδοση του δανειακού της χαρτοφυλακίου προκύπτει από τα οριζόμενα επιτόκια.
- Οι συνδεδεμένοι κίνδυνοι που επηρεάζουν την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου στα πλαίσια διακράτησης του δανειακού χαρτοφυλακίου σχετίζονται με πιστωτικό κίνδυνο, ο τρόπος διαχείρισης του εν λόγω κινδύνου είναι κατά κύριο λόγο η κάλυψη μέσω εξασφαλίσεων.
- Τα διοικητικά στελέχη της Τράπεζας δεν αμείβονται με βάση τις εισπράξεις πωλήσεων δανείων ούτε βάσει της εισπραξιμότητας των συμβατικών ταμειακών ροών των δανείων.

Αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών

Ο Όμιλος κατά την αρχική αναγνώριση ένα χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εξετάζει κατά πόσο το στοιχείο αυτό είναι συμβατό με το κριτήριο SPPI, αξιολογώντας εάν οι συμβατικοί του όροι είναι συμβατοί με μια βασική δανειακή σύμβαση. Στα πλαίσια της αξιολόγησης SPPI, εξετάζεται εάν ο τόκος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου (χρεωστικοί τίτλοι) περιλαμβάνει μόνο το αντάλλαγμα για την διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο, άλλους βασικούς κινδύνους δανεισμού, τον κίνδυνο ρευστότητας, άλλα κόστη δανεισμού καθώς και ένα περιθώριο κέρδους, οπότε και συμβατό με το κριτήριο SPPI. Επιπρόσθετα, αξιολογείται εάν η σύμβαση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου περιέχει όρους που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα των συμβατικών ταμειακών ροών (πρώρες αποπληρωμές, δικαιώματα προέκτασης της διάρκειας του στοιχείου, όρων που εισάγουν μόχλευση, δικαιώματα μετατροπής σε μετοχικό κεφάλαιο, τροποποιημένο στοιχείο της διαχρονικής αξίας του χρήματος, όρων που συνδέονται με άλλους κινδύνους και εισάγουν μεταβλητότητα στις ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου, κτλ.) με τρόπο που να μην είναι συμβατός μια βασική δανειακή σύμβαση, τότε το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θεωρείται ότι αποτυγχάνει στην αξιολόγηση του SPPI και ως εκ τούτου επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στη περίπτωση που κάποιος συμβατικός όρος είναι ήσσονος σημασίας, η κατάταξη του σχετικού χρηματοοικονομικού στοιχείου δεν επηρεάζεται από τον όρο αυτό. Η Τράπεζα διενεργεί αξιολόγηση του αν οι συμβατικές ταμειακές ροές είναι αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI) στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά του στοιχεία και τα αποτελέσματα παρατίθενται ως κατωτέρω:

- Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών: Τα συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος (Amortized Cost) λόγω των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών (αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκου) και του ως ανωτέρω επιχειρηματικού μοντέλου (Διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (Hold-to-Collect). Η Τράπεζα διενεργεί αξιολόγηση SPPI ανά δανειακό προϊόν διότι οι συμβάσεις τους αποτελούνται στο σύνολο τους από δανειακές συμβάσεις τυποποιημένης μορφής.

- Ομολογιακοί τίτλοι: Ο Όμιλος διακρατά δύο ομολογιακούς τίτλους στο σύνολο τους, έχοντας κατατάξει τον έναν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) καθώς στη σύμβαση του περιλαμβάνονται όροι που δεν συνάδουν με μια βασική συμφωνία δανεισμού και τον άλλο λόγω των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ρών (αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκου) και του ως ανωτέρω επιχειρηματικού μοντέλου (Διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ρών (Hold-to-Collect), στο αποσβεσμένο κόστος (Amortized Cost).

Επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος έχοντας αξιολογήσει τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 διέκρινε τα χρηματοοικονομικά της περιουσιακά στοιχεία στις παρακάτω κατηγορίες:

- Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες
- Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
- Δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβεσμένο κόστος
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος (χρεωστικοί τίτλοι)
- Λοιπές απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (χρεωστικοί τίτλοι)
- Συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Χαρτοφυλάκιο Επενδύσεων)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος

Η Τράπεζα καταχωρεί σε αυτή την κατηγορία τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά του στοιχεία τα οποία διακρατούνται με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης των ταμειακών ρών (HTC) και η αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών τους ρών είναι συμβατή με την είσπραξη τόκου και κεφαλαίου (αξιολόγηση SPPI). Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα παρακάτω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

- Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες
- Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
- Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών
- Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος (χρεωστικοί τίτλοι)
- Λοιπές απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Μετά την αρχική αναγνώριση τα παραπάνω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, η αναγνώριση του τόκου έσοδο αναγνωρίζεται στη γραμμή «τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα» στη κατάσταση των αποτελεσμάτων. Ο τόκος έσοδο για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατηγοριοποιούνται στα Στάδια 1 και 2 υπολογίζεται με βάση την λογιστική αξία του στοιχείου προ προβλέψεων, ενώ για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατηγοριοποιούνται στο Στάδιο 3, ο τόκος έσοδο υπολογίζεται στην λογιστική αξία μετά από προβλέψεις.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα παρακάτω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (χρεωστικοί τίτλοι)
- Συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Χαρτοφυλάκιο Επενδύσεων)

Αναλυτικότερα στη κατηγορία αυτή έχει ταξινομηθεί ένας χρεωστικός τίτλος των οποίων οι όροι του έχουν αξιολογηθεί ως μη σύμφωνοι με τους όρους μιας βασικής δανειακής σύμβασης και κατά συνέπεια μη συμβατοί με το κριτήριο SPPI. Εκτός από τον παραπάνω τίτλο σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν και οι συμμετοχικοί τίτλοι του Ομίλου όπως αυτοί παρουσιάζονται στην γραμμή «Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων» του ισολογισμού.

Τα παραπάνω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου», της κατάστασης των αποτελεσμάτων.

2.7.2 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν:

α) εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου,

β) ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα για την είσπραξη των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είτε μεταφέροντας όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε όμως πραγματικά διατηρεί του κινδύνους και οφέλη που απορρέουν από το εν λόγω στοιχείο αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου,

γ) ο Όμιλος διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική δέσμευση να καταβάλλει τις ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες

Στη περίπτωση κατά την οποία οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες ούτε μεταβιβάζονται ούτε διατηρούνται ενώ ο έλεγχος του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού δεν έχει μεταφερθεί, ο Όμιλος συνεχίζει να αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στον βαθμό που συνεχίζει η ανάμειξή του σε αυτό.

2.7.3 Τροποποίηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Στην περίπτωση που η τροποποίηση των συμβατικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου θεωρηθεί αρκετά σημαντική, το αρχικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται και το τροποποιημένο αναγνωρίζεται ως «νέο». Ο Όμιλος αναγνωρίζει το «νέο» χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία και η διαφορά μεταξύ της αξίας του υπάρχοντος και της εύλογης αξίας του «νέου» αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση. Εναλλακτικά, εάν μια τροποποίηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δεν θεωρείται σημαντική ώστε να οδηγήσει σε αποαναγνώριση, το κέρδος ή η ζημιά που αναγνωρίζεται από τη τροποποίηση υπολογίζεται ως η διαφορά της παρούσας αξίας των νέων συμβατικών ταμειακών ροών («τροποποιημένο στοιχείο») προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο του στοιχείου και της καθαρής λογιστικής αξίας του ήδη υπάρχοντος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

2.7.4. Αναταξινόμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος αναταξινόμει όλα τα εμπλεκόμενα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, στην περίπτωση που υφίσταται τροποποίηση του επιχειρηματικού μοντέλου που εφαρμόζεται για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αυτών.

Η αναταξινόμηση εφαρμόζεται μελλοντικά από την ημερομηνία αναταξινόμησης, συνεπώς τυχόν προγενέστερα κέρδη ή ζημιές που έχουν αναγνωρισθεί (συμπεριλαμβανομένων ζημιών απομείωσης) ή οι τόκοι δεν αναμορφώνονται.

Δεν αναμένονται συχνές αλλαγές στα επιχειρηματικά μοντέλα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.

2.7.5. Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές

Απομείωση

Το ΔΠΧΑ 9 εισήγαγε ένα μοντέλο απομείωσης αναμενόμενων πιστωτικών απωλειών (ECL), το οποίο εφαρμόζεται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, των απαιτήσεων από πιστωτικές κάρτες καθώς και των λοιπών συμβάσεων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων (π.χ. λοιπές μη-αντληθείσες δανειακές δεσμεύσεις και ενέγγυες πιστώσεις/εγγυητικές επιστολές). Η πρόβλεψη απομείωσης με βάση το ΔΠΧΑ 9 βασίζεται στις αναμενόμενες πιστωτικές απώλειες που σχετίζονται με την πιθανότητα αθέτησης εντός των επόμενων δώδεκα μηνών (12 month PD), εκτός εάν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση του ανοίγματος, οπότε θα υπολογίζεται η δια βίου πιθανότητα αθέτησης (lifetime PD). Επίσης, εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού εμπίπτει στον ορισμό των απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών μέσω (credit-impaired at initial recognition - POCI), αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια ζωής του.

Κατάταξη Χαρτοφυλακίου σε Στάδια

Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί την κατάταξη των δανείων σε τρία στάδια (Στάδιο 1, Στάδιο 2 και Στάδιο 3). Η έγκαιρη αναγνώριση και επιμέτρηση πιστωτικών ζημιών προ της επέλευσης ζημιογόνων γεγονότων αλλά και η αποτύπωση της μεταβολής στον κίνδυνο αθέτησης ενός δανείου/πελάτη, εισήγαγε την έννοια της κατηγοριοποίησης του πιστωτικού κινδύνου σε στάδια. Έτσι, εκτός της περίπτωσης των ανοιγμάτων που χαρακτηρίζονται POCI και παραμένουν στην κατηγορία αυτή καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους, τα υπόλοιπα ανοίγματα κατατάσσονται σε τρία στάδια ανάλογα με την υποκείμενη πιθανότητα αθέτησής τους. Το Πρότυπο εισάγει, επιπλέον, μία καινούρια έννοια, αυτή της «Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου» (Significant Increase in Credit Risk - SICR). Για να διαπιστωθεί εάν ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά σε κάθε περίοδο αναφοράς, συγκρίνεται ο κίνδυνος αθέτησης που παρατηρείται κατά τη διάρκεια της εναπομένουσας διάρκειας ζωής των δανείων με τον αναμενόμενο κίνδυνο αθέτησης, όπως έχει εκτιμηθεί στην ημερομηνία αναγνώρισης του δανείου.

Στάδιο 1: Περιλαμβάνει εξυπηρετούμενα ανοίγματα που δεν έχουν σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με την αρχική αναγνώριση του ανοίγματος, ενώ αναγνωρίζεται πρόβλεψη για ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο ίση με τις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών. Στο στάδιο αυτό περιλαμβάνονται επίσης ανοίγματα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει βελτιωθεί και το άνοιγμα αυτό αναταξινομήθηκε από τα στάδια 2 ή 3.

Στάδιο 2: Στην περίπτωση που ένα άνοιγμα παρουσιάζει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με την αρχική του αναγνώριση και δεν είναι μη εξυπηρετούμενο, αναγνωρίζονται προβλέψεις για τις αναμενόμενες ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής του και μεταφέρεται από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2. Στο στάδιο αυτό περιλαμβάνονται επίσης ανοίγματα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει βελτιωθεί και το άνοιγμα αυτό αναταξινομήθηκε από το στάδιο 3.

Στάδιο 3: Στην περίπτωση που διαπιστωθεί η ύπαρξη επιζήμιων επιπτώσεων στις αναμενόμενες ταμειακές ροές ενός ανοίγματος, τότε το εν λόγω χρηματοοικονομικό στοιχείο θεωρείται ως πιστωτικά απομειωμένο (credit-impaired) δάνειο και, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, κατατάσσεται στο Στάδιο 3. Στο στάδιο αυτό αναγνωρίζονται προβλέψεις για τις αναμενόμενες ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του ανοίγματος.

Ορισμός Αθέτησης

Η Τράπεζα εφαρμόζει ορισμό αθέτησης (default definition), για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών της καταστάσεων, εναρμονισμένο με τον ορισμό των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (Non Performing Exposures – NPE) κατά τα οριζόμενα από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, στις Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης δυνάμει του άρθρου 178 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (EBA/GL/2016/07), και σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό 451/2021 για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων για την

εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 ως ισχύει. Ο ορισμός της αθέτησης είναι πλήρως εναρμονισμένος με τον ορισμό του απομειωμένου δανείου (credit-impaired loan). Ο ορισμός της αθέτησης εφαρμόζεται σε επίπεδο πιστούχου για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο (πιστούχοι που κατά Βασιλεία χαρακτηρίζονται ως επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο), ενώ στο χαρτοφυλάκιο λιανικής πίστης εφαρμόζεται σε εξατομικευμένο επίπεδο (δηλ. επίπεδο λογαριασμού).

Βάσει των παραπάνω, η Τράπεζα θεωρεί πως ένας πιστούχος ή δάνειο βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων όταν πληροί ένα από τα κάτωθι κριτήρια:

- i. Ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών σε οποιαδήποτε σημαντική πιστωτική υποχρέωση έναντι της Τράπεζας.
- ii. Η Τράπεζα θεωρεί πως ο πιστούχος αδυνατεί να εκπληρώσει (Unlikely to Pay "UTP") πλήρως τις συμβατικές του υποχρεώσεις προς την Τράπεζα, εκτός εάν η Τράπεζα προσφύγει σε ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων του.
- iii. Το δάνειο έχει ταξινομηθεί ως Μη Εξυπηρετούμενο Άνοιγμα Κάτω από Μέτρα Ανοχής (Non - Performing Forborne Exposure) σύμφωνα με το άρθρο 180 του Κανονισμού ΕΕ 227/2015.

Υπολογισμός Αναμενόμενων Πιστωτικών Απωλειών

Η Τράπεζα υπολογίζει τις Αναμενόμενες Πιστωτικές Απώλειες (Expected Credit Loss - ECL) χρησιμοποιώντας τις εξής παραμέτρους:

- Άνοιγμα σε Αθέτηση (Exposure at Default – «EAD»): Αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της απώλειας σε πιθανή μελλοντική αθέτηση. Για τον υπολογισμό της, η Τράπεζα λαμβάνει υπόψιν αναμενόμενες μεταβολές στο ποσό ανοίγματος έπειτα από την ημερομηνία αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων αποπληρωμών κεφαλαίου και τόκων ή αναμενόμενων αναλήψεων από τα διαθέσιμα όρια. Το EAD περιλαμβάνει τόσο τα ανοίγματα εντός όσο και εκτός ισολογισμού. Η εντός ισολογισμού έκθεση αντιστοιχεί στο συνολικό ποσό που έχει αναληφθεί και είναι απαιτητό προς πληρωμή, το οποίο περιλαμβάνει το οφειλόμενο κεφάλαιο, τους δεδουλευμένους τόκους και τα ληξιπρόθεσμα ποσά. Η εκτός ισολογισμού έκθεση αντιπροσωπεύει την πίστωση που είναι διαθέσιμη προς ανάληψη, επιπροσθέτως της έκθεσης εντός ισολογισμού. Επιπλέον, ο συντελεστής μετατροπής (CCF) χρησιμοποιείται για την μετατροπή των πιστωτικών γραμμών και άλλων εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων σε EAD ποσά.
- Πιθανότητα Αθέτησης (Probability of Default – «PD»): Εκφράζει την πιθανότητα ένας πιστούχος να αθετήσει την χρηματοοικονομική υποχρέωσή του βάσει των οικονομικών συνθηκών που επικρατούν την ημερομηνία αναφοράς, προσαρμοσμένη με τις εκτιμήσεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών για ένα χρονικό ορίζοντα 12 μηνών για τα ανοίγματα που έχουν καταταχθεί στο Στάδιο 1, ενώ για όλη τη διάρκεια ζωής του δανείου για τα ανοίγματα που έχουν καταταχθεί στο Στάδιο 2 ή 3. Η Πιθανότητα Αθέτησης (PD) χρησιμοποιείται τόσο για τον υπολογισμό των Αναμενόμενων Πιστωτικών Απωλειών (ECLs), όσο και για την αξιολογή σημαντικής αύξησης πιστωτικού κινδύνου (SICR).
- Ζημία σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default – «LGD»): εκφράζει την εκτίμηση της ζημιάς που προκύπτει από ένα γεγονός αθέτησης. Για τον υπολογισμό της παραμέτρου αυτής, η Τράπεζα εξετάζει τις εξής συνιστώσες:
 - Τη Ζημία σε περίπτωση πραγματικής απώλειας (Loss Given Loss – «LGL»), η οποία αποτελεί την αναμενόμενη απώλεια επί του ποσοστού των δανείων που έχουν αθετήσει και δεν έχουν επιστρέψει σε ενήμερη κατάσταση, για τα οποία ακολουθείται η διαδικασία ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων, στην περίπτωση των καλυμμένων δανείων, ή ανάκτηση μετρητών.
 - Την πιθανότητα αποκατάστασης (Cure Rate – «CR»), δηλαδή την πιθανότητα να επιστρέψουν οι αθετημένοι λογαριασμοί σε ενήμερη κατάσταση, αρχίζοντας να πληρώνουν τακτικά τις οφειλές τους.

Η Τράπεζα υπολογίζει την απομείωση δανείων είτε σε συλλογική βάση (collective assessment) είτε σε μεμονωμένη βάση (individual assessment), λαμβάνοντας υπόψη για τα πρώτα, κοινά χαρακτηριστικά ομαδοποίησης (όπως τον τύπο χαρτοφυλακίου ή την κατηγορία του δανειακού ανοίγματος), ενώ για τα δεύτερα λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα ενός ανοίγματος και αν είναι καταταγμένο ως μη-εξυπηρετούμενο ή αν ο πελάτης έχει υπαχθεί σε πτωχευτική διαδικασία ή σε καθεστώς προστασίας από τους πιστωτές.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ 9, η Τράπεζα αναπτύσσει τρία μακροοικονομικά σενάρια (αισιόδοξο, βασικό και δυσμενές), προκειμένου να εκτιμήσει τις αναμενόμενες πιστωτικές απώλειες κατά τρόπο, που να αντικατοπτρίζει ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο με πιθανότητες ποσό. Τα μακροοικονομικά σενάρια χρησιμοποιούνται εκτός από των υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών απωλειών και για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης κινδύνου.

2.8 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, ανάλογα με την ποιότητά τους όπως περιγράφεται κατωτέρω:

Επίπεδο 1: Τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Ενεργή αγορά, είναι η αγορά στην οποία οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε οι πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται μετοχικοί τίτλοι εισηγμένοι στο χρηματιστήριο.

Επίπεδο 2: Άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (εκτός από τιμές του Επιπέδου 1), όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του χρηματοοικονομικού μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεόγραφα με τιμές σε μη ενεργές αγορές διαθέσιμες από τρίτους διαπραγματευτές (dealers – brokers).

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Στο επίπεδο αυτό περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αποτίμηση της αξίας του πραγματοποιείται είτε μέσω της μεθόδου της καθαρής αξίας του ενεργητικού ή μέσω προεξόφλησης ταμειακών ροών ή άλλων μεθόδων αποτίμησης στα οποία απαιτούνται εκτιμήσεις της Διοίκησης. Στο Επίπεδο 3 περιλαμβάνονται μη εισηγμένοι στο χρηματιστήριο μετοχικοί τίτλοι.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.9 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους που αφορούν όλα τα έντοκα χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα έσοδα από τόκους αφορούν τόκους από «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών», «Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων» καθώς και τοκομερίδια χρεωστικών τίτλων.

Τα έξοδα από τόκους αφορούν τόκους από «Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες», «Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα», «Υποχρεώσεις προς πελάτες» και από «Εκδοθέντες χρεωστικούς τίτλους και λοιπά δάνεια».

2.11 Προμήθειες

Γενικά, οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα καταχωρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες. Οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, συναλλαγές ή συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων, όπως η αγορά απαιτήσεων από δάνεια, μετοχών ή άλλων αξιόγραφων και η αγορά ή πώληση οικονομικών μονάδων, καταχωρούνται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της υποκείμενης συναλλαγής. Σημειώνεται ότι ο λογιστικός χειρισμός των προμηθειών δεν μεταβλήθηκε από την εφαρμογή του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 15, η επίπτωση του οποίου αξιολογήθηκε ως μη σημαντική.

2.12 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με σκοπό τη λειτουργική χρησιμοποίησή τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «Ενσώματα πάγια στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο, πέρα από εκείνα τα οποία αναμενόταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη γραμμική μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Κατηγορία Παγίου	Ωφέλιμη Ζωή
Γήπεδα	Δεν αποσβένονται
Κτήρια	Έως 50 – 70 έτη
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη
Μηχανολογικός Εξοπλισμός/ Τεχνικές Εγκαταστάσεις	Από 10 έως 25 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Έως 12 έτη
Μεταφορικά μέσα	Έως 10 έτη
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Έως 5 έτη

Η Τράπεζα και οι εταιρίες του Ομίλου προβαίνουν σε επανεξέταση των υπολειμματικών αξιών και των ωφέλιμων ζών των ενσώματων παγίων σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων. Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματος παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ο Όμιλος σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη

και ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

2.13 Περιουσιακά στοιχεία από Πλειστηριασμούς / Αποθέματα Ακινήτων

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς της Τράπεζας και τα αποθέματα των αποκτηθέντων ακινήτων των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου (κλάδος διαχείρισης ακινήτων) καταχωρούνται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού».

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς της Τράπεζας καταχωρούνται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού» κατά την πραγματοποίηση του πλειστηριασμού ή όταν αποκτάται η εξασφάλιση μέσω συμφωνίας ή δικαστικής απόφασης. Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς προκύπτουν όταν η Τράπεζα ξεκινά νομικές ενέργειες για την είσπραξη της εξασφάλισης όταν δεν θεωρείται πλέον ότι μπορεί να επιτευχθεί η αποπληρωμή ή ρύθμιση της οφειλής. Σε περίπτωση που οι οφειλές εξασφαλίζονται με περιουσιακά στοιχεία, οι νομικές ενέργειες περιλαμβάνουν την έναρξη διαδικασίας πλειστηριασμού με στόχο την αποπληρωμή των οφειλών μέσω της ρευστοποιήσιμης αξίας της εξασφάλισης.

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς της Τράπεζας και τα αποθέματα ακινήτων των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης μείον τα εκτιμώμενα έξοδα πώλησης και λογιστικοποιούνται ως αποθέματα σύμφωνα με τι διατάξεις του Δ.Λ.Π 2. Μεταγενέστερα της απόκτησής του αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Τα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την πώληση περιουσιακών στοιχείων από πλειστηριασμούς περιλαμβάνονται στα «Καθαρά λοιπά έσοδα».

2.14 Ακίνητα επενδύσεων

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτήρια τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μετά την αρχική αναγνώρισή τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, όπως αυτή εκτιμώνται από εκτιμητές. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από την αγοραία αξία ενός ακινήτου, ενώ σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμη χρησιμοποιούνται εκτιμητικές μέθοδοι (π.χ. συγκριτική μέθοδος, υπολειμματικής αξίας αντικατάστασης κτλ.). Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ικανότητα δημιουργίας ωφελειών από τη μέγιστη και βέλτιστη χρήση του ακινήτου ή την πώλησή του.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται τουλάχιστον ετησίως από εκτιμητές, προκειμένου να αποτιμηθεί η αξία τους. Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του ακινήτου μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο. Άλλες δαπάνες συντηρήσεως καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος από τη χρήση 2016 εφαρμόζει τη μέθοδο της εύλογης αξίας για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μεταφορές από και προς την κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων πραγματοποιούνται μόνο σε περίπτωση μεταβολής της πρόθεσης του Ομίλου για την χρήση του ακινήτου.

2.15 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

2.15.1. Υπεραξία

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής της, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης μείον της όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις από απομείωση της αξίας της.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες της ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε ετήσια βάση, ή συχνότερα, τη λογιστική αξία της υπεραξίας των επιχειρήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας της. Κατά την αξιολόγηση αυτή, εκτιμάται κατά πόσο η

λογιστική αξία της υπεραξίας παραμένει πλήρως ανακτήσιμη. Η εκτίμηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον εξόδων πώλησης και της αξίας από τη χρήση. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει της αγοραίας αξίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ή προκύπτει από μοντέλο αποτίμησης. Εάν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, αναγνωρίζεται μη αναστρέψιμη πρόβλεψη απομείωσης και η υπεραξία απομειώνεται κατά το πλεόνασμα της λογιστικής αξίας της ΜΔΤΡ επί της ανακτήσιμης αξίας.

2.15.2. Λογισμικό

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει ο Όμιλος και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 20 έτη.

Ειδικότερα, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωρισθεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζονται μόνο όταν ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση,
- την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- πως το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη,
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και της χρήσης του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή όλου του Ομίλου, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται περίπτωση απομείωσης της αξίας τους. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί ανάλυση προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων μπορεί πλήρως να ανακτηθεί. Όταν η λογιστική αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, τότε διενεργείται ανάλογη πρόβλεψη για απομείωση.

2.16 Μισθώσεις

2.16.1. Ο Όμιλος ως μισθωτή

Ο Όμιλος αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης τα οποία αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων και αντίστοιχα υποχρεώσεις από μίσθωση, οι οποίες αντιπροσωπεύουν την υποχρέωση για καταβολή μισθωμάτων. Ο Όμιλος ακολουθεί τον εν λόγω λογιστικό χειρισμό σε όλες τις συμβάσεις μίσθωσης με εξαίρεση τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις (και τις μισθώσεις χαμηλής αξίας των οποίων τα μισθώματα αναγνωρίζονται στα λειτουργικά έξοδα).

2.16.2. Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Ο Όμιλος αναγνωρίζει το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία έναρξης της περιόδου του μισθώματος. Το περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στο κόστος, μειωμένο κατά τις σωρευτικές αποσβέσεις. Η απόσβεση των δικαιωμάτων χρήσης πραγματοποιείται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσης. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης παρουσιάζονται στα «Ενσώματα πάγια».

2.16.3. Υποχρεώσεις μίσθωσης

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ως υποχρεώσεις μίσθωσης την υποχρέωση για καταβολή μισθωμάτων κατά την ημερομηνία έναρξης της περιόδου του μισθώματος, οι οποίες επιμετρώνται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα μισθώματα του Ομίλου αποτελούνται από σταθερά μισθώματα, ενώ η υποχρέωση από μισθώματα επαναμετράται σε περίπτωση μεταβολής των μισθωμάτων και αντίστοιχα προσαρμόζεται και η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Οι υποχρεώσεις μίσθωσης παρουσιάζονται στα «Λοιπά στοιχεία παθητικού».

2.16.4. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα πάγια είναι μισθωμένα με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που καταβάλλονται απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με την μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης. Οι απαιτήσεις από τις χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών».

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται ως λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων παγίων. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται στον μισθωτή) αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.17 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς καταρτίσεως της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες».

2.18 Προβλέψεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.19 Παροχές προς εργαζομένους

Οι εταιρείες του Ομίλου καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που επικρατούν στην Ελλάδα. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

2.19.1. Συνταξιοδοτικά προγράμματα

A. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, μεταξύ άλλων, είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, οι δείκτες προσδόκιμης ζωής, το επιτόκιο προεξόφλησης, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και συντάξεων. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις Δαπάνες προσωπικού. Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, αν υπάρχουν), να αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η μεταφορά της στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

B. Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και στις προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δαπάνες Προσωπικού».

2.20 Φόροι εισοδήματος

Η βάση υπολογισμού του πληρωτέου φόρου εισοδήματος είναι τα φορολογητέα κέρδη της χρήσης. Τα φορολογητέα κέρδη διαφέρουν από τα κέρδη προ φόρων που εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω της εξαιρέσης εσόδων ή δαπανών τα οποία θα φορολογηθούν ή θα εκπέσουν φορολογικά σε επόμενες χρήσεις. Επίσης εξαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και οι δαπάνες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση. Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος του Ομίλου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που είναι σε ισχύ ή ουσιαστικά σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης. Είναι ο φόρος που αναμένεται να πληρωθεί ή να ανακτηθεί και υπολογίζεται επί της διαφοράς μεταξύ της λογιστικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης φορολογικής βάσης αυτών, η οποία χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την απομείωση των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων, τις προβλέψεις για παροχές για έξοδο από την υπηρεσία, από την αποτίμηση των αποθεμάτων ακινήτων στην μικρότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας και της αποτίμησης των Επενδύσεων Ακινήτων. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να

προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση υπεραξίας, ή κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (εκτός από συνένωση επιχειρήσεων), σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται στην πεποίθηση της Διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημίες μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, ο Όμιλος και η Τράπεζα, να πάρουν την απόφαση να αναγνωρίσουν αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζουν όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που ο Όμιλος και η Τράπεζα διαπιστώσουν ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνουν σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι τρέχουσες και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, συγγενείς και κοινοπραξίες εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η χρονική στιγμή της αντιστροφής της προσωρινής διαφοράς μπορεί να ελεγχθεί από τον Όμιλο και υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι η διαφορά δεν θα αντιστραφεί στο προσεχές μέλλον.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που σχετίζονται με μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων, οι οποίες καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων και μεταφέρονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες.

2.21 Συνεταιριστικό κεφάλαιο

Σύμφωνα με τη Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΑ 2 πολλά χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των μερίδων μελών σε συνεταιριστικές οικονομικές οντότητες, έχουν χαρακτηριστικά ιδίων κεφαλαίων, όπως τα δικαιώματα ψήφου και το δικαίωμα συμμετοχής σε διανομές μερισμάτων. Ο χαρακτηρισμός των συγκεκριμένων χρηματοοικονομικά μέσα ως ίδια κεφάλαια ή ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εναπόκειται στους όρους εξόφληση. Κάποια χρηματοοικονομικά μέσα δίδουν στον κάτοχο το δικαίωμα να ζητήσει εξόφληση έναντι μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού μέσου, αλλά περιλαμβάνουν ή υπόκεινται σε περιορισμούς (όπως περιορισμοί που αφορούν στη ρευστότητα ή στα σχηματισθέντα αποθεματικά), σχετικά με το αν τα χρηματοοικονομικά μέσα θα εξοφληθούν. Το συμβατικό δικαίωμα του κατόχου ενός χρηματοοικονομικού μέσου να ζητήσει την εξόφληση, δεν προϋποθέτει από μόνο του την κατάταξη του χρηματοοικονομικού μέσου ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Η οικονομική οντότητα θα πρέπει να εξετάσει και να λάβει υπόψη της όλους τους όρους και προϋποθέσεις του χρηματοοικονομικού μέσου καθώς και την σχετική νομοθεσία και το καταστατικό της κατά τον προσδιορισμό της κατηγοριοποίησής του ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ως ίδια κεφάλαια.

Οι συνεταιριστικές μερίδες των μελών, αποτελούν στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων αν ισχύει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Η οικονομική οντότητα έχει άνευ όρων δικαίωμα να αρνηθεί την εξόφληση των μερίδων. Μια άνευ όρων απαγόρευση μπορεί να είναι απόλυτη, με την έννοια ότι απαγορεύονται όλες οι εξοφλήσεις, ή μερική, με την έννοια ότι απαγορεύει την εξόφληση των μερίδων των μελών, αν η εξόφληση θα γινόταν η αιτία ο αριθμός των μερίδων των μελών ή το ύψος του καταβλημένου κεφαλαίου από μερίδες μελών, να πέσει κάτω από ένα ορισμένο επίπεδο.
- Η εγχώρια νομοθεσία ή οι κανονισμοί ή το καταστατικό της οικονομικής οντότητας μπορούν να απαγορεύσουν την εξόφληση μερίδων. Ωστόσο, διατάξεις εγχώριας νομοθεσίας, κανονισμοί ή το καταστατικό μιας οικονομικής οντότητας που απαγορεύει την εξόφληση υπό προϋποθέσεις - όπως περιορισμοί που αφορούν στη ρευστότητα ή στα σχηματισθέντα αποθεματικά- δεν έχουν ως συνέπεια οι μερίδες να θεωρούνται στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων.
- Οι μερίδες των μελών πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει το ΔΛΠ 32, αναφορικά με την αναγνώριση ιδίων κεφαλαίων, των διαθέσιμων από τον κάτοχο χρηματοοικονομικών μέσων και των υποχρεώσεων του εκδότη κατά την εκκαθάριση.

Στα πλαίσια του άρθρου 92 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και του άρθρου 149 του Ν. 4261/2014 αναφορικά με την εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων, περιλαμβανομένων των περιπτώσεων αποχώρησης ή αποκλεισμού συνεταιριών, η οποία συνεπάγεται μείωση, εντός της οικονομικής χρήσης, μεγαλύτερη του 2% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος που έχει μορφή συνεταιρισμού του ν. 1667/1986, απαιτείται προηγουμένως έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε κάθε περίπτωση η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να απαγορεύει την εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων, εάν τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα του πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί με τη μορφή του πιστωτικού συνεταιρισμού.

Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει το σύνολο του συνεταιριστικού κεφαλαίου της στα ίδια κεφάλαια, καθότι δεν υφίσταται σχετική άδεια για την εξόφληση μερίδων από την ΤτΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του Ν. 4261/2014.

Επιπροσθέτως, αναφέρονται ως εξής:

Τα άμεσα έξοδα εκδόσεως συνεταιριστικού κεφαλαίου αφαιρούνται απευθείας από την καθαρή θέση.

Η διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο αφορά στη διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μερίδων που εκδίδονται και της τιμής διάθεσής τους.

Οι Ίδιες συνεταιριστικές μερίδες, αφορούν μερίδες της Τράπεζας που κατέχονται από τον Όμιλο, οι οποίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης και απεικονίζονται αφαιρετικά των Ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου.

2.22 Συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη, σύμφωνα και με το Δ.Λ.Π. 24, συμπεριλαμβάνονται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι συνδεδεμένα με την οντότητα που συντάσσει οικονομικές καταστάσεις. Δύο μέρη θεωρούνται συνδεδεμένα αν το ένα έχει τη δυνατότητα να ελέγχει το άλλο ή να ασκεί ουσιώδη επιρροή πάνω του, κατά τη λήψη των οικονομικών και επιχειρηματικών αποφάσεων. Συγκεκριμένα, συνδεδεμένα μέρη είναι:

- α) Επιχειρήσεις που, άμεσα ή έμμεσα, ασκείται έλεγχος από την Τράπεζα.
- β) Συγγενείς επιχειρήσεις, στις οποίες η Τράπεζα ασκεί ουσιώδη επιρροή και δεν είναι θυγατρικές.
- γ) Ιδιώτες και στενοί συγγενείς τους που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, δικαιώματα ψήφου στην Τράπεζα, τα οποία τους παρέχουν ουσιώδη επιρροή πάνω στην Τράπεζα.
- δ) Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και βασικά Διοικητικά Στελέχη καθώς και στενά συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα
- ε) Επιχειρήσεις που ανήκουν σε μέλη της Διοίκησης.

2.23 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρεώσεις στην περίοδο που εισπράττονται ή στην περίοδο που καθίσταται οριστική η έγκρισή τους και υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθούν.

Ως προς το χρόνο αναγνώρισης ισχύει το κριτήριο της εισπραξης το οποίο είναι αδιαμφισβήτητο, ενώ στην φάση που δεν έχει γίνει η εισπραξη τίθεται το κριτήριο της οριστικής έγκρισής τους και της βεβαιότητας ότι θα εισπραχθούν. Συγκεκριμένα, η έγκριση των επιχορηγήσεων θεωρείται οριστική, όταν η οντότητα έχει τεκμηριωμένα συμμορφωθεί με τους όρους που διέπουν τη χορήγησή τους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται με τα ποσά που εισπράττονται ή εγκρίνονται οριστικά. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι κρατικές επιχορηγήσεις αποσβένονται με τη μεταφορά τους στα αποτελέσματα ως έσοδα, στην ίδια περίοδο και με τρόπο αντίστοιχο της μεταφοράς στα αποτελέσματα της λογιστικής αξίας του στοιχείου που επιχορηγήθηκε.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών από τη Διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τα έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας. Η Διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023. Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου και χαρακτηριστικών συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου

Με βάση το ΔΠΧΑ 9 τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία-συγκεκριμένα τα δάνεια και οι χρεωστικοί τίτλοι-μιας οικονομικής οντότητας ταξινομούνται αφενός βάσει της αξιολόγησης του επιχειρηματικού μοντέλου για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και αφετέρου βάσει των χαρακτηριστικών συμβατικών ταμειακών τους ροών που ενσωματώνουν. Η εν λόγω διττή αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών μέσων απαιτεί κρίση κατά την οποία λαμβάνονται υπόψη τα εξής.

Αξιολόγηση Επιχειρηματικού μοντέλου

Δεν καθορίζεται διακεκριμένα σε επίπεδο χρηματοοικονομικού μέσου, αλλά σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, ήτοι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ίδια χαρακτηριστικά:

- Οι ιστορικές πωλήσεις (συχνότητα, ύψος πωλήσεων) καθώς και τα μελλοντικά σχέδια της Διοίκησης για πωλήσεις του χαρτοφυλακίου
- Ο τρόπος επιμέτρησης της απόδοσης του χαρτοφυλακίου
- Οι συνδεδεμένοι κίνδυνοι που επηρεάζουν την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και ο τρόπος διαχείρισής τους
- Ο τρόπος αξιολόγησης και αμοιβής των διοικητικών στελεχών της Τράπεζας

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, προσδιορίζεται βάσει των διαθέσιμων τιμών αγοράς. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δεν είναι διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές ή οι τιμές τους δεν είναι διαθέσιμες προσδιορίζεται με τη χρήση διαφόρων

μεθόδων αποτίμησης. Οι μέθοδοι αυτοί περιλαμβάνουν μεθόδους προεξόφλησης ταμειακών ροών, καθώς και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε παρατηρήσιμα δεδομένα και σε μικρότερο βαθμό σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα. Η αποτίμηση σε εύλογη αξία των μετοχικών τίτλων μη διαπραγματεύσιμων στο χρηματιστήριο για τους οποίους δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής αξίας του ενεργητικού.

Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου χρηματοοικονομικών μέσων

Με την κατάργηση του ΔΛΠ 39 και την μετάβαση στο νέο πρότυπο ΔΠΧΑ 9, και σε συνδυασμό με την εκ των προτέρων υιοθέτηση κατευθυντηρίων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, ο Όμιλος επαναπροσδιόρισε στην πολιτική απομείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου του, τις παραμέτρους που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας. Ωστόσο, η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών απαιτεί από τη Διοίκηση να ασκήσει κρίση διενεργώντας μια σειρά εκτιμήσεων.

Οι απαιτούμενες εκτιμήσεις βασίζονται σε πλήθος παραγόντων, οι οποίοι μπορεί να οδηγήσουν τόσο σε αλλαγές στη χρονική στιγμή της αναγνώρισης των ζημιών όσο και στο ποσό της αναγνωρισθείσας απομείωσης ενώ και ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζεται σε σύνθετα μοντέλα, τα οποία εξαρτώνται από μία σειρά υποθέσεων, σχετικά με την επιλογή των μεταβλητών των μοντέλων, αλλά και των αλληλεξαρτήσεων που αυτές δημιουργούν.

Το νέο πρότυπο έχει εισαγάγει μία καινούρια έννοια, αυτή της «Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου» (Significant Increase in Credit Risk - SICR), η ερμηνεία της οποίας είναι κρίσιμη τόσο για την Κατάταξη των δανείων σε Στάδια όσο και για τον υπολογισμό της Αναμενόμενης Πιστωτικής Απώλειας. Δεδομένου ότι το ΔΠΧΑ 9 δεν περιλαμβάνει ορισμό αναφορικά με την σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου (SICR), εκτιμήσεις διενεργούνται για τον προσδιορισμό των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται κατά την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης κινδύνου ενώ εκτιμήσεις πραγματοποιούνται επίσης αναφορικά και με την επιλογή των κατάλληλων μεθοδολογιών για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου καθώς και για τον προσδιορισμό μακροοικονομικών σεναρίων για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών απωλειών. Παράλληλα, κρίσεις και εκτιμήσεις απαιτούνται και αναφορικά με τον προσδιορισμό της εναπομένουσας διάρκειας των ανακυκλούμενων πιστώσεων, την μεταβολή της πιθανότητας αθέτησης, καθώς και της ομαδοποίησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Πιο συγκεκριμένα, μέσω της χρήσης μοντέλων και ομαδοποίησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές απώλειες με εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου, ήτοι, της πιθανότητας αθέτησης (Probability of Default), της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default) και της απαίτησης σε περίπτωση αθέτησης (Exposure at Default), ενώ ενσωματώθηκε η χρήση μακροοικονομικών σεναρίων και συντελεστών βαρύτητας αυτών στον υπολογισμό αυτό.

Απομείωση αξίας συγγενών επιχειρήσεων

Ο Όμιλος εξασκεί κρίση και εξετάζει για απομείωση την αξία των επενδύσεων του σε συγγενείς επιχειρήσεις, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της εκάστοτε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία. Η μόνιμη απομείωση αξίας της επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση, όπως προκύπτει από την αξιολόγηση καταχωρείται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Εύλογη αξία ακινήτων

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα του Ομίλου εξετάζονται για απομείωση αξίας όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες παρέχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας του ενσώματου παγίου στοιχείου, μειωμένης κατά τις δαπάνες για την πώλησή του και της αξίας λόγω χρήσης.

Τα αποθέματα ακινήτων αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της αξίας κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, μειωμένη κατά τα έξοδα πώλησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από εκτιμητές. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή οι όπου δεν είναι διαθέσιμες, χρησιμοποιούνται εκτιμητικές μέθοδοι με κατάλληλες προσαρμογές έτσι ώστε να αντανakλούν τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης, στον καλύτερο δυνατό βαθμό, σχετικά με τις μελλοντικές τάσεις των τιμών της αγοράς ακινήτων.

Φόροι εισοδήματος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενο φόρο επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις φορολογίας που ισχύουν.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν φορολογικές ζημιές και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημιές και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Η εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών φορολογητέων κερδών απαιτεί την άσκηση κρίσης και την υιοθέτηση παραδοχών σχετικών με τις τάσεις και τους βασικούς παράγοντες δημιουργίας κερδοφορίας, όπως ο όγκος των δανείων και των καταθέσεων και τα περιθώρια κέρδους.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί των φορολογικών ζημιών και επί των εκπεστών προσωρινών διαφορών που δε θεωρούνται ανακτήσιμες θα μπορούσε να αναγνωριστούν στο άμεσο μέλλον εάν οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη βελτιωθούν κατά την περίοδο που ισχύει το δικαίωμα χρήσης των φορολογικών ζημιών και των εκπεστών προσωρινών διαφορών. Τα φορολογητέα κέρδη υπολογίζονται σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία και συνεπώς δε μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμο του αποτελέσματος που προσδιορίζεται βάσει των λογιστικών κανόνων.

Αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία και στους φορολογικούς συντελεστές μπορεί στο μέλλον να επηρεάσουν τις αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και κατά συνέπεια και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών αποτελεσμάτων.

Παροχές στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης

Η αποζημίωση υπολογίζεται με βάση την κλίμακα αποζημίωσης απόλυσης του Ν. 2112/20 και παρέχεται στους εργαζόμενους κατά την αποχώρησή τους από την Εταιρεία εφόσον αυτοί έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης. Συγκεκριμένα, το ποσό της αποζημίωσης υπολογίζεται στο 40% του ποσού της αποζημίωσης απόλυσης για τους αποχωρούντες που έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης (50% για αυτούς που δεν έχουν θεμελιώσει δικαίωμα από επικουρικό ταμείο).

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού εξαρτάται από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση με την χρήση διαφόρων παραδοχών, όπως το επιτόκιο προεξόφλησης και οι μελλοντικές μισθολογικές αυξήσεις. Οποιοσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης.

Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων στο τέλος κάθε χρόνου. Το ποσοστό αύξησης των μισθών βασίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με μελλοντικό επίπεδο του πληθωρισμού και αντανakλά επίσης το σύστημα ανταμοιβών του Ομίλου και τις αναμενόμενες συνθήκες της αγοράς.

Οι υπόλοιπες παραδοχές για την υποχρέωση συνταξιοδότησης, όπως η μεταβολή του πληθωρισμού, βασίζονται εν μέρει στις εκάστοτε συνθήκες αγοράς.

Για περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και τις προαναφερθείσες κύριες αναλογιστικές παραδοχές, βλέπε Σημείωση 8.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις, στις περιπτώσεις όπου υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, για την οποία είναι σχεδόν βέβαιη η εκροή πόρων και μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πιθανότητα εκροής πόρων για την τακτοποίηση της υποχρέωσης είναι απόμακρη ή το ποσό της εκροής πόρων δεν μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα, δεν σχηματίζεται πρόβλεψη αλλά γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις το σχετικό γεγονός.

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος εξασκεί κρίση και εκτιμά την πιθανότητα τακτοποίησης της υποχρέωσης, τη δυνατότητα αξιόπιστης επιμέτρησης της εκροής και τον χρόνο τακτοποίησής της. Επιπλέον, στις περιπτώσεις των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων, ο Όμιλος αξιολογεί αυτές ενδελεχώς, κάθε φορά που συντάσσονται χρηματοοικονομικές καταστάσεις, βάσει των εκτιμήσεων της Νομικής Υπηρεσίας της Τράπεζας και των θυγατρικών της ή των εκτιμήσεων εξωτερικών ανεξάρτητων Νομικών Συμβούλων, στις περιπτώσεις όπου το υπό εξέταση ποσό κρίνεται σημαντικό.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

4.1 Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου, εκτός των άλλων αρμοδιοτήτων της, διαμορφώνει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης των κεφαλαίων της Τράπεζας, σε ετήσια βάση. Επιπλέον, καθορίζει τις αρχές και εγκρίνει τις πολιτικές που θα πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων και παρακολουθεί την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Η Επιτροπή αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τα οποία είναι τουλάχιστον τρία σε αριθμό και στην πλειοψηφία τους (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) είναι ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. της Τράπεζας.

Η Επιτροπή έχει την ευθύνη της αξιολόγησης των αναφορών και της συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο της Τράπεζας σε τακτική βάση. Στην Επιτροπή εισηγείται ο Επικεφαλής της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων.

4.2 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

4.2.1. Πολιτική διαχείρισης κινδύνων

Η Τράπεζα στοχεύει στην υιοθέτηση πρακτικών αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Εποπτεία των Τραπεζών, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει επιφορτίσει την Επιτροπή Ελέγχου, να εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας.

Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία είναι επιφορτισμένη με την μελέτη και υπολογισμό κυρίως των δύο βασικών πηγών κινδύνου, τον Πιστωτικό Κίνδυνο και τον Λειτουργικό Κίνδυνο, καθώς και τον έλεγχο και την παρακολούθηση των λοιπών κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα. Αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου.

Η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κανόνες, όπως η ισχύουσα Ελληνική και Ευρωπαϊκή, νομοθεσία, εποπτικοί κανονισμοί και λογιστικά πρότυπα. Η μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, και επικεντρώνεται στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του γενικότερου ελέγχου.

4.2.2 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του «Πλαισίου Διακυβέρνησης και Διαχείρισης Κινδύνων», για την διαμόρφωση της στρατηγικής ανάληψης και διάθεσης κινδύνων (Risk Appetite), σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας.

Παράλληλα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων ανανεώνεται ετησίως κατόπιν εισήγησης από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων προς το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες εποπτικές απαιτήσεις.

4.2.3 Μονάδα Διαχείριση κινδύνων

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων έχει ως αποστολή:

- Την εξειδίκευση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα πιστωτικού κινδύνου με κύρια έμφαση στα συστήματα διαβάθμισης, υποδείγματα αξιολόγησης και παραμέτρους κινδύνου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- Την υποβολή εγγραφών αξιολογήσεων προς τα εγκριτικά κλιμάκια της Τράπεζας, για χρηματοδοτικά ανοίγματα προς πιστούχους ή ομίλους πιστούχων και συμμετέχει μέσω του επικεφαλής της και στελεχών της, με δικαίωμα ψήφου, στην εγκριτική διαδικασία πιστοδοτήσεων,
- Τον υπολογισμό του εποπτικού και εσωτερικού κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψη όλων των κινδύνων και την κατάρτιση των σχετικών κανονιστικών και εποπτικών αναφορών,
- Το σχεδιασμό, εξειδίκευση, εισήγηση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- Συμβάλλει μαζί με τις λοιπές Δ/νσεις και Μονάδες της Διοίκησης, στην διαμόρφωση και την ανάπτυξη της κουλτούρας κινδύνου στο σύνολο της Τράπεζας,
- Την αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης όλων των κινδύνων που αναλαμβάνει η Τράπεζα καθώς και την περιοδική επικύρωσή τους,
- Την σύνταξη και την υποβολή όλων των απαραίτητων αναφορών για τα θέματα αρμοδιότητάς της, με σκοπό την επαρκή πληροφόρηση της Διοίκησης, ανά τρίμηνο, εξάμηνο ή έτος.
- Την συνεργασία με τις λοιπές Μονάδες και Διευθύνσεις της Τράπεζας, σε θέματα που αφορούν στην διαχείριση των κινδύνων.
- Την συμμετοχή στις Ομάδες εργασιών που κατά καιρούς δημιουργούνται για τις ανάγκες εκπόνησης τακτικών και έκτακτων σχεδίων προς τις εποπτικές αρχές

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων στελεχώνεται εκτός από τον επικεφαλής και από δύο ακόμα υπαλλήλους.

4.2.4 Διαχείριση ενεργητικού – παθητικού

Οι πολιτικές διαχείρισης του ενεργητικού/παθητικού αποσκοπούν στη σύνθεση του ισολογισμού κατά τρόπο που αφενός να περιορίζεται ο κίνδυνος ρευστότητας και ο επιτοκιακός κίνδυνος και αφετέρου να συνεισφέρει στην κερδοφορία του. Η πολιτική διαχείρισης ενεργητικού/παθητικού της Τράπεζας σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από την ALCO η οποία χαράζει τη γενικότερη πολιτική για τη διαχείριση του Ενεργητικού και Παθητικού. Η ALCO χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει.

4.2.5 Εσωτερικός έλεγχος

Ο εσωτερικός έλεγχος, στοχεύει στην διενέργεια ελεγκτικών και συμβουλευτικών δραστηριοτήτων, σχεδιασμένων να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες.

4.3 Διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων

4.3.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με την Τράπεζα. Προέρχεται από τις πιστοδοτικές δραστηριότητες. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Τράπεζα. Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών διενεργείται ξεχωριστά από την Τράπεζα και ιδιαίτερα σε ανοίγματα άνω των €500χιλ. και από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων.

4.3.2 Διαδικασίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου

Οι πιστοδοτικές λειτουργίες της Τράπεζας περιλαμβάνουν:

- Κριτήρια πιστοδοτήσεων, σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς που απευθύνεται, την κατηγορία των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων, καθώς και του σκοπού, του είδους της πιστοδότησης, και της πηγής αποπληρωμής.

- Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία επιτρέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.
 - Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων καθώς και αναδιάρθρωσης, και ανανέωσης των υφιστάμενων πιστοδοτήσεων.
- Οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας της Τράπεζας για τις διαδικασίες που σχετίζονται με πιστωτικούς κινδύνους περιλαμβάνουν:
- Κατάλληλη διαχείριση των λειτουργιών πιστοδοτήσεων.
 - Τακτικές και έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για τη διαχείριση των προβληματικών πιστοδοτήσεων.

4.3.3 Μέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου, Παρακολούθηση και Εσωτερικές Διαβαθμίσεις

Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών αναλαμβάνεται κεντρικά από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία συνεργάζεται στενά με την Διεύθυνση Πίστης που είναι υπεύθυνη για συγκεκριμένες κατηγορίες χορηγήσεων, όπως και με την Διεύθυνση Διαχείρισης Καθυστερήσεων, η οποία είναι υπεύθυνη για όλα τα ανοίγματα που έχουν αθετήσει ή πρόκειται να αθετήσουν.

Η Τράπεζα για το έτος 2023 χρησιμοποίησε το νέο σύστημα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου για την αξιολόγηση πιστοληπτικών διαβαθμίσεων (ICAP CRIF RISK PROFILER) για την λιανική και επιχειρηματική πίστη.

Το χαρτοφυλάκιο κατηγοριοποιείται ετησίως σε δέκα πιστοδοτικές βαθμίδες, σχετιζόμενες με την Πιθανότητα Αθέτησης.

Τα ανοίγματα της Επιχειρηματικής Πίστης όπως και οι πιστοδοτήσεις προς ΜΜΕ καλύπτονται κυρίως από εμπράγματα εξασφαλίσεις και δευτερευόντως από ρευστοποιήσιμα στοιχεία, τιμολόγια εκχωρημένων απαιτήσεων, κ.λπ.

4.3.4 Διαχείριση Σημαντικής Συγκέντρωσης Κινδύνου

Η Τράπεζα διαχειρίζεται τη χορήγηση πιστοδοτήσεων, ελέγχει την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζει την κανονιστική της συμμόρφωση, μέσω ενός συστήματος εσωτερικών ορίων.

Κύριο εργαλείο για την παρακολούθηση του Επιχειρηματικού Χαρτοφυλακίου αποτελούν τα Ανώτατα Όρια Πιστούχου τα οποία εκφράζουν το ανώτατο επιτρεπτό επίπεδο έκθεσης σε κίνδυνο για δεδομένη βαθμίδα Πιστούχου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου, εγκρίνει τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια, η αναθεώρηση των οποίων γίνεται σε ετήσια βάση. Όλες οι υπερβάσεις επί των θεσπισθέντων εσωτερικών ορίων εγκρίνονται από τα αρμόδια εγκριτικά όργανα με βάση τις εγκριτικές ευχέρειες όπως αυτές ορίζονται στην Πιστωτική Πολιτική.

Ο πιστωτικός κίνδυνος συγκέντρωσης που απορρέει από την υπέρμετρη έκθεση έναντι ενός αντισυμβαλλόμενου ή ομάδας συνδεδεμένων αντισυμβαλλομένων, των οποίων η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης εξαρτάται από κοινούς παράγοντες παρακολουθείται μέσω των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων (ΜΧΑ) ανά ομάδα συνδεδεμένων οφειλετών.

Τέλος, στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου, η Τράπεζα σε συνεργασία με την SYSTEMIC S.A., υπολογίζει τον κίνδυνο συγκέντρωσης και τον κίνδυνο των μη αναμενόμενων ζημιών, δηλαδή το εσωτερικό ή οικονομικό κεφάλαιο των ανοιγμάτων της, υπολογίζοντας την επαύξηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

4.3.5 Πολιτική Απομείωσης Δανείων και Απαιτήσεων

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει πολιτική Απομείωσης Δανείων και Απαιτήσεων από Πελάτες. Η πολιτική αυτή καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία αξιολόγησης της ανάγκης απομείωσης και υπολογισμού της πρόβλεψης απομείωσης. Η Πολιτική Απομείωσης Δανείων και Απαιτήσεων που ακολουθεί η Τράπεζα περιγράφεται παραπάνω στη Σημείωση 2.7.5. Επιπλέον, έχει συσταθεί Επιτροπή Προβλέψεων η οποία ελέγχει την ορθή εφαρμογή της Πολιτικής Απομείωσης Δανείων Και Απαιτήσεων από πελάτες.

4.3.6 Εξασφαλίσεις και άλλες τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

4.3.6.1 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η συνηθέστερη πρακτική που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου σχετικά με δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών είναι η λήψη εξασφαλίσεων. Η Τράπεζα έχει θέσει σε εφαρμογή οδηγίες σχετικά με την

αποδοχή συγκεκριμένων κατηγοριών εξασφαλίσεων, όπως αυτές περιγράφονται στο κείμενο της Πολιτικής Αποτίμησης εξασφαλίσεων της Τράπεζας. Αναλυτικότερα, στην Πολιτική Αποτίμησης αναφέρονται διακριτά όλες οι αποδεκτές εξασφαλίσεις ως μορφές πιστωτικής προστασίας. Οι βασικότερες κατηγορίες εξασφαλίσεων είναι οι ακόλουθες:

- Προσημειώσεις υποθήκης επί ακινήτων που χρησιμοποιούνται για κατοικία ή/και εμπορικών ακινήτων
- Ενέχυρα επί καταθέσεων, μετοχών (εισηγμένων και μη), χρυσού, μηχανημάτων, κλπ.
- Εγγυήσεις ελληνικού δημοσίου ή ελληνικών και ευρωπαϊκών οργανισμών
- Εκχωρήσεις απαιτήσεων (γεγεννημένων και μη)
- Εταιρικές ή προσωπικές εγγυήσεις

Η Τράπεζα με στόχο την πληρέστερη παρακολούθηση και αποτελεσματικότερη διαχείριση των εξασφαλίσεων που λαμβάνονται σε ασφάλεια δανείων και απαιτήσεων, αλλά και προκειμένου να εναρμονίζεται πλήρως με το υφιστάμενο εποπτικό πλαίσιο έχει ενσωματώσει στα υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα το υποσύστημα εξασφαλίσεων. Μέσω του υποσυστήματος εξασφαλίσεων παρέχεται η δυνατότητα άντλησης πληροφόρησης για τις εξασφαλίσεις σε διάφορα επίπεδα, παρακολουθούνται τα συστατικά στοιχεία της εξασφάλισης που επιτρέπουν την ποιοτική αξιολόγησή της, όπως και τα στοιχεία που επιτρέπουν τον υπολογισμό της αξίας της.

4.3.6.2 Μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο στις 31.12.2023 και 31.12.2022 για τον Όμιλο και την Τράπεζα, αντίστοιχα, έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
<i><u>A. Εντός Ισολογισμού Στοιχεία που υπόκεινται σε Πιστωτικό Κίνδυνο</u></i>				
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	145.072.684	171.302.377	145.072.684	171.302.377
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	12.035.622	11.718.650	12.035.622	11.718.650
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	1.044.865	1.044.865
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	364.773.218	343.364.408	409.087.759	381.424.454
Συμμετοχές	6.678.056	14.045	31.653.834	10.203.696
Λοιπές απαιτήσεις από πελάτες και διάφορους χρεώστες	15.382.919	15.382.919	7.062.727	7.062.727
Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	9.044.603	12.225.269	3.979.792	3.689.604
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο*	554.031.967	555.052.534	609.937.282	586.446.372
<i><u>B. Εκτός Ισολογισμού Στοιχεία που υπόκεινται σε Πιστωτικό Κίνδυνο</u></i>				
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	28.714.173	25.042.486	28.717.635	25.045.949
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	28.714.173	25.042.486	28.717.635	25.045.949
Συνολική Αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε Πιστωτικό Κίνδυνο	582.746.140	580.095.020	638.654.917	611.492.320

4.3.6.3 Αποτίμηση εξασφαλίσεων

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική της Τράπεζας, η αξία των εξασφαλίσεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα των εκτιμήσεων των ακινήτων συνήθως δεν υπερβαίνει διάστημα ενός έτους για εμπορικά ακίνητα και τρία έτη για αστικά. Οι αποτιμήσεις πραγματοποιούνται από πιστοποιημένους εκτιμητές.

Στην αξία των εξασφαλίσεων περιλαμβάνονται:

- Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας, και συγκεκριμένα προσημειώσεις / υποθήκες επί εμπορικών ακινήτων ή ακινήτων προοριζόμενων για κατοικία, αφαιρουμένων τυχόν προηγούμενων βαρών, με ανώτατο ποσό την ελάχιστη διασφαλιστική αξία,
- Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις, και συγκεκριμένα ενέχυρα επί καταθέσεων, μετοχών εισηγμένων σε κύριο δείκτη οργανωμένης αγοράς καθώς και χρυσού,
- Λοιπές εξασφαλίσεις (όπως εκχωρήσεις απαιτήσεων),
- Αξία εγγυήσεων (αξία εξασφαλίσεων που αφορούν EAT A.E. και EIF).

Σύμφωνα με την Πολιτική Αποτίμησης της Τράπεζας, οι εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας δύναται να υπολογίζονται και με τη μέθοδο στατιστικών δεικτών (μέθοδος prop-indexing).

Η ανάλυση των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων που λαμβάνονται για τον περιορισμό της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, αναλύονται ανά κατηγορία χαρτοφυλακίου και συνοψίζονται στους ακόλουθους πίνακες:

Ανάλυση εξασφαλίσεων και εγγυήσεων – Όμιλος

	31 Δεκεμβρίου 2023					31 Δεκεμβρίου 2022				
	Αξία Εξασφαλίσεων					Αξία Εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων
Λιανική Τραπεζική	130.714	2.528	3.516	136.758	2.735	122.429	2.004	2.976	127.409	2.751
Επιχειρηματική	323.047	10.506	20.073	353.626	12.981	293.185	5.211	18.553	316.949	13.196
Τραπεζική										
Δημόσιος Τομέας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	453.761	13.034	23.589	490.384	15.716	415.614	7.215	21.529	444.358	15.947

Ανάλυση εξασφαλίσεων και εγγυήσεων – Τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2023					31 Δεκεμβρίου 2022				
	Αξία Εξασφαλίσεων					Αξία Εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων
Λιανική Τραπεζική	130.714	2.528	3.516	136.758	2.735	122.429	2.004	2.976	127.409	2.751
Επιχειρηματική	340.941	24.818	21.019	386.778	13.461	327.081	5.421	19.499	352.001	13.676
Τραπεζική										
Δημόσιος Τομέας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	471.655	27.346	24.535	523.536	16.196	449.510	7.425	22.475	479.410	16.427

Επιπροσθέτως, υφίστανται ενεργές αξίες εγγυήσεων ποσού 20,5.εκ.€ είτε της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας - Ε.Α.Τ. Α.Ε. είτε του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων - European Investment Fund-EIF, τα οποία αντιστοιχούν σε δάνεια συνολικού υπολοίπου 27,2εκ.€ και αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα που δόθηκαν για την ενίσχυση ρευστότητας των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων του COVID-19.

Επισημαίνεται ότι βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη η διάθεση του χρηματοδοτικού προγράμματος EMPLOYMENT AND SOCIAL INNOVATION GUARANTEE FACILITY GUARANTEE AGREEMENT FOR MICROFINANCE (EaSI) σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων-EIF το οποίο προσφέρει εγγύηση, για να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε χρηματοδότηση πολύ μικρών επιχειρήσεων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

4.3.6.4 Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης των Στεγαστικών δανείων

Ο Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης των Στεγαστικών δανείων, απεικονίζει την σχέση του δανείου και της διασφαλιστικής αξίας του ακινήτου που κατέχεται ως εξασφάλιση. Παρακάτω απεικονίζονται τα υπόλοιπα δανείων ανάλογα με το ποσοστό LTV για το χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
Μικρότερο από 50%	2.810	2.671	2.810	2.671
50%-70%	3.734	2.484	3.734	2.484
71%-80%	3.145	4.863	3.145	4.863
81%-90%	2.817	2.552	2.817	2.552
91%-100%	2.061	1.542	2.061	1.542
101%-120%	2.307	1.755	2.307	1.755
121%-150%	1.952	2.098	1.952	2.098
Μεγαλύτερο από 150%	6.084	5.441	6.084	5.441
Σύνολο	24.910	23.406	24.910	23.406
Μέσος όρος του Δείκτη	101%	104%	101%	104%

4.3.6.5 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η πιστωτική ποιότητα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών συνοψίζεται ως ακολούθως:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών κατά πιστωτική ποιότητα – Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2023	Stage 1			Stage 2			Stage 3			ΣΥΝΟΛΑ	
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Αξία εξασφάλισης
Λιανική Τραπεζική	28.900	(196)	28.704	4.207	(182)	4.025	101.578	(37.027)	64.550	97.279	139.532
Στεγαστικά δάνεια	7.634	(8)	7.626	456	(32)	423	16.820	(4.392)	12.429	20.478	32.776
Καταναλωτικά δάνεια*	5.376	(90)	5.286	576	(9)	567	10.514	(3.771)	6.744	12.596	15.971
Λοιπά δάνεια	15.890	(98)	15.792	3.175	(141)	3.035	74.243	(28.865)	45.378	64.205	90.785
Επιχειρηματική Τραπεζική	154.603	(973)	153.630	34.816	(1.616)	33.200	150.550	(69.932)	80.618	267.448	366.607
Μεγάλες επιχειρήσεις	8.278	(153)	8.125	0	0	0	2.618	(2.615)	4	8.129	15.585
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	146.325	(820)	145.505	34.816	(1.616)	33.200	147.932	(67.318)	80.614	259.319	351.022
Δημόσιος τομέας	49	(2)	47	0	0	0	0	0	0	47	0
Ελλάδα	49	(2)	47	0	0	0	0	0	0	47	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	183.551	(1.171)	182.380	39.023	(1.798)	37.225	252.128	(106.960)	145.168	364.773	506.139

*Πιστωτικές κάρτες λογιστικού υπολοίπου προ προβλέψεων ποσού 479.5χιλ € και μετά προβλέψεων ποσού 47.9χιλ € περιλαμβάνονται στα καταναλωτικά δάνεια στο Στάδιο 3.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών κατά πιστωτική ποιότητα – Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2023	Stage 1			Stage 2			Stage 3			ΣΥΝΟΛΑ	
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Αξία εξασφάλισης
Λιανική Τραπεζική	28.900	(196)	28.704	4.207	(182)	4.025	101.578	(37.027)	64.550	97.279	139.532
Στεγαστικά δάνεια	7.634	(8)	7.626	456	(32)	423	16.820	(4.392)	12.429	20.478	32.776
Καταναλωτικά δάνεια*	5.376	(90)	5.286	576	(9)	567	10.514	(3.771)	6.744	12.596	15.971
Λοιπά δάνεια	15.890	(98)	15.792	3.175	(141)	3.035	74.243	(28.865)	45.378	64.205	90.785
Επιχειρηματική Τραπεζική	198.921	(977)	197.944	34.816	(1.616)	33.200	150.550	(69.932)	80.618	311.762	400.237
Μεγάλες επιχειρήσεις	8.278	(153)	8.125	0	0	0	2.618	(2.615)	4	8.129	15.585
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	190.643	(824)	189.819	34.816	(1.616)	33.200	147.932	(67.318)	80.614	303.634	384.652
Δημόσιος τομέας	49	(2)	47	0	0	0	0	0	0	47	0
Ελλάδα	49	(2)	47	0	0	0	0	0	0	47	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	227.870	(1.175)	226.695	39.023	(1.798)	37.225	252.128	(106.960)	145.168	409.088	539.769

*Πιστωτικές κάρτες λογιστικού υπολοίπου προ προβλέψεων ποσού 479.5χιλ € και μετά προβλέψεων ποσού 47.9χιλ € περιλαμβάνονται στα καταναλωτικά δάνεια στο Στάδιο 3.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών κατά πιστωτική ποιότητα – Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2022	Stage 1			Stage 2			Stage 3			ΣΥΝΟΛΑ	
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Αξία εξασφάλισης
Λιανική Τραπεζική	25.913	(234)	25.680	9.047	(292)	8.755	92.322	(33.772)	58.550	92.985	130.201
Στεγαστικά δάνεια	6.661	(23)	6.637	830	(26)	804	15.916	(4.212)	11.704	19.145	30.785
Καταναλωτικά δάνεια	4.787	(72)	4.715	580	(10)	570	10.157	(3.721)	6.436	11.721	15.082
Λοιπά δάνεια	14.466	(138)	14.328	7.638	(256)	7.381	66.249	(25.839)	40.410	62.120	84.334
Επιχειρηματική Τραπεζική	140.032	(1.105)	138.927	43.183	(3.570)	39.613	134.424	(62.647)	71.777	250.317	330.146
Μεγάλες επιχειρήσεις	5.908	(270)	5.638	9.113	(2.376)	6.737	2.618	(2.613)	5	12.379	8.930
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	134.124	(835)	133.289	34.070	(1.194)	32.877	131.806	(60.034)	71.772	237.938	321.216
Δημόσιος τομέας	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	62	0
Ελλάδα	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	62	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	166.010	(1.341)	164.668	52.230	(3.861)	48.369	226.746	(96.419)	130.327	343.364	460.347

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών κατά πιστωτική ποιότητα – Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2022	Stage 1			Stage 2			Stage 3			ΣΥΝΟΛΑ	
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Αξία εξασφάλισης
Λιανική Τραπεζική	25.913	(234)	25.680	9.047	(292)	8.755	92.322	(33.772)	58.550	92.985	130.201
Στεγαστικά δάνεια	6.661	(23)	6.637	830	(26)	804	15.916	(4.212)	11.704	19.145	30.785
Καταναλωτικά δάνεια	4.787	(72)	4.715	580	(10)	570	10.157	(3.721)	6.436	11.721	15.082
Λοιπά δάνεια	14.466	(138)	14.328	7.638	(256)	7.381	66.249	(25.839)	40.410	62.120	84.334
Επιχειρηματική Τραπεζική	178.094	(1.108)	176.987	43.183	(3.570)	39.613	134.424	(62.647)	71.777	288.377	365.678
Μεγάλες επιχειρήσεις	5.908	(270)	5.638	9.113	(2.376)	6.737	2.618	(2.613)	5	12.379	8.930
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	172.186	(837)	171.349	34.070	(1.194)	32.877	131.806	(60.034)	71.772	275.998	356.748
Δημόσιος τομέας	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	62	0
Ελλάδα	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	62	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	204.072	(1.344)	202.729	52.230	(3.861)	48.369	226.746	(96.419)	130.327	381.424	495.879

Η ενηλικίωση (ημέρες καθυστέρησης) των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, συνοψίζεται ως ακολούθως:

31 Δεκεμβρίου 2023	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Όμιλος												
	Λιανική Τραπεζική												
	Στεγαστικά δάνεια				Καταναλωτικά δάνεια*				Λοιπά δάνεια				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	
Ενήμερα	6.937	385	755	8.077	4.809	417	59	5.285	14.343	1.788	2.706	18.838	
1-30 μέρες	688	9	76	773	477	120	1	598	1.449	331	31	1.811	
31-60 μέρες	0	30	47	77	0	17	32	49	0	288	69	357	
61-90 μέρες	0	0	106	106	0	13	1	14	0	627	19	646	
91-180 μέρες	0	0	0	0	0	0	8	8	0	0	171	171	
181-360 ημέρες	0	0	61	61	0	0	321	321	0	0	2.769	2.769	
> 360 ημέρες	0	0	11.383	11.383	0	0	6.321	6.321	0	0	39.613	39.613	
Σύνολο	7.626	423	12.428	20.477	5.286	567	6.744	12.596	15.792	3.035	45.378	64.205	
Αξία εξασφαλίσεων	14.758	824	17.195	32.776	4.772	1.078	10.121	15.971	22.334	3.511	64.941	90.785	

31 Δεκεμβρίου 2023	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Όμιλος															
	Επιχειρηματική Τραπεζική								Δημόσιος Τομέας							
	Μεγάλες Επιχειρήσεις				ΜΜΕ				Ελλάδα				Άλλες χώρες			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο
Ενήμερα	8.125	0	0	8.125	129.554	25.796	4.011	159.361	47	0	0	47	0	0	0	0
1-30 μέρες	0	0	0	0	15.950	235	309	16.494	0	0	0	0	0	0	0	0
31-60 μέρες	0	0	0	0	0	6.903	7.045	13.948	0	0	0	0	0	0	0	0
61-90 μέρες	0	0	0	0	0	267	10	277	0	0	0	0	0	0	0	0
91-180 μέρες	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0
181-360 ημέρες	0	0	0	0	0	0	239	239	0	0	0	0	0	0	0	0
> 360 ημέρες	0	0	4	4	0	0	68.994	68.994	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	8.125	0	4	8.129	145.504	33.200	80.614	259.319	47	0	0	47	0	0	0	0
Αξία εξασφαλίσεων	6.858	0	8.727	15.585	190.040	39.581	121.401	351.022	0	0	0	0	0	0	0	0

31 Δεκεμβρίου 2023	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Τράπεζα											
	Λιανική Τραπεζική											
	Στεγαστικά δάνεια				Καταναλωτικά δάνεια*				Λοιπά δάνεια			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο
Ενήμερα	6.937	385	755	8.077	4.809	417	59	5.285	14.343	1.788	2.706	18.838
1-30 μέρες	688	9	76	773	477	120	1	598	1.449	331	31	1.811
31-60 μέρες	0	30	47	77	0	17	32	49	0	288	69	357
61-90 μέρες	0	0	106	106	0	13	1	14	0	627	19	646
91-180 μέρες	0	0	0	0	0	0	8	8	0	0	171	171
181-360 ημέρες	0	0	61	61	0	0	321	321	0	0	2.769	2.769
> 360 ημέρες	0	0	11.383	11.383	0	0	6.321	6.321	0	0	39.613	39.613
Σύνολο	7.626	423	12.428	20.477	5.286	567	6.744	12.596	15.792	3.035	45.378	64.205
Αξία εξασφαλίσεων	14.758	824	17.195	32.776	4.772	1.078	10.121	15.971	22.334	3.511	64.941	90.785

31 Δεκεμβρίου 2023	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Τράπεζα															
	Επιχειρηματική Τραπεζική								Δημόσιος Τομέας							
	Μεγάλες Επιχειρήσεις				ΜΜΕ				Ελλάδα				Άλλες χώρες			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο
Ενήμερα	8.125	0	0	8.125	173.870	25.796	4.011	203.677	47	0	0	47	0	0	0	0
1-30 μέρες	0	0	0	0	15.950	235	309	16.494	0	0	0	0	0	0	0	0
31-60 μέρες	0	0	0	0	0	6.903	7.045	13.948	0	0	0	0	0	0	0	0
61-90 μέρες	0	0	0	0	0	267	10	277	0	0	0	0	0	0	0	0
91-180 μέρες	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0
181-360 ημέρες	0	0	0	0	0	0	239	239	0	0	0	0	0	0	0	0
> 360 ημέρες	0	0	4	4	0	0	68.994	68.994	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	8.125	0	4	8.129	189.820	33.200	80.614	303.634	47	0	0	47	0	0	0	0
Αξία εξασφαλίσεων	6.858	0	8.727	15.585	223.671	39.581	121.401	384.652	0	0	0	0	0	0	0	0

31 Δεκεμβρίου 2022	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Όμιλος											
	Λιανική Τραπεζική											
	Στεγαστικά δάνεια				Καταναλωτικά δάνεια				Λοιπά δάνεια			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο
Ενήμερα	5.204	351	195	5.749	4.331	487	319	5.137	13.482	5.420	2.359	21.261
1-30 μέρες	1.305	70	0	1.376	376	46	810	1.232	727	372	96	1.195
31-60 μέρες	128	335	36	499	6	13	28	46	79	359	8	446
61-90 μέρες	0	48	462	510	0	22	33	55	40	1.230	474	1.743
91-180 μέρες	0	0	0	0	1	3	3	7	0	0	164	164
181-360 ημέρες	0	0	584	584	0	0	84	84	0	0	1.292	1.292
> 360 ημέρες	0	0	10.425	10.426	0	0	5.159	5.159	1	1	36.016	36.018
Σύνολο	6.637	804	11.704	19.145	4.715	570	6.436	11.721	14.328	7.381	40.410	62.120
Αξία εξασφαλίσεων	13.115	1.117	16.553	30.785	4.159	973	9.950	15.082	18.898	7.543	57.893	84.334

31 Δεκεμβρίου 2022	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Όμιλος															
	Επιχειρηματική Τραπεζική								Δημόσιος Τομέας							
	Μεγάλες Επιχειρήσεις				ΜΜΕ				Ελλάδα				Άλλες χώρες			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο
Ενήμερα	5.638	6.737	0	12.374	127.125	23.666	6.797	157.589	62	0	0	62	0	0	0	0
1-30 μέρες	0	0	0	0	3.936	358	19	4.312	0	0	0	0	0	0	0	0
31-60 μέρες	0	0	0	0	2.227	5.616	129	7.972	0	0	0	0	0	0	0	0
61-90 μέρες	0	0	0	0	0	2.093	1.616	3.708	0	0	0	0	0	0	0	0
91-180 μέρες	0	0	0	0	0	1.144	557	1.701	0	0	0	0	0	0	0	0
181-360 ημέρες	0	0	0	0	0	0	1.430	1.430	0	0	0	0	0	0	0	0
> 360 ημέρες	0	0	5	5	0	0	61.225	61.225	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	5.638	6.737	5	12.379	133.289	32.877	71.772	237.938	62	0	0	62	0	0	0	0
Αξία εξασφαλίσεων	290	0	8.640	8.930	175.035	34.602	111.579	321.216	0	0	0	0	0	0	0	0

31 Δεκεμβρίου 2022	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Τράπεζα											
	Λιανική Τραπεζική											
	Στεγαστικά δάνεια				Καταναλωτικά δάνεια				Λοιπά δάνεια			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο
Ενήμερα	5.204	351	195	5.749	4.331	487	319	5.137	13.482	5.420	2.359	21.261
1-30 μέρες	1.305	70	0	1.376	376	46	810	1.232	727	372	96	1.195
31-60 μέρες	128	335	36	499	6	13	28	46	79	359	8	446
61-90 μέρες	0	48	462	510	0	22	33	55	40	1.230	474	1.743
91-180 μέρες	0	0	0	0	1	3	3	7	0	0	164	164
181-360 ημέρες	0	0	584	584	0	0	84	84	0	0	1.292	1.292
> 360 ημέρες	0	0	10.425	10.426	0	0	5.159	5.159	1	1	36.016	36.018
Σύνολο	6.637	804	11.704	19.145	4.715	570	6.436	11.721	14.328	7.381	40.410	62.120
Αξία εξασφαλίσεων	13.115	1.117	16.553	30.785	4.159	973	9.950	15.082	18.898	7.543	57.893	84.334

31 Δεκεμβρίου 2022	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Τράπεζα															
	Επιχειρηματική Τραπεζική								Δημόσιος Τομέας							
	Μεγάλες Επιχειρήσεις				ΜΜΕ				Ελλάδα				Άλλες χώρες			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο
Ενήμερα	5.638	6.737	0	12.374	165.119	23.666	6.797	195.582	62	0	0	62	0	0	0	0
1-30 μέρες	0	0	0	0	4.002	358	19	4.379	0	0	0	0	0	0	0	0
31-60 μέρες	0	0	0	0	2.227	5.616	129	7.972	0	0	0	0	0	0	0	0
61-90 μέρες	0	0	0	0	0	2.093	1.616	3.708	0	0	0	0	0	0	0	0
91-180 μέρες	0	0	0	0	0	1.144	557	1.701	0	0	0	0	0	0	0	0
181-360 ημέρες	0	0	0	0	0	0	1.430	1.430	0	0	0	0	0	0	0	0
> 360 ημέρες	0	0	5	5	0	0	61.225	61.225	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	5.638	6.737	5	12.379	171.349	32.877	71.772	275.998	62	0	0	62	0	0	0	0
Αξία εξασφαλίσεων	290	0	8.640	8.930	210.567	34.602	111.579	356.748	0	0	0	0	0	0	0	0

4.3.6.6 Απομειωμένα δάνεια

Ως πιστωτικά απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, σύμφωνα με την Πολιτική Απομείωσης της Τράπεζας, ορίζονται τα δάνεια και οι απαιτήσεις που κατατάσσονται σε Στάδιο 3 (και επομένως θεωρούνται ανοίγματα σε Αθέτηση). Η Τράπεζα εφαρμόζει τον ορισμό αθέτησης, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών της καταστάσεων, εναρμονισμένο με τον ορισμό των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (Non Performing Exposures – NPE) κατά τα οριζόμενα από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών – EBA, και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013. Βάσει των παραπάνω, η Τράπεζα θεωρεί πως ένας πιστούχος ή δάνειο βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων όταν πληροί ένα από τα κάτωθι κριτήρια:

- Ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών σε οποιαδήποτε σημαντική πιστωτική υποχρέωση έναντι της Τράπεζας.
- Η Τράπεζα θεωρεί πως ο πιστούχος αδυνατεί να εκπληρώσει (Unlikely to Pay “UTP”) πλήρως τις συμβατικές του υποχρεώσεις προς την Τράπεζα, εκτός εάν η Τράπεζα προσφύγει σε ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων του.
- Το δάνειο έχει ταξινομηθεί ως Μη Εξυπηρετούμενο Άνοιγμα Κάτω από Μέτρα Ανοχής (Non - Performing Forborne Exposure) σύμφωνα με το άρθρο 47α(3) του κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 ως ισχύει.

4.3.6.7 Μεταφορά των δανείων στην κατηγορία των μη απομειωμένων

Τα απομειωμένα δάνεια μπορούν να χαρακτηριστούν ως μη-απομειωμένα αν μετά την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης εμφανιστούν αντικειμενικές ενδείξεις από τις οποίες να προκύπτει πιθανότητα αποπληρωμής σύμφωνα με τους αρχικούς ή τους τυχόν τροποποιημένους συμβατικούς όρους. Σύμφωνα με την Πολιτική Απομείωσης της Τράπεζας, η μεταφορά ενός ανοίγματος από Στάδιο 3 σε Στάδιο 1 ή 2 είναι ένδειξη Εξόδου σε Στάδιο μη-αθέτησης.

Η ανάλυση των ροών μετάβασης για ανοίγματα και προβλέψεις, μεταξύ απομειωμένων και μη-απομειωμένων δανείων, ανά χαρτοφυλάκιο και Στάδιο, παρατίθεται ενδελεχώς στην παράγραφο 4.4.4.

4.3.6.8 Λογιστική πολιτική για αναγνώριση δεδουλευμένων τόκων απομειωμένων δανείων

Η Τράπεζα και ο Όμιλος αναγνωρίζουν εσόδου από απομειωμένα δάνεια στις οικονομικές τους καταστάσεις, η ανάλυση του εσόδου παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες.

Ανάλυση Εσόδων από Τόκους δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών – Τράπεζα
31 Δεκεμβρίου 2023

	Εξυηρητούμενα	Μη-Εξυηρητούμενα	Σύνολο εσόδων από τόκους
Λιανική Τραπεζική	2.164	6.529	8.693
Επιχειρηματική Τραπεζική	14.392	6.044	20.436
Δημόσιος τομέας	6	0	6
Σύνολο εσόδων από τόκους	16.562	12.573	29.135

Ανάλυση Εσόδων από Τόκους δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών – Όμιλος
31 Δεκεμβρίου 2023

	Εξυηρητούμενα	Μη-Εξυηρητούμενα	Σύνολο εσόδων από τόκους
Λιανική Τραπεζική	2.164	6.529	8.693
Επιχειρηματική Τραπεζική	11.141	6.044	17.185
Δημόσιος τομέας	6	0	6
Σύνολο εσόδων από τόκους	13.311	12.573	25.884

Ανάλυση Εσόδων από Τόκους δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών – Τράπεζα
31 Δεκεμβρίου 2022

	Εξυηρητούμενα*	Μη-Εξυηρητούμενα*	Σύνολο εσόδων από τόκους
Λιανική Τραπεζική	2.119	6.029	8.148
Επιχειρηματική Τραπεζική	12.125	10.449	22.574
Δημόσιος τομέας	7	0	7
Σύνολο εσόδων από τόκους	14.251	16.478	30.729

Ανάλυση Εσόδων από Τόκους δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών – Όμιλος
31 Δεκεμβρίου 2022

	Εξυηρητούμενα*	Μη-Εξυηρητούμενα*	Σύνολο εσόδων από τόκους
Λιανική Τραπεζική	2.119	6.029	8.148
Επιχειρηματική Τραπεζική	9.625	10.449	20.074
Δημόσιος τομέας	7	0	7
Σύνολο εσόδων από τόκους	11.751	16.478	28.228

*Όπως αναμορφώθηκαν για το έτος.

4.4 Ρυθμίσεις Δανείων

Οι ρυθμίσεις εφαρμόζονται σε περιπτώσεις που αναγνωρίζεται οικονομική αδυναμία του οφειλέτη να εξυηρητήσει το δάνειο σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της δανειακής σύμβασης, εφόσον πρόκειται για συνεργάσιμο και βιώσιμο οφειλέτη. Αξιολογώντας αυτές τις δυσκολίες, η Τράπεζα τροποποιεί τους όρους της δανειακής σύμβασης, ώστε να μπορέσει ο οφειλέτης να εξυηρητήσει, υπό την προϋπόθεση ότι οι ρυθμίσεις θα είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις αιτίες που οδήγησαν τον οφειλέτη στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών, όσο και τη δυνατότητα αποπληρωμής.

Η Τράπεζα έχει εναρμονιστεί με τις εποπτικές της υποχρεώσεις αναφορικά με τη διαχείριση των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυηρητούμενων πιστοδοτήσεων, όντας ευθυγραμμισμένη με τις Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής και τις λοιπές οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το Νόμο 4261/2014, τον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις της Τραπεζής της Ελλάδος, καθώς και με βάση τον 47α(3) του κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 και τα ισχύοντα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής οι ρυθμίσεις αφορούν συνήθως σε επιμήκυνση της διάρκειας του αρχικού δανείου, παροχή περιόδου χάριτος - με ή χωρίς καταβολή μόνο τόκων για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα - μείωση επιτοκίου και λοιπές τροποποιήσεις όρων, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε δανειολήπτη.

Η Τράπεζα εφαρμόζει τους προτεινόμενους από το εποπτικό πλαίσιο τύπους ρύθμισης, οι οποίοι κατατάσσονται σε:

- Βραχυπρόθεσμους τύπους ρύθμισης: εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που οι δυσκολίες του οφειλέτη κρίνονται βάσιμα προσωρινές. Ενδεικτικά αναφέρονται: Κεφαλαιοποίηση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών, Καταβολή μόνο Τόκων, Παροχή περιόδου χάριτος κλπ.
- Μακροπρόθεσμους τύπους ρύθμισης: εφαρμόζονται σε μεγαλύτερη διάρκεια με στόχο τη μείωση της δόσης σε συνδυασμό ενδεχομένως με αύξηση του αριθμού και την παράταση του χρόνου αποπληρωμής. Ενδεικτικά αναφέρονται: Μείωση επιτοκίου, Παράταση Διάρκειας, κλπ.
- Τύπους οριστικής διευθέτησης: αφορούν στις περιπτώσεις που τερματίζεται ή μεταβάλλεται ουσιαστικά η συμβατική σχέση, με στόχο την οριστική τακτοποίηση της απαίτησης της τράπεζας έναντι του οφειλέτη. Ενδεικτικά αναφέρονται: Εθελοντική Παράδοση Ενυπόθηκου Ακινήτου, Διακανονισμός Απαιτήσεων, Ρευστοποίηση σε Πλειστηριασμό, Ρυθμίσεις Αναγκαστικού Δικαίου, Μερική Διαγραφή Οφειλής κλπ.

Για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο οι λύσεις ρύθμισης που εφαρμόζονται ποικίλουν μεταξύ διαφορετικών προγραμμάτων αποπληρωμής, τα οποία προσαρμόζονται στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και στην δυνατότητα του δανειολήπτη να αποπληρώσει, όπως είναι η επέκταση της διάρκειας του δανείου ανάλογα με τον δανειολήπτη και τις ανάγκες του, η μετατροπή του είδους δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο, η πληρωμή για κάποιο χρονικό διάστημα μόνο τόκων κλπ.

Τόσο για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, όσο και για τα χαρτοφυλάκια της λιανικής τραπεζικής, στους αντίστοιχους κανονισμούς καθυστερήσεων και πιστοδοτήσεων της Τράπεζας, υφίστανται καταγεγραμμένες οδηγίες – διαδικασίες με τις οποίες αποτυπώνεται πλήρως το σύνολο των παρεχόμενων προϊόντων ρύθμισης, οι προϋποθέσεις ένταξης των πιστούχων και η διαχείριση και παρακολούθηση ρυθμισμένων δανείων από το στάδιο της έγκρισης μέχρι και το στάδιο καταγγελίας της σύμβασης.

Η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται σε ατομική ή συλλογική βάση ανά δανειολήπτη, σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού που εφαρμόζεται από την Τράπεζα για το σύνολο του χαρτοφυλακίου.

Τα κριτήρια της Τράπεζας για τον χαρακτηρισμό ενός δανείου ως ρυθμισμένου είναι απόλυτα εναρμονισμένα με τα Εκτελεστικά Τεχνικά Πρότυπα της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής για της ρυθμίσεις και τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα, τόσο για εποπτικούς σκοπούς όσο και για σκοπούς κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων.

Συνεπώς, ως ρυθμισμένα χαρακτηρίζονται όλα τα δάνεια στα οποία πραγματοποιήθηκε τροποποίηση των συμβατικών όρων και προϋποθέσεων ή αναχρηματοδότηση των οφειλών του οφειλέτη με ευνοϊκότερους όρους, λόγω υφιστάμενης ή αναμενόμενης οικονομικής δυσκολίας, που δεν εφαρμόζονται σε οφειλέτες με παραπλήσια κατηγοριοποίηση κινδύνου.

Στο πλαίσιο της συμμόρφωσης της πολιτικής ρύθμισης δανείων της Τράπεζας με τους σχετικούς ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και τις οδηγίες της Τραπεζής της Ελλάδος, λειτουργούν εξειδικευμένες δομές και διαδικασίες, έχουν αναπτυχθεί τα συστήματα πληροφορικής και έχει πραγματοποιηθεί τροποποίηση υφιστάμενων εφαρμογών και υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Διαχείρισης Καθυστερήσεων είναι ένα ανεξάρτητο διοικητικό όργανο της Τράπεζας με κύριους στόχους:

α) την αποτελεσματική και αξιόπιστη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων για το σύνολο του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας

β) τη διενέργεια ρυθμίσεων εξασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα των πιστούχων, παράλληλα με τη μεγιστοποίηση αποδοτικότητας για την Τράπεζα και

γ) την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των διαφόρων τύπων ρυθμίσεων

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Καθυστερήσεων δεν εμπλέκεται στη διαδικασία χορήγησης πιστώσεων και δανείων, ούτε και στη διαχείριση του ομαλά εξυπηρετούμενου τμήματος του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.

Στον παρακάτω πίνακα συνοφίζονται τα ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά είδος ρύθμισης, καθώς και Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών για τις οποίες έχουν οριστεί Λύσεις Οριστικής Διευθέτησης:

Ανάλυση ρυθμισμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά είδος ρύθμισης (καθαρά υπόλοιπα)

Είδη ρύθμισης	Όμιλος		Τράπεζα	
	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
Πρόγραμμα μειωμένων δόσεων	294	347	294	347
Παροχή περιόδου χάριτος	2.545	8.824	2.545	8.824
Επέκταση διάρκειας δανείου	20.230	13.954	20.230	13.954
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	9.301	23.692	9.301	23.692
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	1.945	1.735	1.945	1.735
Λοιπά	21.284	10.233	21.284	10.233
Συνολική καθαρή αξία	55.599	58.785	55.599	58.785

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά κατηγορία

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
Λιανική Τραπεζική	14.983	15.134	14.983	15.134
Στεγαστικά δάνεια	2.066	1.467	2.066	1.467
Καταναλωτικά δάνεια	2.119	2.165	2.119	2.165
Λοιπά δάνεια	10.798	11.502	10.798	11.502
Επιχειρηματική Τραπεζική	40.616	43.650	40.616	43.650
Μεγάλες επιχειρήσεις	4	6.741	4	6.741
ΜΜΕ	40.612	36.909	40.612	36.909
Δημόσιος τομέας	0	0	0	0
Ελλάδα	0	0	0	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0
Σύνολο	55.599	58.785	55.599	58.785

4.4.1 Ανάκτηση εξασφαλίσεων

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα περιουσιακά στοιχεία από ανάκτηση ληφθεισών εξασφαλίσεων για την Τράπεζα και τον Όμιλο ανήλθαν σε ποσό €27εκ. (31/12/2022: €38,6εκ.), εκ των οποίων ποσό €19εκ. για το 2023 έχει κατηγοριοποιηθεί στα Ακίνητα Επενδύσεων (31/12/2022: €29,8εκ.).

4.4.2 Κατανομή πιστωτικού κινδύνου των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Η κατανομή των ανοιγμάτων και προβλέψεων του Ομίλου και της Τράπεζας ανά Στάδιο και Ρύθμιση, συνοψίζεται στους παρακάτω πίνακες:

Ανάλυση Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31 Δεκεμβρίου 2023			31 Δεκεμβρίου 2023		
	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις	Ποσοστό ρυθμισμένων δανείων	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις	Ποσοστό ρυθμισμένων δανείων
Stage 1	183.551	0	0%	227.870	0	0%
Stage 2	39.023	26.843	69%	39.023	26.843	69%
Stage 3	252.128	53.266	21%	252.128	53.266	21%
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	474.702	80.109	17%	519.021	80.109	15%
Stage 1 - Πρόβλεψη	(1.171)	0	0%	(1.175)	0	0%
Stage 2 - Πρόβλεψη	(1.798)	(1.676)	93%	(1.798)	(1.676)	93%
Stage 3 - Πρόβλεψη	(106.960)	(22.834)	21%	(106.960)	(22.834)	21%
Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	364.773	55.599	15%	409.088	55.599	14%
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	510.328	80.989	16%	543.959	80.989	15%

Ανάλυση Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31 Δεκεμβρίου 2022			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις	Ποσοστό ρυθμισμένων δανείων	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις	Ποσοστό ρυθμισμένων δανείων
Stage 1	166.010	0	0%	204.072	0	0%
Stage 2	52.230	40.933	78%	52.230	40.933	78%
Stage 3	226.746	40.223	18%	226.746	40.223	18%
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	444.986	81.156	18%	483.048	81.156	17%
Stage 1 - Πρόβλεψη	(1.341)	0	0%	(1.344)	0	0%
Stage 2 - Πρόβλεψη	(3.861)	(3.520)	91%	(3.861)	(3.520)	91%
Stage 3 - Πρόβλεψη	(96.419)	(18.852)	20%	(96.419)	(18.852)	20%
Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	343.365	58.784	17%	381.424	58.784	15%
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	463.956	78.861	17%	499.488	78.861	16%

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την εκτίμηση πιστωτικού κινδύνου ανά διαβάθμιση. Η εκτίμηση καλύπτει τους επόμενους 12 μήνες από την ημερομηνία διαβάθμισης του εκάστοτε οφειλέτη.

Διαβάθμιση	Επίπεδο Κινδύνου
1	Πολύ Χαμηλό
2	
3	Χαμηλό
4	
5	Μέσο
6	
7	Μέσο - Υψηλό
8	
9	Υψηλό
10	

Η Τράπεζα κατ' εφαρμογή του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων της, αξιολογεί την πιστοληπτική διαβάθμιση κάθε επιχειρηματικού πελάτη (υφιστάμενου ή υποψήφιου) τουλάχιστον 1 φορά ανά έτος, σε συνδυασμό με άλλα πιστωτικά κριτήρια ποσοτικά και ποιοτικά, όπως η ικανότητα αποπληρωμής, το ιστορικό συνεργασίας, οι υφιστάμενες και προτεινόμενες εξασφαλίσεις, κλπ. Δεν υφίσταται καταγεγραμμένο όριο πιστωτικού κινδύνου πέρα από το οποίο δεν πραγματοποιείται χρηματοδότηση, καθώς η λήψη απόφαση χρηματοδότησης είναι εξατομικευμένη και συνδιαμορφώνεται κατά περίπτωση ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εξεταζόμενου οφειλέτη.

4.4.3 Κατανομή πιστωτικού κινδύνου των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών κατά τομέα δραστηριότητας

Όμιλος										
31 Δεκεμβρίου 2023	Stage 1			Stage 2			Stage 3			Σύνολο
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	
Λιανική Τραπεζική	28.900	(196)	28.704	4.207	(182)	4.025	101.577	(37.028)	64.549	97.278
Στεγαστικά δάνεια	7.634	(8)	7.626	456	(32)	424	16.820	(4.392)	12.428	20.478
Καταναλωτικά δάνεια*	5.376	(90)	5.286	576	(9)	567	10.514	(3.771)	6.743	12.596
Λοιπά δάνεια	15.890	(98)	15.792	3.175	(141)	3.034	74.243	(28.865)	45.378	64.204
Επιχειρηματική Τραπεζική	154.602	(973)	153.629	34.816	(1.616)	33.200	150.551	(69.932)	80.619	267.448
Βιομηχανία	29.289	(139)	29.150	1.147	(21)	1.126	29.519	(17.600)	11.919	42.195
Εμπόριο και υπηρεσίες	38.637	(188)	38.449	12.415	(1.465)	10.950	48.979	(22.186)	26.793	76.192
Κατασκευές	36.105	(606)	35.499	9.157	(76)	9.081	45.311	(23.453)	21.858	66.438
Ενέργεια	8.574	(11)	8.563	88	0	88	68	(57)	11	8.662
Τουρισμός	37.983	(28)	37.955	11.773	(54)	11.719	24.158	(5.503)	18.655	68.329
Ναυτιλία	2.142	0	2.142	229	0	229	73	(59)	14	2.385
Λοιπά	1.872	(1)	1.871	7	0	7	2.443	(1.074)	1.369	3.247
Δημόσιος τομέας	49	(2)	47	0	0	0	0	0	0	47
Σύνολο	183.551	(1.171)	182.380	39.023	(1.798)	37.225	252.128	(106.960)	145.168	364.773

*Πιστωτικές κάρτες λογιστικού υπολοίπου προ προβλέψεων ποσού 479,5χιλ € και μετά προβλέψεων ποσού 47,9χιλ € περιλαμβάνονται στα καταναλωτικά δάνεια στο Στάδιο 3.

Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2023	Stage 1			Stage 2			Stage 3			Σύνολο
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	
Λιανική Τραπεζική	28.900	(196)	28.704	4.207	(182)	4.025	101.577	(37.028)	64.549	97.278
Στεγαστικά δάνεια	7.634	(8)	7.626	456	(32)	424	16.820	(4.392)	12.428	20.478
Καταναλωτικά δάνεια*	5.376	(90)	5.286	576	(9)	567	10.514	(3.771)	6.743	12.596
Λοιπά δάνεια	15.890	(98)	15.792	3.175	(141)	3.034	74.243	(28.865)	45.378	64.204
Επιχειρηματική Τραπεζική	198.921	(977)	197.944	34.816	(1.616)	33.200	150.551	(69.932)	80.619	311.763
Βιομηχανία	34.628	(139)	34.489	1.147	(21)	1.126	29.519	(17.600)	11.919	47.534
Εμπόριο και υπηρεσίες	58.553	(190)	58.363	12.415	(1.465)	10.950	48.979	(22.187)	26.792	96.105
Κατασκευές	51.111	(607)	50.504	9.157	(76)	9.081	45.311	(23.452)	21.859	81.444
Ενέργεια	12.632	(12)	12.620	88	0	88	68	(57)	11	12.719
Τουρισμός	37.983	(28)	37.955	11.773	(54)	11.719	24.158	(5.503)	18.655	68.329
Ναυτιλία	2.142	0	2.142	229	0	229	73	(59)	14	2.385
Λοιπά	1.872	(1)	1.871	7	0	7	2.443	(1.074)	1.369	3.247
Δημόσιος τομέας	49	(2)	47	0	0	0	0	0	0	47
Σύνολο	227.870	(1.175)	226.695	39.023	(1.798)	37.225	252.128	(106.960)	145.168	409.088

*Πιστωτικές κάρτες λογιστικού υπολοίπου προ προβλέψεων ποσού 479,5χιλ € και μετά προβλέψεων ποσού 47.9χιλ € περιλαμβάνονται στα καταναλωτικά δάνεια στο Στάδιο 3.

Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2022	Stage 1			Stage 2			Stage 3			Σύνολο
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	
Λιανική Τραπεζική	25.914	(233)	25.681	9.048	(292)	8.756	92.322	(33.772)	58.550	92.987
Στεγαστικά δάνεια	6.661	(23)	6.638	830	(26)	804	15.916	(4.212)	11.704	19.146
Καταναλωτικά δάνεια	4.787	(72)	4.715	580	(10)	570	10.157	(3.721)	6.436	11.721
Λοιπά δάνεια	14.466	(138)	14.328	7.638	(256)	7.382	66.249	(25.839)	40.410	62.120
Επιχειρηματική Τραπεζική	140.032	(1.104)	138.928	43.182	(3.569)	39.613	134.425	(62.647)	71.778	250.319
Βιομηχανία	25.826	(257)	25.569	1.733	(47)	1.686	30.209	(17.933)	12.276	39.531
Εμπόριο και υπηρεσίες	33.448	(331)	33.117	12.105	(2.445)	9.660	46.541	(20.887)	25.654	68.431
Κατασκευές	23.189	(437)	22.752	12.757	(755)	12.002	40.498	(18.944)	21.554	56.308
Ενέργεια	6.841	(38)	6.803	2.006	(126)	1.880	67	(37)	30	8.713
Τουρισμός	49.042	(40)	49.002	14.406	(195)	14.211	14.797	(3.888)	10.909	74.122
Ναυτιλία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά	1.686	(1)	1.685	175	(1)	174	2.313	(958)	1.355	3.214
Δημόσιος τομέας	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	62
Σύνολο	166.010	(1.339)	164.671	52.230	(3.861)	48.369	226.747	(96.419)	130.328	343.368

Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2022	Stage 1			Stage 2			Stage 3			Σύνολο
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	
Λιανική Τραπεζική	25.914	(233)	25.681	9.048	(292)	8.756	92.322	(33.772)	58.550	92.987
Στεγαστικά δάνεια	6.661	(23)	6.638	830	(26)	804	15.916	(4.212)	11.704	19.146
Καταναλωτικά δάνεια	4.787	(72)	4.715	580	(10)	570	10.157	(3.721)	6.436	11.721
Λοιπά δάνεια	14.466	(138)	14.328	7.638	(256)	7.382	66.249	(25.839)	40.410	62.120
Επιχειρηματική Τραπεζική	178.093	(1.108)	176.985	43.182	(3.569)	39.613	134.425	(62.647)	71.778	288.376
Βιομηχανία	30.991	(257)	30.734	1.733	(47)	1.686	30.209	(17.933)	12.276	44.696
Εμπόριο και υπηρεσίες	50.870	(333)	50.537	12.105	(2.445)	9.660	46.541	(20.887)	25.654	85.851
Κατασκευές	36.843	(438)	36.405	12.757	(755)	12.002	40.498	(18.944)	21.554	69.961
Ενέργεια	8.661	(39)	8.622	2.006	(126)	1.880	67	(37)	30	10.532
Τουρισμός	49.042	(40)	49.002	14.406	(195)	14.211	14.797	(3.888)	10.909	74.122
Ναυτιλία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά	1.686	(1)	1.685	175	(1)	174	2.313	(958)	1.355	3.214
Δημόσιος τομέας	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	62
Σύνολο	204.071	(1.343)	202.728	52.230	(3.861)	48.369	226.747	(96.419)	130.328	381.425

4.4.4 Μετάβαση προβλέψεων και μεταφορές στα Δ.Π.Χ.Α. 9 Στάδια

Μετάβαση Προβλέψεων Δανείων 31/12/2022 - 31/12/2023 (Όμιλος)

	31 Δεκεμβρίου 2022			31 Δεκεμβρίου 2023		
	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη
Εξυπηρετούμενα	-	5.203	5.203	20	2.950	2.970
Μη - εξυπηρετούμενα	73.716	22.702	96.418	82.614	24.345	106.959
Σύνολο	73.716	27.905	101.621	82.634	27.295	109.929

Μετάβαση Προβλέψεων Αναληφθεισών Εγγυήσεων και δεσμεύσεων 31/12/2022 - 31/12/2023 (Όμιλος)

	31 Δεκεμβρίου 2022			31 Δεκεμβρίου 2023		
	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη
Εξυπηρετούμενα	-	72	72	-	65	65
Μη - εξυπηρετούμενα	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	-	72	72	-	65	65

Μετάβαση Προβλέψεων Δανείων 31/12/2022 - 31/12/2023 (Τράπεζα)

	31 Δεκεμβρίου 2022			31 Δεκεμβρίου 2023		
	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη
Εξυπηρετούμενα	-	5.205	5.205	20	2.953	2.973
Μη - εξυπηρετούμενα	73.716	22.702	96.418	82.614	24.345	106.959
Σύνολο	73.716	27.907	101.623	82.634	27.298	109.932

Μετάβαση Προβλέψεων Αναληφθεισών Εγγυήσεων και δεσμεύσεων 31/12/2022 - 31/12/2023 (Τράπεζα)

	31 Δεκεμβρίου 2022			31 Δεκεμβρίου 2023		
	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη
Εξυπηρετούμενα	-	72	72	-	65	65
Μη - εξυπηρετούμενα	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	-	72	72	-	65	65

Κινήσεις υπολοίπων προ προβλέψεων ανά Δ.Π.Χ.Α.9 Στάδιο- Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2023	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	166.010	52.230	226.746	-	444.986
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	6.072	(5.966)	(106)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(8.958)	11.014	(2.056)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(969)	(17.719)	18.688	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	4.636	(302)	10.738	-	15.073
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	19.941	0	0	-	19.941
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(3.181)	(234)	(1.514)	-	(4.929)
Διαγραφές	0	0	(368)	-	(368)
Υπόλοιπα 31/12/2023	183.551	39.023	252.128	-	474.702

31 Δεκεμβρίου 2023	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	140.032	43.183	134.424	-	317.639
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	4.208	(4.201)	(7)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(7.966)	8.740	(774)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(489)	(12.679)	13.168	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	5.886	(216)	5.009	-	10.679
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	14.954	0	0	-	14.954
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(2.023)	(10)	(935)	-	(2.968)
Διαγραφές	0	0	(335)	-	(335)
Υπόλοιπα 31/12/2023	154.603	34.816	150.550	-	339.970

31 Δεκεμβρίου 2023	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	25.914	9.047	92.322	-	127.283
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	1.864	(1.765)	(99)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(992)	2.274	(1.282)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(480)	(5.040)	5.520	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.234)	(86)	5.729	-	4.409
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	4.987	0	0	-	4.987
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1.158)	(224)	(579)	-	(1.961)
Διαγραφές	0	0	(33)	-	(33)
Υπόλοιπα 31/12/2023	28.900	4.207	101.577	-	134.684

31 Δεκεμβρίου 2023	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	64	0	0	-	64
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(16)	0	0	-	(16)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	0
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2023	49	0	0	-	49

31 Δεκεμβρίου 2023	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	25.334	5	158	-	25.496
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	2	(2)	()	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(72)	72	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(37)	0	37	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.215)	(71)	(33)	-	(1.320)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	10.779	1.237	0	-	12.016
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(6.843)	(3)	(5)	-	(6.851)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2023	27.948	1.238	156	-	29.342

Κινήσεις υπολοίπων προ προβλέψεων ανά Δ.Π.Χ.Α.9 Στάδιο- Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2023	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	204.072	52.230	226.746	-	483.048
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	6.072	(5.966)	(106)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(8.958)	11.014	(2.056)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(969)	(17.719)	18.688	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	8.250	(302)	10.737	-	18.685
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	22.583	0	0	-	22.583
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(3.181)	(234)	(1.514)	-	(4.929)
Διαγραφές	0	0	(368)	-	(368)
Υπόλοιπα 31/12/2023	227.870	39.023	252.127	-	519.020

31 Δεκεμβρίου 2023	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	178.094	43.183	134.424	-	355.701
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	4.208	(4.201)	(7)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(7.966)	8.740	(774)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(489)	(12.679)	13.168	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	12.142	(216)	5.009	-	16.935
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	14.954	0	0	-	14.954
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(2.023)	(10)	(935)	-	(2.968)
Διαγραφές	0	0	(335)	-	(335)
Υπόλοιπα 31/12/2023	198.921	34.816	150.550	-	384.288

31 Δεκεμβρίου 2023	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	25.914	9.047	92.322	-	127.283
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	1.864	(1.765)	(99)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(992)	2.274	(1.282)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(480)	(5.040)	5.520	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.234)	(86)	5.729	-	4.409
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	4.987	0	0	-	4.987
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1.158)	(224)	(579)	-	(1.961)
Διαγραφές	0	0	(33)	-	(33)
Υπόλοιπα 31/12/2023	28.900	4.207	101.577	-	134.684

31 Δεκεμβρίου 2023	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	64	0	0	-	64
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(16)	0	0	-	(16)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	0
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2023	49	0	0	-	49

31 Δεκεμβρίου 2023	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	25.337	5	158	-	25.500
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	2	(2)	()	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(72)	72	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(37)	0	37	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.216)	(71)	(33)	-	(1.320)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	10.779	1.237	0	-	12.016
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(6.843)	(3)	(5)	-	(6.851)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2023	27.951	1.238	156	-	29.346

Κινήσεις υπολοίπων προ προβλέμων ανά Δ.Π.Χ.Α.9 Στάδιο- Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	142.129	76.415	233.758	-	452.303
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	22.654	(22.217)	(437)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(3.479)	6.219	(2.740)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(993)	(3.794)	4.787	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	9.141	(1.672)	(6.402)	-	1.068
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	3.400	0	0	-	3.400
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(6.842)	(2.721)	(1.514)	-	(11.077)
Διαγραφές	0	0	(707)	-	(707)
Υπόλοιπα 31/12/2022	166.010	52.230	226.746	-	444.986

31 Δεκεμβρίου 2022	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	119.705	62.309	144.668	-	326.682
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	18.138	(17.935)	(203)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(2.995)	4.782	(1.787)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(201)	(3.221)	3.423	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	8.082	(136)	(11.481)	-	(3.535)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	2.733	0	0	-	2.733
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(5.429)	(2.616)	(188)	-	(8.232)
Διαγραφές	0	0	(8)	-	(8)
Υπόλοιπα 31/12/2022	140.032	43.183	134.424	-	317.639

31 Δεκεμβρίου 2022	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	22.332	14.107	89.090	-	125.529
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	4.516	(4.282)	(233)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(484)	1.437	(953)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(792)	(573)	1.365	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	1.074	(1.536)	5.079	-	4.617
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	667	0	0	-	667
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1.400)	(106)	(1.326)	-	(2.832)
Διαγραφές	0	0	(699)	-	(699)
Υπόλοιπα 31/12/2022	25.914	9.047	92.322	-	127.283

31 Δεκεμβρίου 2022	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	92	0	0	-	92
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(14)	0	0	-	(14)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(13)	0	0	-	(13)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	64	0	0	-	64

31 Δεκεμβρίου 2022	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	18.111	204	129	-	18.443
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	48.156	(48)	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(6)	7	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(4)	0	4	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(53.187)	(158)	27	-	(53.318)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	11.157	0	0	-	11.157
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(720)	0	0	-	(720)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	23.506	5	158	-	23.669

Κινήσεις υπολοίπων προ προβλέψεων ανά Δ.Π.Χ.Α.9 Στάδιο- Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	176.589	76.415	233.758	-	486.763
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	22.654	(22.217)	(437)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(3.479)	6.219	(2.740)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(993)	(3.794)	4.787	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	15.473	(1.672)	(6.402)	-	7.400
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	3.900	0	0	-	3.900
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(10.071)	(2.721)	(1.514)	-	(14.307)
Διαγραφές	0	0	(707)	-	(707)
Υπόλοιπα 31/12/2022	204.072	52.230	226.746	-	483.048

31 Δεκεμβρίου 2022	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	154.165	62.309	144.668	-	361.142
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	18.138	(17.935)	(203)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(2.995)	4.782	(1.787)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(201)	(3.221)	3.423	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	14.914	(136)	(11.481)	-	3.297
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	2.733	0	0	-	2.733
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(8.658)	(2.616)	(188)	-	(11.462)
Διαγραφές	0	0	(8)	-	(8)
Υπόλοιπα 31/12/2022	178.094	43.183	134.424	-	355.701

31 Δεκεμβρίου 2022	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	22.332	14.107	89.090	-	125.529
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	4.516	(4.282)	(233)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(484)	1.437	(953)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(792)	(573)	1.365	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	1.074	(1.536)	5.079	-	4.617
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	667	0	0	-	667
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1.400)	(106)	(1.326)	-	(2.832)
Διαγραφές	0	0	(699)	-	(699)
Υπόλοιπα 31/12/2022	25.914	9.047	92.322	-	127.283

31 Δεκεμβρίου 2022	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	92	0	0	-	92
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(14)	0	0	-	(14)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(13)	0	0	-	(13)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	64	0	0	-	64

31 Δεκεμβρίου 2022	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	18.206	204	129	-	18.539
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	48.156	(48)	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(6)	7	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(4)	0	4	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(53.279)	(158)	27	-	(53.410)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	11.157	0	0	-	11.157
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(720)	0	0	-	(720)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	23.510	5	158	-	23.672

Κινήσεις υπολοίπων συσσωρευμένων προβλέψεων απομείωσης ανά Δ.Π.Χ.Α. 9 Στάδιο - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2023	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	1.341	3.861	96.419	-	101.622
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	229	(201)	(28)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(21)	705	(684)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(6)	(1.026)	1.032	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(441)	(1.537)	10.886	-	8.908
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	83	0	0	-	83
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(15)	(4)	(297)	-	(315)
Διαγραφές	0	0	(368)	-	(368)
Υπόλοιπα 31/12/2023	1.171	1.798	106.960	-	109.929

31 Δεκεμβρίου 2023	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	1.105	3.570	62.647	-	67.322
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	142	(137)	(6)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(6)	370	(364)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(6)	(889)	891	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(306)	(1.297)	7.121	-	5.518
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	49	0	0	-	49
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(6)	()	(23)	-	(29)
Διαγραφές	0	0	(335)	-	(335)
Υπόλοιπα 31/12/2023	973	1.616	69.932	-	72.522

31 Δεκεμβρίου 2023	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	234	292	33.772	-	34.297
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	87	(65)	(22)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(15)	335	(321)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(4)	(137)	140	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(130)	(240)	3.765	-	3.395
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	33	0	0	-	33
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(9)	(4)	(274)	-	(286)
Διαγραφές	0	0	(33)	-	(33)
Υπόλοιπα 31/12/2023	196	182	37.027	-	37.406

31 Δεκεμβρίου 2023	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	2	0	0	-	2
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1)	0	0	-	(1)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	0
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2023	2	0	0	-	2

31 Δεκεμβρίου 2023	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	72	0	0	-	73
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(13)	0	()	-	(13)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	28	4	0	-	31
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(27)	0	0	-	(27)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2023	60	4	0	-	65

Κινήσεις υπολοίπων συσσωρευμένων προβλέπων απομείωσης ανά Δ.Π.Χ.Α. 9 Στάδιο - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2023	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	1.344	3.861	96.419	-	101.624
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	229	(201)	(28)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(21)	705	(684)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(6)	(1.026)	1.032	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(439)	(1.537)	10.886	-	8.909
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	83	0	0	-	83
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(15)	(4)	(297)	-	(315)
Διαγραφές	0	0	(368)	-	(368)
Υπόλοιπα 31/12/2023	1.175	1.798	106.960	-	109.933

31 Δεκεμβρίου 2023	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	1.108	3.570	62.647	-	67.324
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	142	(137)	(6)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(6)	370	(364)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(2)	(889)	891	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(309)	(1.297)	7.121	-	5.515
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	50	0	0	-	50
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(6)	()	(23)	-	(29)
Διαγραφές	0	0	(335)	-	(335)
Υπόλοιπα 31/12/2023	977	1.616	69.932	-	72.526

31 Δεκεμβρίου 2023	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	234	292	33.772	-	34.297
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	87	(65)	(22)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(15)	335	(321)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(4)	(137)	140	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(130)	(240)	3.765	-	3.395
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	33	0	0	-	33
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(9)	(4)	(274)	-	(286)
Διαγραφές	0	0	(33)	-	(33)
Υπόλοιπα 31/12/2023	196	182	37.027	-	37.406

31 Δεκεμβρίου 2023	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	2	0	0	-	2
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1)	0	0	-	(1)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	0
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2023	2	0	0	-	2

31 Δεκεμβρίου 2023	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2023	72	0	0	-	73
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(13)	0	()	-	(13)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	28	4	0	-	31
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(27)	0	0	-	(27)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2023	60	4	0	-	65

Κινήσεις υπολοίπων συσσωρευμένων προβλέψεων απομείωσης ανά Δ.Π.Χ.Α. 9 Στάδιο - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	2.442	5.786	91.817	-	100.045
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	704	(658)	(47)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(28)	236	(208)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(238)	(464)	701	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.609)	(800)	5.409	-	3.000
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	114	0	0	-	114
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(45)	(240)	(546)	-	(832)
Διαγραφές	0	0	(707)	-	(707)
Υπόλοιπα 31/12/2022	1.341	3.861	96.419	-	101.622

31 Δεκεμβρίου 2022	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	1.871	5.041	59.855	-	66.767
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	440	(440)	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(18)	74	(56)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(18)	(433)	433	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.257)	(436)	2.453	-	761
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	103	0	0	-	103
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(17)	(237)	(30)	-	(284)
Διαγραφές	0	0	(8)	-	(8)
Υπόλοιπα 31/12/2022	1.105	3.570	62.647	-	67.322

31 Δεκεμβρίου 2022	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	561	745	31.962	-	33.269
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	265	(218)	(47)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(10)	162	(152)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(237)	(31)	268	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(329)	(364)	2.956	-	2.263
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	11	0	0	-	11
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(27)	(3)	(516)	-	(546)
Διαγραφές	0	0	(699)	-	(699)
Υπόλοιπα 31/12/2022	234	292	33.772	-	34.297

31 Δεκεμβρίου 2022	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	10	0	0	-	10
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(6)	0	0	-	(6)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1)	0	0	-	(1)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	2	0	0	-	2

31 Δεκεμβρίου 2022	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	39	0	0	-	39
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	()	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(11)	0	0	-	(11)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	39	0	0	-	39
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	0
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	67	0	0	-	67

Κινήσεις υπολοίπων συσσωρευμένων προβλέψεων απομείωσης ανά Δ.Π.Χ.Α. 9 Στάδιο - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	2.444	5.786	91.817	-	100.047
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	704	(658)	(47)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(28)	236	(208)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(238)	(464)	701	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.608)	(800)	5.409	-	3.002
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	114	0	0	-	114
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(46)	(240)	(546)	-	(832)
Διαγραφές	0	0	(707)	-	(707)
Υπόλοιπα 31/12/2022	1.344	3.861	96.419	-	101.624

31 Δεκεμβρίου 2022	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	1.873	5.041	59.855	-	66.769
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	440	(440)	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(18)	74	(56)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(1)	(433)	433	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.273)	(436)	2.453	-	745
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	103	0	0	-	103
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(18)	(237)	(30)	-	(285)
Διαγραφές	0	0	(8)	-	(8)
Υπόλοιπα 31/12/2022	1.108	3.570	62.647	-	67.324

31 Δεκεμβρίου 2022	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	561	745	31.962	-	33.269
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	265	(218)	(47)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(10)	162	(152)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(237)	(31)	268	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(329)	(364)	2.956	-	2.263
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	11	0	0	-	11
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(27)	(3)	(516)	-	(546)
Διαγραφές	0	0	(699)	-	(699)
Υπόλοιπα 31/12/2022	234	292	33.772	-	34.297

31 Δεκεμβρίου 2022	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	10	0	0	-	10
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(6)	0	0	-	(6)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1)	0	0	-	(1)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	2	0	0	-	2

31 Δεκεμβρίου 2022	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	39	0	0	-	39
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	()	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(11)	0	0	-	(11)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	39	0	0	-	39
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	0
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	67	0	0	-	67

4.5 Κίνδυνος Σύστασης Βαρών

Είναι ο κίνδυνος που αναλαμβάνει η Τράπεζα με την διατήρηση υψηλού επιπέδου βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού με μακροπρόθεσμο ορίζοντα με αποτέλεσμα να περιορίζει το διαθέσιμο απόθεμα ρευστότητας και την δυνατότητα άντλησης πρόσθετης χρηματοδότησης σε συνθήκες περιορισμένης ρευστότητας.

Η Τράπεζα κάνει χρήση των μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού μόνο για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών ρευστότητας της, μέσω του μηχανισμού ELA και μόνο, συνεπώς δεν υφίσταται κίνδυνος τέτοιας μορφής.

4.6 Κίνδυνος Αγοράς

Η Τράπεζα δεν εκτίθεται ουσιαστικά σε κίνδυνο αγοράς. Η έκθεση της Τράπεζας στον κίνδυνο αγοράς είναι πολύ χαμηλή λόγω της χαμηλής αξίας του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της (<5% της αξίας του συνολικού ενεργητικού της), ενώ εμπίπτει και στις εξαιρέσεις της ΠΔ/ΤΕ 2646/09.09.2011.

4.7 Επιτοκιακός κίνδυνος

Στον επιτοκιακό κίνδυνο, ο οποίος αφορά την πιθανότητα επέλευσης μη-αναμενόμενων μεταβολών στα έσοδα ή/και στα έξοδα από τόκους, ως αποτέλεσμα μεταβολών στα επιτόκια (απόρροια της χρονικής αναντιστοιχίας στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού). Η έκθεση της Τράπεζας στον συγκεκριμένο κίνδυνο είναι σχετικά μικρή, δεδομένου ότι σχεδόν το σύνολο των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

4.8 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα δεν εκτίθεται ουσιαστικά σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Η έκθεση της Τράπεζας στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι πολύ χαμηλή (<2% των ιδίων κεφαλαίων) ως εκ τούτου οι αναλογούσες κεφαλαιακές απαιτήσεις είναι μηδενικές.

4.9 Κίνδυνος χώρας

Δεν υφίστανται διασυνοριακές πιστώσεις. Συνεπώς δεν υφίσταται κίνδυνος χώρας.

4.10 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από την πιθανή αδυναμία ανεύρεσης επαρκών ρευστών διαθέσιμων για την κάλυψη των υποχρεώσεών του, όταν αυτές γίνουν απαιτητές. Η

Τράπεζα για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, έχει θεσπίσει μια σειρά από διαδικασίες εντοπισμού, μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του κινδύνου ρευστότητας βάσει της «Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας» και του «Πλαισίου Διακυβέρνησης και Διαχείρισης Κινδύνων» που έχει υιοθετήσει, ενώ έχει ευθυγραμμιστεί πλήρως με τις προδιαγραφές που ορίζει η Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας (ILAAP).

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας, η Τράπεζα παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας μέσω εσωτερικών διοικητικών αλλά και εποπτικών αναφορών καθώς και μέσω της ενδομηρήσιας παρακολούθησης των διαθεσίμων της και των πηγών χρηματοδότησης της. Οι αναφορές παρακολούθησης της ρευστότητας και ενημέρωσης της Διοίκησης, μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν και την παρακολούθηση των δεικτών μέτρησης κινδύνου ρευστότητας όπως έχουν οριστεί στα πλαίσια του «Σχεδίου Ανάκαμψης» και του «Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης Χρηματοδότησης» σε σχέση με τα όρια έγκαιρου εντοπισμού (early warning triggers) που έχουν υιοθετηθεί, ενσωματώνοντας την προαναφερθείσα διαδικασία ενεργά στα πλαίσια διαχείρισης της ρευστότητάς της. Επίσης, η Τράπεζα διενεργεί σε τακτά χρονικά διαστήματα ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο ρευστότητας, κατά τα οποία αξιολογεί την επίπτωση των ακραίων αυτών σεναρίων στους δείκτες μέτρησης ρευστότητας καθώς και στο αποθεματικό ρευστότητας (Liquidity Buffer) που διατηρεί. Σημειώνεται ότι για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υπό μη φυσιολογικές συνθήκες, η Τράπεζα διατηρεί «Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης Χρηματοδότησης» στο οποίο περιγράφονται όλες οι αναλυτικές ενέργειες οι οποίες θα πρέπει να ακολουθηθούν από τα εντεταλμένα στελέχη για την εξεύρεση πόρων και τη σταθεροποίηση των επιπέδων ρευστότητας σε καταστάσεις κρίσης ρευστότητας.

Σκοπός της Τράπεζας κατά την διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας είναι η εξασφάλιση, στον βέλτιστο δυνατό βαθμό, της διατήρησης των επιπέδων της ρευστότητάς της σε αποδεκτά επίπεδα, τόσο υπό φυσιολογικές όσο και υπό ακραίες καταστάσεις.

Οι κυριότερες πηγές χρηματοδότησης και άντλησης ρευστότητας της Τράπεζας είναι οι εξής:

- Καταθέσεις πελατών: Οι καταθέσεις πελατών της Τράπεζας αποτελούνται από καταθέσεις όψεως, ταμειυτηρίου και προθεσμίας. Οι καταθέσεις της Τράπεζας αυξήθηκαν το 2023 κατά περίπου 0,6% συγκριτικά με το 2022.
- Ομολογιακό δάνειο: Η Τράπεζα αντλεί επιπλέον ρευστότητα μέσω της έκδοσης ομολογιακών δανείων.

Η Τράπεζα επιπλέον των βασικών της πηγών χρηματοδότησης διατηρεί ως εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης την πρόσβαση στον Έκτακτο Μηχανισμό Ρευστότητας (ELA), μέσω της παροχής επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού ως ενέχυρα, σε καταστάσεις κρίσης ρευστότητας.

Παρακάτω παρατίθεται ληξιάριο των υποχρεώσεων της τράπεζας και του ομίλου την 31.12.2023 και 31.12.2022:

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές)

Τράπεζα

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2023						
Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες	0	0	0	0	0	0
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.572.443	0	0	0	0	1.572.443
Υποχρεώσεις προς πελάτες	279.433.038	108.228.559	209.829.476	1.194.455	2.593.897	601.279.423
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	17.333.271	5.160.000	22.493.271
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	5.161.558	0	0	5.161.558
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	281.005.481	108.228.559	214.991.034	18.527.726	7.753.897	630.506.695
Δανειακές δεσμεύσεις						0

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές)

Όμιλος

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2023						
Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες	0	0	0	0	0	0
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.145.477	0	0	0	0	2.145.477
Υποχρεώσεις προς πελάτες	264.420.000	108.228.559	209.829.476	1.194.455	2.593.897	586.266.386
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	17.333.271	5.160.000	22.493.271
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	14.687.754	0	0	14.687.754
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	266.565.477	108.228.559	224.517.229	18.527.726	7.753.897	625.592.887
Δανειακές δεσμεύσεις						0

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές)

Τράπεζα

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2022						
Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες	0	0	0	0	0	0
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.564.063	0	0	0	0	1.564.063
Υποχρεώσεις προς πελάτες	331.620.841	83.187.106	182.886.934	0	0	597.694.881
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	14.123.152	3.150.000	17.273.152
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	4.313.789	0	0	4.313.789
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	333.184.905	83.187.106	187.200.722	14.123.152	3.150.000	620.845.885
Δανειακές δεσμεύσεις						0

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές)

Όμιλος

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2022						
Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες	0	0	0	0	0	0
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.635.199	0	0	0	0	2.635.199
Υποχρεώσεις προς πελάτες	330.976.989	83.187.106	182.886.934	0	0	597.051.029
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	14.123.152	3.150.000	17.273.152
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	14.535.397	0	0	14.535.397
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	333.612.189	83.187.106	197.422.331	14.123.152	3.150.000	631.494.777
Δανειακές δεσμεύσεις						0

4.11 Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός είναι ο κίνδυνος πρόκλησης ζημιών που οφείλονται στην ανεπάρκεια ή στην αποτυχία εσωτερικών διαδικασιών, ατόμων και συστημάτων ή σε εξωτερικά γεγονότα. Η Τράπεζα υποχρεούται στον υπολογισμό ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αυτό σύμφωνα με τα άρθρα 92 και 315-316 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013. Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού χρησιμοποιούσε και εξακολουθεί να χρησιμοποιεί, όπως ήδη έχει αναφερθεί, τη μέθοδο του Βασικού Δείκτη.

Οι αναλογούσες κεφαλαιακές απαιτήσεις στις 31/12/2023, ήταν 4.672χιλ.€ σε ατομική και 4.746χιλ.€ σε ενοποιημένη βάση, και οι οποίες θεωρούνται αναλογικά επαρκείς για την κάλυψη της Τράπεζας έναντι του κινδύνου αυτού δεδομένων της φύσης, των μεγεθών και του υπάρχοντος δικτύου της.

4.12 Κεφαλαιακή επάρκεια

Οι εποπτικές αρχές έχουν θεσμοθετήσει ποσοτικά κριτήρια για τη διασφάλιση κεφαλαιακής επάρκειας και επιβάλλουν στην Τράπεζα να διατηρούν ελάχιστα ποσά και δείκτες κεφαλαίων, προσδιορισμένα βάσει σταθμισμένου κινδύνου, οι οποίοι δείκτες ορίζονται ως η σχέση των κεφαλαίων προς το άθροισμα των περιουσιακών στοιχείων, συγκεκριμένων στοιχείων εκτός ισολογισμού. Τον Ιούνιο του 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, εξέδωσαν την Οδηγία 2013/36/ΕΕ και τον Κανονισμό (ΕΥ) 575/2013 (γνωστά ως CRD IV), μέσω των οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αλλαγών εκείνων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας (Basel III). Οι νέοι κανονισμοί είναι άμεσα εφαρμόσιμοι σε όλα τα κράτη μέλη από την 1 Ιανουαρίου 2014.

Η εποπτεύουσα αρχή της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων είναι η ΤτΕ.

Από 01.01.2008 – 31.12.2013 εφαρμόζονταν το εποπτικό πλαίσιο της Βασιλείας II, το οποίο εισήχθη στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.3601/2007 όπως τροποποιήθηκε με τους Ν.3693/2008, Ν.3746/2009, Ν.3862/2010, Ν.4002/2011 και Ν.4021/2011 (ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών οδηγιών 48/2006, 49/2006, 64/2007, 111/2009 και 76/2010) και στη συνέχεια με την έκδοση των Πράξεων Διοικητή 2577/2006, 2588/2007, 2590/2007, 2592/2007, 2630/2010, και 2635/2010.

Από την 01/01/2014 εφαρμόζεται το εποπτικό πλαίσιο της Βασιλείας III το οποίο εισήχθη στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.4261/2014 (ενσωμάτωση Οδηγίας 36/2013 της Ε.Ε.) όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4335/2015 και τον Ν.4340/2015, και στη συνέχεια με τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 (όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κατ'εξουσιοδότηση Κανονισμό 62/2015) και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 680/2014 (όπως αυτός τροποποιήθηκε με τους Εκτελεστικούς Κανονισμούς 79/2015, 227/2015 και 1278/2015).

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις (Ν.4261/2014 και Κανονισμός ΕΕ 575/2013) από την 01/01/2016 και εφεξής, τέθηκαν σε ισχύ, τα παρακάτω κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας:

Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και ανέρχεται σε 2,50% από την 01/01/2019. Σύμφωνα με την Ε.Π.Α.Θ 428/28.06.2022 η Τράπεζα θα πρέπει να τηρεί 2,50% και για το έτος 2023.

Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,50%, ενώ υπάρχει η δυνατότητα να ανέλθει και σε ποσοστό υψηλότερο του 2,50% εφόσον αυτό δικαιολογείται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 127 του Ν.4261/2014. Η Τράπεζα της Ελλάδος, για το 2023 και για το 2022 καθόρισε το ποσοστό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σε 0%.

Βάσει της απόφασης 428/28.06.2022 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και στα πλαίσια της Εποπτικής Διαδικασίας Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ), ορίστηκαν για την Τράπεζα κεφαλαιακές απαιτήσεις του πυλώνα 2 σε 1,25% καθώς και πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ύψους 3,36% για το έτος 2023 και 2022.

Βάσει όλων των ανωτέρω ο ελάχιστος απαιτούμενος συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας για το 2023 διαμορφώνεται σε 15,11%.

Επιπρόσθετα να σημειώσουμε ότι λόγω της σημαντικής συμμετοχής της αναβαλλόμενης φορολογίας στα εποπτικά κεφάλαια, ο κίνδυνος που σχετίζεται με το πλαίσιο αναγνώρισης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (D.T.A. & D.T.C, Άρθρο 27 και 27^α του Ν.4172/2013)) είναι σημαντικός και συσχετίζεται με τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές και την όποια τυχόν δυσμενή μεταβολή του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει το χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων, παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες για τα έτη 2023 και 2022.

Ποσά σε χιλ. €		
31-Δεκ-23	Ενοποιημένη	Ατομική
1. Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού (RWA)	423.685	429.833
2. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον πιστωτικό κίνδυνο	364.361	371.438
3. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον λειτουργικό κίνδυνο	59.324	58.395
4. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον κίνδυνο συγκέντρωσης	-	-
5. Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	72.037	71.931
6. Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	17,00%	16,73%

Ποσά σε χιλ. €		
31-Δεκ-22	Ενοποιημένη	Ατομική
1. Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού (RWA)	423.146	407.649
2. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον πιστωτικό κίνδυνο	366.406	351.854
3. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον λειτουργικό κίνδυνο	56.740	55.795
4. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον κίνδυνο συγκέντρωσης	-	-
5. Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	66.181	66.182
6. Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	15,64%	16,24%

Σημείωση: ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής επάρκειας προκύπτει από την διαίρεση του συνόλου των Ιδίων Κεφαλαίων (γραμμή 5) με το Συνολικά Σταθμισμένο Ενεργητικό (γραμμή 1).

Το ελάχιστο όριο του Συνολικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, για το 2023 είναι 15,11% όπως αναφέρεται και στην Σημείωση 2.2 στην ενότητα κεφαλαιακή επάρκεια.

4.12.1 Κίνδυνος Κεφαλαιακής Επάρκειας

Ο κίνδυνος αυτός αφορά στο επίπεδο, τη δομή και τη σταθερότητα των ιδίων κεφαλαίων, καθώς τα ίδια κεφάλαια προσδιορίζουν τη δυνατότητα ανάληψης κινδύνων και αποτελούν τη βάση υπολογισμού διαφόρων εποπτικών δεικτών. Η Τράπεζα επιδιώκει να έχει την απαιτούμενη επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, συνεκτιμώντας τη δυσμενή οικονομική συγκυρία η οποία είχε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τα προηγούμενα έτη. Τα Ίδια Κεφάλαια (που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του συνολικού δείκτη κεφαλαίου) αποτελούνται από Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 και από Κεφάλαια της Κατηγορίας 2. Η Τράπεζα κάνει χρήση κεφαλαίων κατηγορίας 2, μετά από τις απαιτούμενες αποσβέσεις κεφαλαίου. Η Τράπεζα, κατά τα έτη 2023 και 2022, σε ατομική και ενοποιημένη βάση παρουσίασε επάρκεια ιδίων κεφαλαίων.

4.13 Εύλογες Αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

4.13.1 Χρηματοοικονομικά στοιχεία μη αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ποσά σε €	Όμιλος				
	31.12.2023	31.12.2023	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	364.773.218	364.773.218	-	-	364.773.218
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	-	-	1.044.865
Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	586.266.386	586.266.386	191.418.875	394.847.512	
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	22.493.271	22.493.271	-	-	22.493.271
Ποσά σε €	Τράπεζα				
	31.12.2023	31.12.2023	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	409.087.759	409.087.759	-	-	409.087.759
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	-	-	1.044.865
Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	601.279.424	601.279.424	206.431.912	394.847.512	
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	22.493.271	22.493.271	-	-	22.493.271

Όμιλος

Ποσά σε €	31.12.2022		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	343.364.408	343.364.408	-	-	343.364.408
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	-	-	1.044.865
Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	597.051.029	597.051.029	192.089.407	404.961.621	
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	17.273.152	17.273.152	-	-	17.273.152

Τράπεζα

Ποσά σε €	31.12.2022		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	381.424.454	381.424.454	-	-	381.424.454
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	-	-	1.044.865
Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	597.694.881	597.694.881	192.733.260	404.961.621	
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	17.273.152	17.273.152	-	-	17.273.152

Ο παραπάνω πίνακας παρουσιάζει την λογιστική αξία και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου καθώς και τη κατηγοριοποίησή τους.

Η λογιστική αξία των Υποχρεώσεων προς πελάτες σε άμεση ζήτηση προσεγγίζει την εύλογη αξία τους καθώς θεωρούνται βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία, ενώ η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων υπολογίζεται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς παρόμοιων προϊόντων.

Η εύλογη αξία των εκδοθέντων χρεωστικών τίτλων και λοιπών δανείων υπολογίζεται με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς παρόμοιων προϊόντων.

Η εύλογη αξία των Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών εκτιμάται ότι προσεγγίζει την αντίστοιχη λογιστική αξία τους διότι αφορούν μεταβλητού επιτοκίου δάνεια, τα οποία αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στο αποσβεσμένο κόστος καθώς και των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες, απαιτήσεις και υποχρεώσεις χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες) που δεν επιμετρώνται στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία, προσεγγίζει την αντίστοιχη λογιστική αξία τους, είτε γιατί αφορούν βραχυπρόθεσμες συναλλαγές είτε γιατί επανατιμολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

4.13.2 Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ποσά σε €	Όμιλος				
	31.12.2023	31.12.2023	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	9.044.603	9.044.603	69.917	-	8.974.686
Ποσά σε €	Τράπεζα				
	31.12.2023	31.12.2023	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	3.979.792	3.979.792	66.209	-	3.913.583
Ποσά σε €	Όμιλος				
	31.12.2022	31.12.2022	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	12.225.269	12.225.269	43.150	-	12.182.120
Ποσά σε €	Τράπεζα				
	31.12.2022	31.12.2022	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	3.689.604	3.689.604	39.441	-	3.650.163

Η αποτίμηση σε εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού του επιπέδου 3 διενεργείται με την χρήση μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο 3 περιλαμβάνει μετοχές του χαρτοφυλακίου επενδύσεων. Οι μετοχές του επιπέδου 3 δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά ή δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές από τρίτους διαπραγματευτές. Η αποτίμηση των εν λόγω μετοχών σε εύλογη αξία προσεγγίστηκε μέσω της μεθόδου της καθαρής αξίας του ενεργητικού.

Για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 δεν υπήρξαν μεταφορές των χρηματοοικονομικών στοιχείων μεταξύ των επιπέδων διαβάθμισης.

Στον κάτωθι πίνακα παρατίθεται η συμφωνία των μεταβολών των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και έχουν κατηγοριοποιηθεί στο Επίπεδο 3:

Ποσά σε €	Όμιλος	
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	2023	2022
Υπόλοιπο έναρξης 01 Ιανουαρίου	12.182.120	10.658.444
Λοιπές μεταβολές	(3.519.607)	2.559
Προσθήκες περιόδου	7.000	-
Διαθέσεις	-	-
Μεταβολή εύλογης αξίας	305.174	1.521.117
Μειώσεις/προβλέψεις υποτίμησης περιόδου	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	8.974.686	12.182.120

Ποσά σε €	Τράπεζα	
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	2023	2022
Υπόλοιπο έναρξης 01 Ιανουαρίου	3.650.163	3.156.216
Λοιπές μεταβολές	-	-
Προσθήκες περιόδου	-	-
Διαθέσεις	-	-
Μεταβολή εύλογης αξίας	263.421	493.947
Μειώσεις/προβλέψεις υποτίμησης περιόδου	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	3.913.583	3.650.163

4.13.3 Κίνδυνος που σχετίζεται με την αναγνώριση απαιτήσεων (Tax Credits) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά την 31/12/2023 οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου ανέρχονταν σε 19,6εκ.€ περίπου (έναντι 20,2.€ περίπου την 31/12/2022).

Με βάση την Κοινοτική Οδηγία 575/2013 περί κεφαλαιακών απαιτήσεων, αναφέρεται ότι οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που στηρίζονται σε μελλοντική κερδοφορία και υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια πρέπει να αφαιρούνται από το Κεφάλαιο Κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 της Τράπεζας. Εντούτοις, το άρθρο 27Α του Ν.4172/2013, καθώς και οι τροποποιήσεις αυτού (Ν.4302/2014 και Ν.4340/2015) επιτρέπουν, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, την μετατροπή των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που προέκυψαν από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και οι οποίες έχουν λογιστεί έως 30 Ιουνίου 2015 σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού δημοσίου (Φορολογικές Πιστώσεις). Η Τράπεζα, με την από τις 24 Νοεμβρίου 2015 απόφασης της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν.4172/2013 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν.4340/2015). Οι διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, αφορούν στην προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου οι οποίες δύνανται να προσμετρώνται στα εποπτικά κεφάλαια.

Με την υπαγωγή αυτή κατοχυρώνεται η προσωρινή φορολογική απαίτηση (D.T.A.) με τη μετατροπή της σε οριστική απαίτηση (D.T.C.) έναντι του Δημοσίου, με αντίστοιχη ωφέλεια στον υπολογισμό των Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων καθώς στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω απαιτήσεις δεν αφαιρούνται από το Κεφάλαιο Κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 αλλά προσμετρώνται στο σταθμισμένο ενεργητικό του Ομίλου με βάση τους ισχύοντες συντελεστές.

Τον Μάρτιο του 2017 ψηφίστηκε ο νέος νόμος (4465/2017) με τον οποίο εισάγονται τροποποιήσεις στα άρθρα 27 και 27Α του Νόμου 4172/2013. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν την 20ετή απόσβεση των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων. Επιπλέον, επεκτείνεται ο σκοπός του άρθρου 27Α, πέραν των ζημιών PSI και των προβλέψεων απομείωσης δανείων και στις ζημιές από οριστική διαγραφή/πώληση δανείων καθώς επίσης και στις λογιστικές διαγραφές δανείων.

Κατά την 31/12/2023, το μέγιστο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που πληροί τα κριτήρια των ανωτέρω νομοθετικών διατάξεων και που μπορεί να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ανερχόταν σε 18,1εκ.€

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Τράπεζα επανεκτιμά την αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων της, γεγονός που είναι πιθανό να οδηγήσει στη μεταβολή του υπολοίπου τους στην κατάσταση οικονομικής θέσης και κατά επέκταση των εποπτικών της κεφαλαίων.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων καθώς και η ενδεχόμενη μετατροπή τους σε απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (Tax Credits) μπορεί να επηρεαστούν αρνητικά από: α) τη μελλοντική μείωση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος και β) την δυσμενή αλλαγή των κανονισμών που διέπουν τον χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια. Στην περίπτωση όπου κάποιος από τους ανωτέρω κινδύνους λάβει χώρα, αυτό πιθανόν θα έχει δυσμενή επίπτωση στην επάρκεια των εποπτικών κεφαλαίων του Ομίλου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
<i>Έσοδα τόκων από:</i>				
Έσοδα από ομόλογα	60.000	64.546	60.000	64.546
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	5.586.545	750.143	5.586.545	750.143
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	26.067.582	28.340.191	29.135.104	30.729.387
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	31.714.127	29.154.880	34.781.649	31.544.076
<i>Έξοδα τόκων από:</i>				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	-	-	-	-
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	831.169	768.935	831.169	768.935
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.802.935	2.140.841	6.480.737	1.849.489
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	7.634.105	2.909.776	7.311.907	2.618.424
Καθαρά έσοδα από τόκους	24.080.022	26.245.104	27.469.742	28.925.651

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Έσοδα Προμηθειών Λιανικής τραπεζικής	1.469.835	1.420.671	1.488.980	1.431.245
Έσοδα Προμηθειών Χορηγήσεων	1.151.826	1.157.966	1.151.826	1.157.966
Έξοδα Προμηθειών	(275.852)	(660.010)	(275.852)	(660.010)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	2.345.809	1.918.626	2.364.954	1.929.201

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Μισθοί και λοιπές παροχές προσωπικού	9.727.509	9.421.693	8.261.510	8.168.572
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (βλέπε Σημείωση 8)	86.130	90.378	73.015	75.791
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις παροχών προσωπικού	42.000	8.584	-	-
Λοιπές επιβαρύνσεις προσωπικού	107.375	99.270	107.375	109.022
Σύνολο	9.963.014	9.619.925	8.441.900	8.353.385

Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού για την Τράπεζα και τον Όμιλο παρατίθεται παρακάτω:

Αριθμός προσωπικού	Όμιλος	
	31.12.2023	31.12.2022
Τράπεζα	228	224
Κρητικά Ακίνητα	4	4
Κρητικές Συμμετοχές	0	0
Prime Energy A.E	5	4
ABEA	36	32
BIOXYM	14	10
Σύνολο	287	274

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι εταιρείες του Ομίλου είναι υποχρεωμένες από το νόμο 2112/20 να παρέχουν αποζημίωση στους εργαζόμενους που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Οι αποζημιώσεις αυτές είναι ένα εφάπαξ ποσό με βάση τον τελικό μισθό και τα χρόνια υπηρεσίας.

Στις 12 Νοεμβρίου 2012 ο Ν. 4093/2012, μείωσε την αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης με βάση τα οριζόμενα του Ν. 2112/1920. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, το μέγιστο ποσό αποζημίωσης απόλυσης των υπαλλήλων περιορίζεται σε 12 μισθούς αντί για 24 μισθούς.

Επιπλέον, οι μεταβατικές διατάξεις του εν λόγω νόμου προβλέπουν ότι για τους υπαλλήλους οι οποίοι την 12 Νοεμβρίου 2012 είχαν συμπληρωμένα 17 ή παραπάνω έτη υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη η αποζημίωση περιορίζεται σε 1 επιπλέον μισθό για κάθε συμπληρωμένο έτος και μέχρι 24 μισθούς. Σε περίπτωση απόλυσης ο επιπλέον μισθός περιορίζεται σε 2.000 ευρώ.

Η πρόβλεψη υπολογίστηκε με βάση τη Μέθοδο της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (projected unit credit method) που επιβάλλει το ΔΠΛ 19. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, κάθε περίοδος υπηρεσίας δημιουργεί δικαίωμα για μια επιπρόσθετη μονάδα δικαιώματος στις παροχές και η οποία προεξοφλημένη αποτιμάται ξεχωριστά προκειμένου να συγκροτήσει την τελική υποχρέωση.

Η κατανομή των παροχών για το σχηματισμό της πρόβλεψης υπολογίζεται στα τελευταία 16 έτη μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησης των εργαζομένων, ακολουθώντας την κλίμακα του Ν. 4093/2012.

Τα κονδύλια των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και αποζημιώσεων που έχουν αναγνωρισθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως ακολούθως:

Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022*	31.12.2023	31.12.2022
Κόστος υπηρεσίας	72.674	89.328	60.274	74.741
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος στην καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών	13.457	1.050	12.742	1.050
Σύνολο	86.131	90.378	73.016	75.791

*Όπως αναμορφώθηκε

Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022*	31.12.2023	31.12.2022
Παρούσα Αξία μη-χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	570.865	432.863	502.139	353.957
Σύνολο	570.865	432.863	502.139	353.957

*Όπως αναμορφώθηκε

Κίνηση υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο 1^η Ιανουαρίου	432.863	426.283	353.957	361.964
Κόστος υπηρεσίας	72.674	89.328	60.274	74.741
Χρηματοοικονομικό κόστος	13.457	1.050	12.742	1.050
Χρησιμοποιηθείσες παροχές	(18.969)	-	-	-
Ζημίες/(κέρδη) από μεταβολές αναλογιστικών παραδοχών	70.840	(83.798)	75.166	(83.798)
Υπόλοιπο 31^η Δεκεμβρίου	570.865	432.863	502.139	353.957

Σημ.: Τα προαναφερθέντα κονδύλια συμπεριλαμβάνονται στο κονδύλι Λοιπά Στοιχεία Παθητικού (βλ. Σημείωση 20)

Μέσες σταθμισμένες αναλογιστικές παραδοχές στο τέλος της περιόδου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2023
Επιτόκιο προεξόφλησης	2,95%-3,078%	3,60%	2,95%	3,60%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	2,00%	1,00%	2,00%	1,00%

Αναλογιστικό κέρδος / (ζημιά) από μεταβολές αναλογιστικών παραδοχών

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Λόγω εμπειρίας	27.511	(10.746)	26.549	(10.746)
Χρηματοοικονομικές υποθέσεις (επιτόκιο προεξόφλησης)	12.459	(83.937)	19.102	(83.937)
Χρηματοοικονομικές υποθέσεις (ρυθμός αύξησης μισθών)	30.870	10.885	29.515	10.885
Δημογραφικές παραδοχές	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31^η Δεκεμβρίου	70.840	(83.798)	75.166	(83.798)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΓΕΝΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Ενοίκια	351.821	420.662	240.462	297.720
Φόροι – Τέλη	614.767	436.344	433.925	237.895
Έξοδα τηλεπικοινωνιών, και ηλεκτρικής ενέργειας	931.197	905.605	685.794	728.267
Έξοδα συντήρησης	970.865	638.023	781.358	509.724
Αμοιβές τρίτων	2.877.320	3.493.135	2.413.208	3.001.639
Εισφορές ΤΕΚΕ	30.623	347.012	30.623	347.012
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	931.248	554.633	863.221	536.715
Λοιπά έξοδα	2.070.854	1.397.920	1.563.178	1.016.386
Σύνολο	8.778.695	8.193.335	7.182.952	6.675.357

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Προβλέψεις Απομείωσης Δανείων και Λοιπών Απαιτήσεων της χρήσης

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	8.675.352	2.309.344	8.676.908	2.309.365
Προβλέψεις Εγγυητικών Επιστολών	(8.134)	33.309	(8.132)	33.309
Λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών	3.100.000	3.031.956	2.860.000	2.995.542
Σύνολο	11.767.218	5.374.610	11.528.776	5.338.216

Για τη χρήση 2023 οι προβλέψεις των «Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» του Ομίλου και της Τράπεζας κυμάνθηκαν στο ποσό ύψους €8,7εκ. (2022: €2,3εκ.). Πρόβλεψη ύψους €2,35εκ. της κατηγορίας «Λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών» αφορά πρόβλεψη απαιτήσεων από νομικές υποθέσεις που σχηματίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας στη χρήση 2023, όπως αυτή αναλύεται στη Σημείωση 21.

Σωρευτικές Προβλέψεις Απομείωσης Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	109.929.135	101.621.789	109.932.811	101.623.909

Η κίνηση των σωρευτικών προβλέψεων για απομείωση των Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο προβλέψεων 01 Ιανουαρίου	101.621.789	100.045.194	101.623.909	100.047.315
Κίνηση στο 2023				
Προβλέψεις χρήσης	8.675.352	2.309.365	8.676.908	2.309.365
Διαγραφές	(368.006)	(732.770)	(368.006)	(732.771)
Υπόλοιπο προβλέψεων 31 Δεκεμβρίου	109.929.135	101.621.789	109.932.811	101.623.909

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Ταμείο	7.605.993	7.587.207	7.590.964	7.415.293
Τράπεζα της Ελλάδος	145.072.684	171.302.377	145.072.684	171.302.377
Σύνολο	152.678.677	178.889.583	152.663.648	178.717.669

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Καταθέσεις όψεως σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	12.168.963	11.718.650	12.035.622	11.718.650
Σύνολο	12.168.963	11.718.650	12.035.622	11.718.650

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Ομόλογα έκδοσης τραπεζών	1.044.865	1.044.865	1.044.865	1.044.865
Σύνολο	1.044.865	1.044.865	1.044.865	1.044.865

*Ομόλογο της Παγκρήτιας Τράπεζας Α.Ε., με επιτόκιο 6%, επταετούς διάρκειας και ονομαστικής αξίας €1.000.000.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	12.225.269	10.693.574	3.689.604	3.187.078
Λοιπές μεταβολές	(3.229.736)	-	-	-
Προσθήκες	7.000	-	-	-
Μεταβολή εύλογης αξίας	42.070	1.531.695	290.188	502.526
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	9.044.603	12.225.269	3.979.792	3.689.604

Η μείωση του υπολοίπου του χαρτοφυλακίου επενδύσεων την 31.12.2023 για τον Όμιλο σε σχέση με την 31.12.2022 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην μεταφορά της αξίας του ποσοστού του Ομίλου στην εταιρεία ΕΤ.ΑΝ.ΑΠ Α.Ε., στην κατηγορία «Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες», λόγω της αύξησης του ποσοστού του Ομίλου στην εν λόγω εταιρεία από 14,33% την 31.12.2022, σε 27,44%, καθιστώντας την συγγενή για τον Όμιλο.

Η μεταβολή της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου επενδύσεων απεικονίζεται στη γραμμή «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου» της κατάστασης αποτελεσμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ποσά σε €	Όμιλος			Τράπεζα		
	Λογισμικό	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο	Λογισμικό	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	5.910.673	185.979	6.096.651	4.674.318	-	4.674.318
Εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-
Προσθήκες	505.288	-	505.288	505.288	-	505.288
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	6.415.961	185.979	6.601.939	5.179.606	-	5.179.606
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	(3.218.675)	-	(3.218.675)	(2.470.679)	-	(2.470.679)
Εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις	(442.044)	-	(442.044)	(343.531)	-	(343.531)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	(3.660.719)	-	(3.660.719)	(2.814.210)	-	(2.814.210)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2022	2.755.242	185.979	2.941.221	2.365.396	-	2.365.396
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2023	6.415.961	185.979	6.601.939	5.179.606	-	5.179.606
Εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-
Προσθήκες	757.369	-	757.369	752.369	-	752.369
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	7.173.329	185.979	7.359.308	5.931.975	-	5.931.975
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2023	(3.660.719)	-	(3.660.719)	(2.814.210)	-	(2.814.210)
Εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις	(447.028)	-	(447.028)	(358.871)	-	(358.871)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	(4.107.747)	-	(4.107.747)	(3.173.081)	-	(3.173.081)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2023	3.065.583	185.979	3.251.561	2.758.894	-	2.758.894

Κατά την ενοποίηση των θυγατρικών εταιρειών δεν σχηματίστηκε υπεραξία (υπεραξίες που προέκυψαν από την ενσωμάτωση θυγατρικών που αποκτήθηκαν πριν από την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ έχουν μεταφερθεί αρνητικά στην καθαρή θέση κατά την ημερομηνία μετάβασης).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ποσά σε €	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Έπιπλα & λοιπός Εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης επί παγίων	Σύνολο
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	2.445.211	6.945.428	66.630	4.818.950	9.321.570	28.305	2.377.372	26.003.467
Προσθήκες	-	40.759	-	7.190	408.899	-	18.765	475.613
Λοιπές μεταβολές παγίων	-	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-	-	(49.614)	-	-	(49.614)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	2.445.211	6.986.187	66.630	4.826.140	9.680.854	28.305	2.396.138	26.429.465
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	-	(665.937)	(59.817)	(3.981.663)	(7.605.111)	(19.862)	(1.072.828)	(13.405.217)
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	-	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις	-	(70.188)	(1.947)	(289.825)	(457.520)	-	(336.291)	(1.155.772)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-	-	15	-	-	15
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	-	(736.125)	(61.764)	(4.271.488)	(8.062.616)	(19.862)	(1.409.119)	(14.560.974)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2022	2.445.211	6.250.062	4.866	554.652	1.618.238	8.443	987.019	11.868.492
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2023	2.445.211	6.986.187	66.630	4.826.140	9.680.854	28.305	2.396.138	26.429.465
Προσθήκες	-	13.522	-	44.039	132.604	-	344.422	534.588
Λοιπές μεταβολές παγίων	-	-	-	-	-	-	10.062	10.062
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις και διαγραφές	(2.234.611)	(6.475.833)	-	-	(2.494)	-	-	(8.712.938)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	210.600	523.876	66.630	4.870.179	9.810.965	28.305	2.750.622	18.261.178
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2023	-	(736.125)	(61.764)	(4.271.488)	(8.062.616)	(19.862)	(1.409.119)	(14.560.974)
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	-	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις	-	(70.392)	(1.365)	(197.890)	(481.465)	-	(349.072)	(1.100.184)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	742.259	-	-	380	-	-	742.640
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	-	(64.258)	(63.128)	(4.469.379)	(8.543.701)	(19.862)	(1.758.191)	(14.918.518)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2023	210.600	459.618	3.502	400.800	1.267.265	8.443	992.431	3.342.660

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε €	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός- Τεχνικές εγκαταστάσεις	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Έπιπλα & λοιπός Εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης επί παγίων	Σύνολο
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	3.375.363	10.983.348	15.327.931	280.428	4.818.950	9.990.159	376.486	2.618.694	47.771.357
Προσθήκες	-	40.759	128.098	-	7.190	428.304	683.459	18.765	1.306.575
Λοιπές μεταβολές παγίων	-	-	-	-	-	-	24.424	-	24.424
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-	-	-	(49.614)	-	-	(49.614)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	3.375.363	11.024.107	15.456.029	280.428	4.826.140	10.368.848	1.084.369	2.637.459	49.052.743
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	-	(1.103.149)	(9.686.346)	(239.017)	(3.981.662)	(8.228.557)	(19.862)	(1.108.365)	(24.366.959)
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	-	-	(32)	-	-	-	-	-	(32)
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις	-	(306.032)	(435.934)	(12.495)	(289.825)	(471.883)	-	(348.137)	(1.864.305)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-	-	-	15	-	-	15
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	-	(1.409.181)	(10.122.312)	(251.512)	(4.271.488)	(8.700.425)	(19.862)	(1.456.501)	(26.231.281)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2022	3.375.363	9.614.926	5.333.717	28.917	554.653	1.668.423	1.064.507	1.180.958	22.821.462
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2023	3.375.363	11.024.107	15.456.029	280.428	4.826.140	10.368.848	1.084.369	2.637.459	49.052.743
Προσθήκες	84.884	73.822	571.640	11.670	44.039	138.559	25.260	369.192	1.319.066
Λοιπές μεταβολές παγίων	-	-	-	-	-	-	(16.506)	10.062	(6.444)
Μεταφορές	-	-	58.110	-	-	-	(58.110)	-	-
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(5.500)	(5.575)	-	(2.494)	(168.000)	-	(181.569)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	3.460.246	11.097.929	16.080.279	286.523	4.870.179	10.504.913	867.013	3.016.713	50.183.797
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2023	-	(1.409.181)	(10.122.312)	(251.512)	(4.271.488)	(8.700.425)	(19.862)	(1.456.501)	(26.231.281)
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις	-	(136.568)	(597.034)	(10.786)	(197.890)	(495.426)	-	(367.243)	(1.804.947)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-	4.461	-	380	-	-	4.841
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	-	(1.545.749)	(10.719.346)	(257.837)	(4.469.378)	(9.195.470)	(19.862)	(1.823.744)	(28.031.386)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2023	3.460.246	9.552.180	5.360.933	28.686	400.801	1.309.443	847.151	1.192.969	22.152.410

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ποσά σε €	Όμιλος	Τράπεζα
	Γήπεδα - οικόπεδα & Κτίρια	Γήπεδα και οικόπεδα
Αξία κτήσης		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	46.977.925	27.630.897
Προσθήκες	874.896	874.896
Μεταφορές από Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	-	-
Μεταφορές από Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	-	-
Διαφορές Αποτίμησης στην εύλογη αξία	2.007.453	1.606.453
Διαγραφές	(292.246)	(292.246)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	49.568.028	29.820.000
Αξία κτήσης		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2023	49.568.028	29.820.000
Προσθήκες	1.097.578	1.097.578
Μεταφορές από Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	-	-
Μεταφορές από Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	5.886.064,29	-
Διαφορές Αποτίμησης στην εύλογη αξία	350.318	164.160
Διαγραφές/Πωλήσεις	-	(12.092.278)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	56.901.988	18.989.460

Η μείωση του υπολοίπου των «Ακινήτων Επενδύσεων» κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023 για την Τράπεζα ποσού περίπου €12εκ. οφείλεται στην ίδρυση της νέας εταιρείας Ακινήτων Επενδύσεων του Ομίλου με εισφορά ακινήτων. Αντίστοιχα, η αύξηση του χαρτοφυλακίου «Ακινήτων Επενδύσεων» σε επίπεδο Ομίλου οφείλεται στην αλλαγή χαρτοφυλακίου μέρος των ακινήτων με αρχική κατηγοριοποίηση ως «Αποθέματα» σε «Ακίνητα Επενδύσεων» λόγω της ίδρυσης της νέας εταιρείας Ακινήτων Επενδύσεων. Οι μεταβολές από αποτίμηση στην εύλογη αξία καθώς και τα καθαρά αποτελέσματα από πωλήσεις ακινήτων απεικονίζονται στο κονδύλι «Καθαρά Λοιπά Έσοδα» της κατάστασης των αποτελεσμάτων της χρήσης. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των «Ακινήτων Επενδύσεων» χρησιμοποιούνται εκτιμητικές μέθοδοι, όπως αναλύεται στην Σημείωση 2.14 «Ακίνητα Επενδύσεων». Οι εύλογες αξίες των «Ακινήτων επενδύσεων» του Ομίλου και της Τράπεζας κατηγοριοποιούνται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους				
Χρηματοοικονομικά μέσα στο αποσβεσμένο κόστος	39	39	39	39
Δάνεια σε πελάτες	10.234.996	13.331.017	10.234.996	13.331.017
Συμμετοχές σε θυγατρικές	3.961.023	3.841.000	3.960.803	3.841.000
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες	-	-	-	-
Επενδυτικοί τίτλοι	1.998.438	2.082.593	1.998.438	2.082.593
Περιουσία, βιομηχανοστάσια και εξοπλισμός	(301.786)	(1.094.685)	(203.212)	(1.003.179)
Επενδυτική περιουσία	(1.425.383)	(2.458.060)	(1.425.383)	(2.458.060)
Ασώματα στοιχεία ενεργητικού	(326.094)	(201.431)	(327.350)	(203.008)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση από αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά της παρ.3 του αρ.27 Ν.4172/13	1.772.214	1.908.038	1.772.214	1.908.038
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	3.305.621	2.574.763	3.370.402	2.495.324
Υποσύνολο	19.219.068	19.983.274	19.380.948	19.993.765
Λοιπά στοιχεία παθητικού	383.879	197.652	189.483	145.655
Υποσύνολο	383.879	197.652	189.483	145.655
Από μεταφερόμενη ζημία	-	-	-	-
Σύνολο	19.602.947	20.180.926	19.570.431	20.139.421

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους				
Περιουσία, βιομηχανοστάσια και εξοπλισμός	1.200.530	1.311.381	-	-
Επενδυτική περιουσία	525.880	722.978	-	-
Ασώματα στοιχεία ενεργητικού	(10.485)	(76.170)	-	-
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες	(8.006)	3.404	-	-
Επενδυτικοί τίτλοι	1.429.230	1.316.751	-	-
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(347.241)	(256.069)	-	-
Αναγνώριση Φορολογικών Ζημιών	(64.752)	(142.046)	-	-
Υποσύνολο	2.725.157	2.880.229	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(27.154)	(27.231)	-	-
Αποθεματικό προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	-	-	-	-
Από μεταφερόμενη ζημία	-	-	-	-
Σύνολο	2.698.003	2.852.998	-	-

Ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν συμψηφίσει τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους ανά εταιρεία ξεχωριστά.

Οι απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους στην Τράπεζα και στον Όμιλο προέρχονται κατά κύριο λόγο από διαφορές στη λογιστική βάση και τη φορολογική βάση οι οποίες δεν έχουν ημερομηνία λήξης και κατά συνέπεια η ανακτησιμότητά τους δεν τίθεται σε αμφισβήτηση στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η Κοινοτική Οδηγία 575/2013 περί κεφαλαιακών απαιτήσεων αναφέρει ότι οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που στηρίζονται σε μελλοντική κερδοφορία και υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια πρέπει να αφαιρούνται από το Κεφάλαιο Κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 της Τράπεζας. Εντούτοις, το άρθρο 27Α του Ν.4172/2013, καθώς και οι τροποποιήσεις αυτού (Ν.4303/2014 και Ν.4340/2015) επιτρέπουν, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, την μετατροπή των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που προέκυψαν από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και οι οποίες έχουν λογιστεί έως 30 Ιουνίου 2015 σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού δημοσίου (Φορολογικές Πιστώσεις). Η Τράπεζα, βάσει της απόφασης της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 24 Νοεμβρίου 2015, έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν.4172/2013 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν.4340/2015). Οι διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, αφορούν στην προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Με το άρθρο 43 του Ν. 4465/04.04.2017 τροποποιήθηκαν τα άρθρα 27 και 27α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.4172/2013). Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, η χρεωστική διαφορά που θα προκύψει για τα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικά πρόσωπα από την οριστική διαγραφή χρεών οφειλετών τους καθώς και η ζημία από την πώληση δανείων, αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα και αποσβένονται σε διάστημα 20 ετών. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που θα αναγνωρισθεί από την ανωτέρω χρεωστική διαφορά καθώς και από τυχόν λογιστικές διαγραφές δανείων ή πιστώσεων οι οποίες δεν έχουν μετατραπεί σε χρεωστική διαφορά μέχρι το τέλος του εκάστοτε έτους της λογιστικής διαγραφής, μετατρέπονται σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Δημοσίου σύμφωνα με τους ανωτέρω όρους και προϋποθέσεις.

Το συνολικό ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που θα προκύψει (α) από τη χρεωστική διαφορά λόγω της οριστικής διαγραφής χρεών οφειλετών και της πώλησης δανείων, (β) από τις προσωρινές διαφορές που θα προκύψουν από τις λογιστικές διαγραφές δανείων και πιστώσεων καθώς επίσης (γ) από τις προσωρινές διαφορές επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου δεν μπορεί να υπερβεί το συνολικό ποσό φόρου επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχε αναγνωρισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015. Με τη ρύθμιση αυτή, που τέθηκε σε ισχύ από 01.01.2016, διασφαλίζεται ότι οι διαγραφές και αναδιαρθρώσεις δανείων με σκοπό τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν θα οδηγήσουν σε απώλεια εποπτικών κεφαλαίων.

Οι επιλέξιμες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της 31.12.2023 που εμπίπτουν Άρθρο 27α του Ν.4172/2013, ανήλθαν σε €18,1 εκ. τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και σε επίπεδο Τράπεζας. Πρόκειται για τον αναλογούντα φόρο, 29% επί των προσωρινών διαφορών των συσσωρευμένων προβλέψεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, οι οποίες είχαν λογισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015. Η ύπαρξη φορολογικών ζημιών συνιστά τη βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία Φορολογικών Πιστώσεων, και οι οποίες υπολογίζονται ως ποσοστό των λογιστικών μετά από φόρους ζημιών βάσει ΔΠΧΑ προς τα Ίδια Κεφάλαια (μη-συμπεριλαμβανομένων των ζημιών της χρήσης). Το ποσοστό αυτό εφαρμόζεται στο υπόλοιπο των επιλέξιμων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ενός συγκεκριμένου έτους για να υπολογιστεί η Φορολογική Πίστωση που θα μετατραπεί στο έτος αυτό σε σχέση με το προηγούμενο φορολογικό έτος. Η Κοινοτική Οδηγία 575/2013 επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να μην αφαιρούν για σκοπούς υπολογισμού του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας τις επιλέξιμες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις από το Κεφάλαιο Κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1.

Με το άρθρο 82 του Ν.4472/19.5.2017 προβλέπεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 να καταβάλλουν ετήσια προμήθεια προς το Ελληνικό Δημόσιο για το ποσό της εγγυημένης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που προκύπτει από τη διαφορά του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή (σήμερα 29%) και του φορολογικού συντελεστή που ίσχυε μέχρι 31.12.2014 (26%). Το ποσό της προμήθειας που κατέβαλε η Τράπεζα και αφορούσε το έτος 2023, ανέρχεται σε €31 χιλ. περίπου.

Ο φορολογικός συντελεστής για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία είναι 22% από το 2021. Ο συντελεστής αυτός αφορά μόνο τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που αναγνωρίζουν οι θυγατρικές εταιρίες της Τράπεζας.

Με ρητή αναφορά του νόμου, ο συντελεστής αυτός δεν αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία εξακολουθεί να είναι 29%, εφόσον έχουν ενταχθεί και υπάγονται στις ειδικές διατάξεις του άρθρου 27^Α του ν.4172/2013.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Ποσά σε €	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις φόρων	866.258	126.175	101.212	65.512
Προπληρωθέντα έξοδα	598.515	251.388	469.136	118.625
Εσοδα εισπρακτέα	188.262	61.393	188.262	61.393
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	3.613.019	7.123.262	3.613.019	7.123.262
Αποθέματα Ακινήτων	9.753.162	16.843.814	7.994.245	8.787.778
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	15.795.283	12.255.571	18.344.628	4.646.140
Λοιπά	7.547.200	8.481.811	2.496.244	2.296.114
Σύνολο	38.361.699	45.143.413	33.206.745	23.098.823

Η Οδηγία 2014/49 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία θεσπίζει τους κανόνες και τις διαδικασίες που αφορούν τη σύσταση και τη λειτουργία των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων, ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το νόμο 4370/2016. Βάσει του νόμου αυτού, τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν υποχρέωση συμμετοχής στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (Τ.Ε.Κ.Ε.). Στον παραπάνω πίνακα το «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων» αφορά τη συμμετοχή της Τράπεζας στο ενεργητικό του Σκέλους Κάλυψης Καταθέσεων συνολικού ποσού €3,6εκ. την 31.12.2023 (31.12.2022: €7,1εκ.).

Στις «Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» για την Τράπεζα περιλαμβάνονται και οι απαιτήσεις από τα δοθέντα ποσά σε συνεταιίρους (προσωρινά εκτελεστά) λόγω της αντιδικίας του προγράμματος «Αποδίδω» συνολικού ύψους €8,7εκ. περίπου κατά την 31.12.2023 για τα οποία η Τράπεζα έχει σχηματίσει ισόποση πρόβλεψη απομείωσης αυτών (βλέπε και Σημείωση 21α Νομικών Θεμάτων) καθώς και η απαίτηση ποσού €14,1εκ. από τη θυγατρική εταιρία «Κρ.Ακίνητα» βάσει του προσυμφώνου πώλησης των μετοχών της στην «ΑΕΕΑΠ Χανίων» που ολοκληρώθηκε στο 2024. Αντίστοιχα σε επίπεδο Ομίλου στο εν λόγω κονδύλι περιλαμβάνεται κυρίως ποσό απαίτησης €5,5εκ. δανείου της θυγατρικής «ΑΒΕΑ» σε συνδεδεμένη εταιρία του Ομίλου.

Τα «Λοιπά» στοιχεία για τον Όμιλο περιλαμβάνουν και την αξία αποθεμάτων εμπορευμάτων την 31.12.2023 των εταιρειών «ΑΒΕΑ», «ΒΙΟ.ΧΥΜ» και «PRIME ENERGY» συνολικού ποσού €4,7εκ. (31.12.2022: €5,5εκ.).

Τα «Αποθέματα ακινήτων» αφορούν ακίνητα από πλειστηριασμούς ή από ανάκτηση ληφθεισών εξασφαλίσεων για την Τράπεζα, ενώ για τον Όμιλο περιλαμβάνει και αποθέματα ακινήτων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Τα κονδύλια αυτά αποτιμήθηκαν στην μικρότερη αξία μεταξύ της αξίας κτήσης τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Η κίνηση των «Αποθεμάτων ακινήτων» φαίνεται στο παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε €	Όμιλος	Τράπεζα
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	16.950.224	8.615.549
Προσθήκες	371.199	370.684
Μεταφορές από/ (προς) Ακίνητα Επενδύσεων	-	-
Διαφορές Αποτίμησης	(283.721)	(4.568)
Διαγραφές/ Πωλήσεις	(193.888)	(193.888)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	16.843.814	8.787.778
Προσθήκες	572.662	563.165
Μεταφορές από/ (προς) Ακίνητα Επενδύσεων	(2.252.718)	-
Διαφορές Αποτίμησης	-	-
Διαγραφές/ Πωλήσεις	(5.410.596)	(1.356.698)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	9.753.162	7.994.245

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

α) Υποχρεώσεις προς Πελάτες

Υποχρεώσεις προς Πελάτες

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
<i>Καταθέσεις:</i>				
Ταμειυτηρίου	100.792.474	104.919.044	100.792.474	104.919.044
Τρεχούμενοι & Όψεως	90.626.400	87.170.363	105.639.438	87.814.215
Προθεσμίας	394.847.512	404.961.621	394.847.512	404.961.621
Σύνολο	586.266.386	597.051.029	601.279.424	597.694.881

Σύμφωνα με το Ν.4151/2013, όλοι οι αδρανείς λογαριασμοί καταθέσεων μετά την πάροδο 20 ετών υπόκεινται σε παραγραφή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα υποχρεούνται μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους να αποδίδουν τα ταμειακά διαθέσιμα αυτών των αδρανών λογαριασμών στο Ελληνικό δημόσιο. Οι λογαριασμοί που έκλεισαν 20ετία μέσα στο έτος 2023 ανέρχονται σε €16,6χιλ.

β) Υποχρεώσεις προς άλλα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα

Υποχρεώσεις προς Πιστωτικά Ιδρύματα

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
<i>Υποχρεώσεις σε άλλες Τράπεζες:</i>				
Όψεως	1.572.443	2.635.199	1.572.443	1.564.063
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις σε άλλες τράπεζες	573.034	-	-	-
Σύνολο	2.145.477	2.635.199	1.572.443	1.564.063

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Πιστωτές και προμηθευτές	2.354.461	2.893.349	519.188	145.477
Εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων προς απόδοση (μέσω DIAS)	140.934	508.825	140.934	508.825
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος) και ασφαλιστικούς οργανισμούς	1.539.824	1.389.135	1.070.257	988.684
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	1.735.636	523.992	40.510	33.513
Λοιπές υποχρεώσεις	6.218.897	6.367.097	3.390.669	2.637.290
Σύνολο	11.989.751	11.682.399	5.161.558	4.313.789

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ
α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν εκκρεμείς απαιτήσεις και αγωγές κατά της Τράπεζας. Με βάση την ενημέρωση των Νομικών Συμβούλων της Τράπεζας προς τη Διοίκηση, δεν μπορεί να γίνει στην παρούσα χρονική στιγμή ασφαλής εκτίμηση για την έκβαση των υποθέσεων αυτών. Η εκτίμηση της Διοίκησης είναι ότι η οριστική διευθέτησή τους μπορεί να διαρκέσει αρκετά έτη. Στα πλαίσια των διεκδικήσεων από απαιτήσεις κατά πελατών της, η Τράπεζα έχει προβεί σε νομικές ενέργειες για τη δικαστική είσπραξη καθυστερούμενων οφειλών

Ειδικότερα:

Όσον αφορά τις δικαστικές διενέξεις - αγωγές που έχουν γίνει από συνεταιρούς κατά της Τράπεζας και έχουν ως αίτημα την αποζημίωση των εναγόντων λόγω της επικαλούμενης εκ μέρους τους ζημίας που έχουν υποστεί από την κατάρτιση των Συμβάσεων Ειδικού Λογαριασμού Αποδίδω, έχουν εκδικαστεί μέχρι αρχές του 2024 μέρος αυτών ποσού €40,8εκ. περίπου εκ των οποίων ποσό €13,5εκ. περίπου αφορά αποφάσεις οι οποίες δικαιώσαν την Τράπεζα. Για τις υπόλοιπες αγωγές που έχουν εκδικασθεί εις βάρος της Τράπεζας, έχει επιδικαστεί ποσό €23,7εκ. περίπου με προσωρινά εκτελεστά ποσά €9εκ. περίπου. Για τις παραπάνω αγωγές η Τράπεζα έχει ασκήσει έφεση.

Σημειώνεται ότι για το ενδεχόμενο κινδύνου που ελλοχεύει από τη μη επανείσπραξη του συνόλου των απαιτήσεων που έχει καταβάλει ως προσωρινά εκτελεστά ποσά κατά την 31.12.2023, η Τράπεζα διενήργησε επιπρόσθετη πρόβλεψη εις βάρος των αποτελεσμάτων της κατά το 2023 ποσού €2,35εκ. περίπου (βλ. σημείωση 10), ενώ η σωρευτική πρόβλεψη για το σύνολο των προσωρινών εκτελεστών απαιτήσεων της μέχρι την 31.12.2023, ανέρχεται στο ποσό €8,7εκ. περίπου. Για τα ποσά αυτά έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία επανείσπραξης για τις εφετειακές αποφάσεις που έχει δικαιωθεί η Τράπεζα.

Από το σύνολο των αγωγών οι οποίες έχουν εκδικαστεί, έχουν εκδοθεί σαράντα έξι εφετειακές αποφάσεις που δικαιώνουν τους αντιδίκους κατά των οποίων έχουν ήδη ασκηθεί αιτήσεις αναίρεσης από την Τράπεζα ενώπιον του Αρείου Πάγου. Για αιτήσεις αναίρεσεως που έχουμε ασκήσει και έχουν ήδη δικασθεί ενώπιον του Αρείου Πάγου έχουν εκδοθεί έξι (6) αποφάσεις όλες στο σύνολό τους υπέρ της Τράπεζάς μας. Ως προς τις λοιπές αιτήσεις αναίρεσης των αντιδίκων εκκρεμεί η συζήτηση τους ενώπιον του Αρείου Πάγου.

Αντίστοιχα έχουν εκδοθεί δέκα τρεις εφετειακές αποφάσεις που δικαιώνουν την Τράπεζα εκ των οποίων πέντε έχουν καταστεί αμετάκλητες υπέρ της Τράπεζας ενώ για τις επτά από αυτές έχουν ασκηθεί αναίρεσεις από τους αντιδίκους. Για τις λοιπές πρωτόδικες αποφάσεις εκκρεμούν προς εκδίκαση εφέσεις και ημών και των αντιδίκων.

Βάσει των παραπάνω η εκτίμηση της Διοίκησης Τράπεζας είναι ότι οι αγωγές εν τέλει θα απορριφθούν για συγκεκριμένους λόγους που έχουν να κάνουν με την πληρότητα των εγγράφων τα οποία παρουσιάζονται από την Τράπεζα και τα οποία αποδεικνύουν την νομιμότητα και την τήρηση των νόμων και κανόνων οι οποίοι επιβάλλονται στα πιστωτικά ιδρύματα και κατά συνέπεια στις συναλλαγές της Τράπεζας με τους πελάτες της.

Κατά την άποψη των Νομικών Συμβούλων οι αντίθετες εφετειακές αποφάσεις που δικαιώνουν τους αντιδίκους, δεχόμενες αδιοπρακτική συμπεριφορά της Τράπεζας μας, ερμηνεύουν και εφαρμόζουν εσφαλμένως το νόμο,

παραλείπουν να κρίνουν προβληθέντα κρίσιμα για την έκβαση της δίκης πραγματικά περιστατικά και στερούνται νομίμου βάσεως. Ως προς τα νομικά ζητήματα αποφασιστικής σημασίας είναι η διαμόρφωση «ad hoc» νομολογίας του Αρείου Πάγου επί αυτών.

Συνεπώς η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά, λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω και ιδιαίτερα μετά και τις θετικές αποφάσεις του ανώτατου δικαστηρίου (Αρείου Πάγου), ότι η οριστική διευθέτηση, μέχρι το αμετάκλητο αυτών, θα έχει θετική έκβαση για την Τράπεζα και δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις, ως εκ τούτου η Τράπεζα δεν έχει προβεί σε σχηματισμό τυχόν πρόβλεψης για τις εν λόγω δικαστικές αποφάσεις.

β. Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Η Τράπεζα έχει ανέλεγκτες φορολογικά τις χρήσεις 2018 έως και 2023 ενώ έχει σχηματίσει σωρευτικές προβλέψεις ποσού €50.000 για τις εν λόγω ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις οι οποίες και κρίνονται επαρκείς.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτός της θυγατρικής «Α.Β.Ε.Α ΑΕ» που έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη ποσού €130χιλ περίπου, σε επίπεδο Ομίλου, δεν έχουν σχηματιστεί προβλέψεις για τυχόν διαφορές που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διενέργεια μελλοντικού φορολογικού ελέγχου των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων τους εφόσον φορολογικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν στο παρελθόν και μάλιστα σε χρήσεις με λογιστικά και φορολογικά κέρδη δεν οδήγησαν στην επιβολή σημαντικών πρόσθετων φόρων. Στην παρούσα κατάσταση και με την πλειοψηφία των ανέλεγκτων χρήσεων των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου να αφορούν σε χρήσεις με λογιστικές και φορολογικές ζημιές η διενέργεια εκτίμησης σε επίπεδο Ομίλου για τον σχηματισμό πρόβλεψης καθίσταται δυσχερής ενώ η Διοίκηση εκτιμά ότι οι όποιες διαφορές φορολογικού ελέγχου πιθανώς προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση του Ομίλου.

Η Τράπεζα και οι Θυγατρικές της δεν υποχρεούταν στην έκδοση Φορολογικού Πιστοποιητικού από Ορκωτό Ελεγκτή έως και τη χρήση 2015 ενώ από τη χρήση 2016 και μετά η έκδοση του «Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού» έγινε προαιρετική (με εξαίρεση την Τράπεζα που δεν εμπίπτει ως Πιστωτικός Συνεταιρισμός στις διατάξεις εταιριών για προαιρετικό Φορολογικό Πιστοποιητικό) για τις θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου. Από αυτές, η εταιρεία «ΑΒΕΑ Α.Ε.» επέλεξε την υπαγωγή σε Φορολογικό Πιστοποιητικό (σχετική Έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς παρατηρήσεις) για τις χρήσεις του 2018 έως και 2021.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιριών του Ομίλου έχουν ως εξής:

Επωνυμία Θυγατρικής	Ανέλεγκτες χρήσεις
ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.	2018 – 2023
ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ.	2018 – 2023
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ PRIME ENERGY Α.Ε	2018 – 2023
ΧΑΝΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	2018 – 2020
ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε.	2018 – 2023
ΑΒΕΑ Α.Ε.	2022 – 2023
ΑΕΕΑΠ ΧΑΝΙΩΝ	2023

γ. Δανειακές δεσμεύσεις

Οι δανειακές δεσμεύσεις αφορούν εν ισχύ εγγυητικές επιστολές που έχει εκδώσει η Τράπεζα επ' ονόματι των πελατών της και αναλύονται στη Σημείωση 4.3.6.2.

δ. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Οι δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις αφορούν υποχρεώσεις καταβολής μισθωμάτων (ενοικίων) προς εκμισθωτές για τον Όμιλο και την Τράπεζα. Στον κάτωθι πίνακα απεικονίζονται οι ελάχιστες εκτιμώμενες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων:

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Έως ένα (1) έτος	422.679	416.099	407.266	399.499
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	670.231	1.060.017	654.818	1.010.217
Πέραν των πέντε (5) ετών	145.098	138.081	145.098	138.081
Σύνολο	1.238.007	1.614.197	1.207.181	1.547.797

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ

Το σύνολο του καταβλημένου συνεταιριστικού κεφαλαίου και της διαφοράς υπέρ το άρτιο του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023 και την 31 Δεκεμβρίου 2022 έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Τράπεζα				Όμιλος		
	# μεριδίων	Ονομαστική αξία	Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο Κεφαλαίου (Τράπεζα)	Ίδιες Συνεταιριστικές Μερίδες	Σύνολο Κεφαλαίου (Όμιλος)
Κατά την 31.12.2022	6.602.937	3	19.808.811	85.178.221	104.987.032	(303.890)	104.683.142
Κατά την 31.12.2023	7.009.565	3	21.028.695	87.257.316	108.286.011	(303.890)	107.982.121

Στον κάτωθι πίνακα απεικονίζεται η κίνηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου και της διαφοράς από έκδοση μεριδίων υπέρ το άρτιο για τις χρήσεις 2023 και 2022:

Ποσά σε €	Τράπεζα		
	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μεριδίων υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1η Ιανουαρίου 2022	19.789.647	85.100.926	104.890.573
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	19.164	77.295	96.459
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2022 (Τράπεζα)	19.808.811	85.178.221	104.987.032
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	1.219.884	2.079.095	3.298.979
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2023 (Τράπεζα)	21.028.695	87.257.316	108.286.011

Ποσά σε €	Όμιλος			Σύνολο
	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	Ίδιες Συνεταιριστικές Μεριδες	
Υπόλοιπο έναρξης 1η Ιανουαρίου 2022	19.789.647	85.100.926	(303.890)	104.586.683
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	19.164	77.295	-	96.459
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2022 (Όμιλος)	19.808.811	85.178.221	(303.890)	104.683.142
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	1.219.884	2.079.095	-	3.298.979
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2023 (Όμιλος)	21.028.695	87.257.316	(303.890)	107.982.121

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΕΚΔΟΘΕΝΤΕΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΔΑΝΕΙΑ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	17.273.152	17.275.267	17.273.152	17.275.267
Εκδόσεις ομολόγων	5.160.000	-	5.160.000	-
Λήξη ομολόγων	-	-	-	-
Μεταβολή Δεδουλευμένου τόκου	60.119	(2.115)	60.119	(2.115)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	22.493.271	17.273.152	22.493.271	17.273.152

Το 2023 η Τράπεζα προχώρησε σε έκδοση νέου ομολογιακού δανείου ύψους €5,16εκ., διάρκειας 7 ετών από την ημερομηνία έκδοσης και η περίοδος καταβολής τοκομεριδίου ορίστηκε εξάμηνη με επιτόκιο 6,75%.

Το 2021 η Τράπεζα προχώρησε σε έκδοση ομολογιακού δανείου ύψους €3,15εκ., διάρκειας 7 ετών από την ημερομηνία έκδοσης, η περίοδος καταβολής τοκομεριδίου ορίστηκε εξάμηνη με επιτόκιο 3,5%, ενώ έληξε και αποπληρώθηκε ομόλογο ποσού €2,5εκ. έκδοσης 2016.

Το 2020 η Τράπεζα προχώρησε σε έκδοση ομολογιακού δανείου ύψους €4εκ., διάρκειας 7 ετών από την ημερομηνία έκδοσης, η περίοδος καταβολής τοκομεριδίου ορίστηκε εξάμηνη με επιτόκιο 4,0%, ενώ έληξε και αποπληρώθηκε ομόλογο ποσού €9εκ. έκδοσης 2015.

Το 2019 η Τράπεζα προχώρησε σε τρεις εκδόσεις ομολόγων ονομαστικής αξίας €10.000 το καθένα συνολικού ποσού €5.9εκ. με ιδιωτική τοποθέτηση. Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα εξέδωσε ομόλογο ποσού €1,9εκ. την 30.06.2019 (απόφαση Γ.Σ. 17.06.2018), ομόλογο ποσού €3εκ. την 31.10.2019 (απόφαση Γ.Σ. 14.07.2019) και τέλος ομόλογο ποσού €1εκ. την 15.11.2019 (απόφαση Γ.Σ. 14.07.2019), η διάρκεια των οποίων ορίστηκε σε 7 έτη από την ημερομηνία έκδοσης ενώ η περίοδος καταβολής τοκομεριδίου ορίστηκε εξάμηνη με επιτόκια 4,75%, και 5,3% αντίστοιχα. Τα ομόλογα όπως ίσχυε και σε προηγούμενες εκδόσεις της Τράπεζας είναι μη εξασφαλισμένα και κατατάσσονται εξολοκλήρου μετά τις απαιτήσεις πλήρους εξασφάλισης όλων των άλλων πιστωτών της Τράπεζας. Η εξόφληση του κεφαλαίου θα γίνει σε μία δόση, στο τέλος της διάρκειας των Ομολόγων.

Ο κυριότερος λόγος για τον οποίο προχωρά η Τράπεζα στην έκδοση των Ομολόγων Μειωμένης Εξασφάλισης είναι μεταξύ άλλων η ενίσχυση των εποπτικών κεφαλαίων της (Κεφάλαια Κατηγορίας 2) και κατ' επέκταση του συνολικού Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAR).

Τα καθαρά έσοδα της έκδοσης των Ομολόγων Μειωμένης Εξασφάλισης υπήχθησαν στην κατηγορία των Κεφαλαίων της Κατηγορίας 2 (Tier II) της Τράπεζας, όπως ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με τον Ν. 4261/2014 και το άρθρο 92 του Κανονισμού 575/2013, με σκοπό την ενίσχυση των κεφαλαίων της Τράπεζας.

Χαρακτηριστικά ομολόγων	Όροι							
	Εκδόσεως 2017	Εκδόσεως 2018	Εκδόσεως 2019	Εκδόσεως 2019	Εκδόσεως 2019	Εκδόσεως 2020	Εκδόσεως 2021	Εκδόσεως 2023
	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)
	Όροι	Όροι	Όροι	Όροι	Όροι	Όροι	Όροι	Όροι
Ημερομηνία έκδοσης	29/12/2017	15/6/2018	30/6/2019	31/10/2019	15/11/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/10/2023
Ημερομηνία λήξης	29/12/2024	15/6/2025	30/6/2026	31/10/2026	15/11/2026	31/12/2027	31/12/2028	31/10/2030
Έτη	7	7	7	7	7	7	7	7
Ποσό	2.070.000	2.110.000	1.900.000	3.000.000	1.000.000	4.000.000	3.150.000	5.160.000
Ονομαστική αξία ομολόγου	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Πλήθος Ομολογιών	207	211	190	300	100	400	315	516
Επιτόκιο	4,75%	4,75%	4,75%	5,30%	5,30%	4,00%	3,50%	6,75%
Καταβολή τόκου	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες
Αναγνώριση στα Εποπτικά Κεφάλαια Κατηγορίας 2	Tier II	Tier II	Tier II	Tier II	Tier II	Tier II	Tier II	Tier II

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ποσά σε χιλ.€	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Απαιτήσεις	12.616,9	12.626,7	71.578,8	50.894,7
Υποχρεώσεις	5.649,5	4.626,9	20.680,3	5.270,8
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	507,9	500,1	511,4	503,6

Οι αποζημιώσεις και οι αμοιβές των στελεχών και μελών Δ.Σ. της Τράπεζας και του Ομίλου από 1 Ιανουαρίου έως και την 31 Δεκεμβρίου 2023 έχουν ως ακολούθως:

Ποσά σε χιλ.€	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 1.1 έως		Από 1.1 έως	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα (Σύνολο)	944,3	786,1	4.373,0	3.312,2
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα (Σύνολο)	27,2	23,0	132,9	101,9

Ποσά σε χιλ.€	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Αποζημιώσεις Μελών ΔΣ - Παράσταση στο ΔΣ	15,9	22,7	15,9	22,7
Αμοιβές Μελών ΔΣ - ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	385,4	346,9	281,2	281,2
Αμοιβές Δ/κων στελεχών Τράπεζας - Μισθοδοσία	784,2	859,3	784,2	859,3
Ποσά σε χιλ.€	1.185,5	1.228,9	1.081,3	1.163,2

Οι διεταιρικές συναλλαγές που αναφέρονται ανωτέρω έχουν πραγματοποιηθεί σε όρους αγοράς και καθαρά εμπορική βάση (in an arm's length transactions). Οι χορηγήσεις έχουν εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας και έχουν δοθεί στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών της Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα οι χορηγήσεις προς τα συνδεδεμένα μέρη:

- Α) έχουν χορηγηθεί υπό το σύνθηρες επιχειρηματικό πλαίσιο,
- Β) περιλάμβαναν τους ίδιους όρους (επιτόκιο, εξασφαλίσεις) με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους,
- Γ) εξυπηρετούνται κανονικά και έχει σχηματιστεί πρόβλεψη - σε κάποιες περιπτώσεις - για τα υπόλοιπά τους,
- Δ) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο αποπληρωμής από το σύνθηρες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΕΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Επωνυμία θυγατρικής	Ποσοστό ψήφου Ομίλου	
	31.12.2023	31.12.2022
ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.	74,46%	74,46%
ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ.	100,00%	100,00%
ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε.	91,45%	79,88%
ΑΒΕΑ	71,69%	71,69%
Όμιλος PRIME ENERGY Α.Ε	100,00%	100,00%
ΑΕΕΑΠ	89,94%	-

Οι οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων εταιρειών συμπεριλαμβάνονται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και με την μέθοδο της καθαρής θέσης στον ατομικό ισολογισμό της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ποσά σε €	Όμιλος	
	2023	2022
<u>Συμμετοχή μέσω "ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ."</u>		
Συμμετοχή στην "Βιομη/νια Επεξ/σias Γάλακτος Α.Ε"	25,00%	25,00%
Συμμετοχή στην "Αφοί Χιωτάκη Α.Β.Ε.Ε"	48,98%	48,98%
<u>Συμμετοχή μέσω θυγατρικών</u>		
Συμμετοχή στην "ΕΤ.ΑΝ.ΑΠ. Α.Ε."	27,44%	14,33%

Κατά το 2023 ο Όμιλος μέσω της θυγατρικής εταιρείας PRIME ENERGY A.E αύξησε το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία ΕΤ.ΑΝ.ΑΠ. Α.Ε. από 14,33% σε 27,44%, αγοράζοντας 478.025 μετοχές με κόστος κτήσης περίπου €2,8εκ. καθιστώντας την πλέον συγγενής επιχείρηση για τον Όμιλο.

Στον κάτωθι πίνακα παρατίθεται η κίνηση των συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις για το 2023 και το 2022:

Ποσά σε €	Όμιλος	
	2023	2022
Υπόλοιπο 1 Ιανουρίου	14.045	47.534
Προσθήκες	2.777.325	-
Μεταβολή από πώλησεις/διαγραφές	-	-
Αναλογία κερδών/ (ζημιών)	656.949	-
Απομείωση/ Αντιστροφή απομειώσεων	-	-
Λοιπές Μεταβολές	3.229.736	(33.489)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	6.678.056	14.045

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	83.576	84.692	49.600	49.600
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	2.421	11.652	2.421	2.352
Σύνολο	85.997	96.344	52.021	51.952

Η ελεγκτική εταιρεία "APEX Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε." ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής για τη χρήση 2023, όπως και για την προηγούμενη χρήση του 2022. Στον παραπάνω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στην Τράπεζα και στον Όμιλο από την παραπάνω ελεγκτική εταιρεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Τακτικό αποθεματικό*	2.614.059	2.614.059	2.614.059	2.614.059
Φορολογημένα	549.071	549.071	549.071	549.071
Αποθεματικό καταστατικού	983.698	983.698	983.698	983.698
Αποθεματικό εγγραφής	137.755	137.755	137.755	137.755
Λοιπά αποθεματικά*	255.546	375.488	49.008	124.175
Σύνολο	4.540.130	4.660.072	4.333.592	4.408.759

* Όπως αναμορφώθηκε

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Μισθώματα κτιρίων	585.349	590.208	295.521	485.339
Μισθώματα θυρίδων	14.521	13.080	14.521	13.080
Μισθώματα POS	117.338	106.793	117.338	106.793
Επιχορηγήσεις προγραμμάτων και αμοιβές προγραμμάτων ΕΣΠΑ	36.773	-	36.773	-
Λοιπά έσοδα	324.270	297.189	52.937	4.416
Αποτελέσματα από λοιπές μη τραπεζικές εργασίες	6.559.485	5.113.696	152.185	-
Σύνολο	7.637.735	6.120.965	669.275	609.628

Τα «Αποτελέσματα από λοιπές μη τραπεζικές εργασίες» του Ομίλου για τη χρήση 2023 συνολικού ποσού περίπου €6,6εκ. (2022: €5,1εκ.) περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο το μικτό κέρδος των ενοποιούμενων θυγατρικών εταιριών ΑΒΕΑ, ΒΙΟΧΥΜ και PRIME ENERGY.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσεως με φόρο εισοδήματος αναλύεται ως εξής :

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Τρέχων Φόρος	(700.111)	(455.704)	(73.579)	(126.000)
Αναβαλλόμενος Φόρος έσοδο / (έξοδο)	(430.554)	(3.516.136)	(568.910)	(3.034.430)
Σύνολο	(1.130.666)	(3.971.840)	(642.489)	(3.160.430)

Ο αναβαλλόμενος και ο τρέχοντας φόρος στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος προκύπτει ως εξής :

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Διαφοράς Αποσβέσεων παγίων (Ενσώματα - Άυλα)	(258.424)	(150.740)	(159.331)	(80.391)
Αποτελέσματος πώλησης Χρηματ/κών στοιχείων στην εύλογη αξία	-	(72.824)	-	(82.424)
Προβλέψεων Πιστωτικού κινδύνου Δανείων	(94.149)	(2.214.026)	(93.697)	(2.214.026)
Αναστροφή προεξόφλησης εσόδων από τόκους χορηγήσεων	(3.002.324)	(909.076)	(3.002.324)	(909.076)
Προβλέψεων Πιστωτικού κινδύνου λοιπών απαιτήσεων	879.842	843.594	827.042	878.367
Αποτίμηση Επενδυτικών ακινήτων	(201.008)	(554.091)	(47.606)	(465.871)
Αποτίμηση Αποθεμάτων ακινήτων	-	62.738	-	1.325
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	45.212	19.020	42.973	21.979
Μεταβολή Αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης από αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά του αρ.27 Ν 4172/13	(135.824)	(135.824)	(135.824)	(135.824)
Πώληση (εισφορά σε είδος) Επενδυτικών ακινήτων	1.631.518	-	1.125.592	-
Πώληση (εισφορά σε είδος) Ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων	836.525	-	836.525	-
Αναλογία ζημιών / (κερδών) από Θυγατρικές εταιρίες	119.803	132.169	119.803	132.169
Αναλογία ζημιών / (κερδών) από Συγγενείς εταιρίες	(162.536)	7.368	-	-
Αποτίμηση επενδυτικών τίτλων	(12.200)	(371.710)	(84.155)	(145.732)
Μεταβολή Φορολογικού Συντελεστή	-	-	-	-
Επίδραση από την αναγνώριση δικαιωμάτων χρήσης (βάσει του IFRS 16)	1.349	1.364	2.283	1.364
Τρέχων Φόρος εισοδήματος	(700.111)	(455.704)	(73.579)	(126.000)
Αναγνώριση Φορολογικών Ζημιών	(84.694)	(75.900)	-	-
Λοιπές προσαρμογές από προσωρινές διαφορές	6.355	(98.198)	(192)	(36.289)
Φόρος Εισοδήματος	(1.130.666)	(3.971.840)	(642.489)	(3.160.430)

Σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου βλέπε Σημείωση 21β.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Τα γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού, είναι τα ακόλουθα:

- 1) Τον Απρίλιο του 2024 η Τράπεζα αγόρασε από την θυγατρική της εταιρεία Κρητικά Ακίνητα το ποσοστό συμμετοχής της στην ΑΕΕΑΠ, αυξάνοντάς το από 60,62% (89,94% έμμεσο ποσοστό Ομίλου) σε 100%.
- 2) Στις αρχές του 2024 η Τράπεζα συμμετείχε στην αύξηση κεφαλαίου της ΒΙΟΧΥΜ, καλύπτοντας το σύνολο των μετοχών της αύξησης και συγκεκριμένα αγοράζοντας 800.000 μετοχές, αυξάνοντας με αυτό το τρόπο το ποσοστό συμμετοχής της στην εν λόγω θυγατρική από 91,45% σε 95,25%. Επισημαίνεται ότι η θυγατρική εταιρία «ΒΙΟΧΥΜ» βρίσκεται, βάσει της απόφασης 799/30.4.2024 του Διοικητικού της συμβουλίου, στο στάδιο συγχώνευσης δια της απορρόφησης από την επίσης θυγατρική εταιρεία «Α.Β.Ε.Α», η ολοκλήρωση της οποίας αναμένεται εντός του 2024.
- 3) Τέλος, επισημαίνεται ότι ο Όμιλος βρίσκεται στο στάδιο συγχώνευσης δια της απορρόφησης της εταιρείας ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ. από την Τράπεζα, στα πλαίσια αποτελεσματικής διαχείρισης και αποεπένδυσης από τις λιγότερο κερδοφόρες θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου. Η ολοκλήρωση της εν λόγω συγχώνευσης αναμένεται εντός του 2024.

Χανιά, 13 Ιουνίου 2024

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Αντιπρόεδρος του
Δ.Σ.

Ο Ταμίας του Δ.Σ.

Ο Διευθυντής Οικονομικών
Υπηρεσιών

Μιχαήλ Μαρακάκης

Γεώργιος Ανδρουλάκης

Γεώργιος
Φαραντάκης

Δημήτριος Ζυμβραγουδάκης

Α.Δ.Τ.: ΑΟ 803253

Α.Δ.Τ.: ΑΕ974538

Α.Δ.Τ.: ΑΑ490974

Α.Δ.Τ.: ΑΙ 473388

ΑΡ.ΜΗΤΡ.ΑΔ. ΟΕΕ 0030682

Α' ΤΑΞΗΣ